

Karar Sayısı : 2015/8246

Hükümetimiz adına 7 Ağustos 2015 tarihinde imzalanan ekli “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı Altında Tarım ve Kırsal Kalkınma Politika Alanı (IPARD) Kapsamında Türkiye Cumhuriyetine Yapılacak Olan Birlik Mali Yardımının Yönetimi ve Uygulanmasına İlişkin Hükümleri Tesis Eden Sektörel Anlaşma”nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 15/10/2015 tarihli ve 10015153 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 9/11/2015 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

Ahmet DAVUTOĞLU

Başbakan

Y. AKDOĞAN

Başbakan Yardımcısı

N. KURTULMUŞ

Başbakan Yardımcısı

C. YILMAZ

Başbakan Yardımcısı

Y. T. TÜRKEŞ

Başbakan Yardımcısı

K. İPEK

Adalet Bakanı

A. GÜRCAN

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

H. B. DEDEOĞLU

Avrupa Birliği Bakanı

F. IŞIK

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

A. ERDEM

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

V. EROĞLU

Çevre ve Şehircilik Bakanı V.

F. H. SİNİRLİOĞLU

Dışişleri Bakanı

N. ZEYBEKÇİ

Ekonomi Bakanı

A. R. ALABOYUN

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

A. Ç. KILIÇ

Gençlik ve Spor Bakanı

K. ARZU

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

C. AŞÇI

Gümrük ve Ticaret Bakanı

S. ALTINOK

İçişleri Bakanı

M. C. DÜZYOL

Kalkınma Bakanı

Y. TOPÇU

Kültür ve Turizm Bakanı

M. ŞİMŞEK

Maliye Bakanı

N. AVCI

Millî Eğitim Bakanı

M. V. GÖNÜL

Millî Savunma Bakanı

V. EROĞLU

Orman ve Su İşleri Bakanı

M. MÜEZZİNOĞLU

Sağlık Bakanı

F. BİLGİN

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

HÜKÜMETİ

VE

AVRUPA KOMİSYONU ARASINDA

**KATILIM ÖNCESİ YARDIM ARACI
ALTINDA TARIM VE KIRSAL
KALKINMA POLİTİKA ALANI (IPARD)
KAPSAMINDA TÜRKİYE
CUMHURİYETİ'NE YAPILACAK OLAN
BİRLİK MALİ YARDIMININ YÖNETİMİ
VE UYGULANMASINA İLİŞKİN
HÜKÜMLERİ TESIS EDEN**

SEKTÖREL ANLAŞMA

KISIM I GENEL HÜKÜMLER	8
MADDE 1 KAPSAM.....	8
MADDE 2 ANLAŞMALARLA UYGUNLUK	8
MADDE 3 FİNANSMAN KARARLARI VE FİNANSMAN ANLAŞMALARI.....	8
MADDE 4 DİĞER EYLEMLERLE VE ARAÇLARLA TUTARLILIK	8
KISIM II TÜRKİYE CUMHURİYETİ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLECEK DOLAYLI YÖNETİME İLİŞKİN KURALLAR	9
BAŞLIK 1: YÖNETİM VE KONTROL SİSTEMLERİNİN KURULMASI	9
MADDE 5 UYGULAMA İLKELERİ	9
MADDE 6 YAPILARIN VE OTORİTELERİN GÖREV VE ORTAK SORUMLULUKLARI	9
MADDE 7 ULUSAL YETKİLENDİRME GÖREVLİSİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI	9
MADDE 8 YÖNETİM OTORİTESİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI.....	10
MADDE 9 İPARD AJANSININ GÖREV VE SORUMLULUKLARI.....	11
BAŞLIK 2: KONTROL SİSTEMLERİ.....	12
MADDE 10 DESTEK, ÖDEME TALEPLERİ VE DİĞER BİLDİRİMLER İÇİN YAPILACAK BAŞVURULARA İLİŞKİN GENEL HÜKÜMLER	12
MADDE 11 İDARİ DOĞRULAMALAR.....	12
MADDE 12 YERİNDE DOĞRULAMALAR	13
MADDE 13 YERİNDE DOĞRULAMALARIN İÇERİĞİ	14
MADDE 14 ARDIL DOĞRULAMALAR.....	14
MADDE 15 KONTROL RAPORU	15
MADDE 16 ALANA İLİŞKİN TEDBİRLER	15
MADDE 17 ALANA İLİŞKİN TEDBİRLERİN İDARİ DOĞRULAMALARI.....	16
MADDE 18 ALANA İLİŞKİN TEDBİRLERİN YERİNDE DOĞRULAMALARININ UNSURLARI	16
MADDE 19 ALAN ÖLÇÜMÜ	16
MADDE 20 ALANA İLİŞKİN TEDBİRLERİN UYGUNLUK KOŞULLARININ VE TAAHHÜTLERİNİN DOĞRULANMASI.....	17
MADDE 21 ALANA İLİŞKİN TEDBİRLERİN KONTROL RAPORU	17
MADDE 22 ALANIN BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE EKİLTME VE HARİÇ TUTULMA	18
BAŞLIK 3: TÜRKİYE CUMHURİYETİNE BÜTÇE UYGULAMA GÖREVLERİNİN VERİLMESİ HAKKINDA ÖZEL ŞARTLAR.....	18
MADDE 24 BÜTÇE UYGULAMA GÖREVLERİNİN VERİLMESİ İÇİN TALEP GÖNDERME HAZIRLIKLARI	19
MADDE 25 TALEP VE DESTEKLEYİCİ EKLER.....	21
KISIM III PROGRAMLAMAYA İLİŞKİN KURALLAR.....	21
MADDE 26 İPARD II PROGRAMI	21

MADDE 27 IPARD II PROGRAMI TEDBİRLERİ.....	21
KISIM IV UYGULAMA KURALLARI.....	22
BAŞLIK 1 UYGULAMA İÇİN GENEL KURAL VE İLKELER	22
MADDE 28 İHALE KURALLARI.....	22
BAŞLIK 2: ŞEFFAFLIK VE GÖRÜNÜRLÜK	22
MADDE 29 BİLGİLENDİRME, TANITIM VE ŞEFFAFLIK	22
MADDE 30 GÖRÜNÜRLÜK VE İLETİŞİM	23
KISIM V IPA II YARDIMININ MALİ YÖNETİMİNE İLİŞKİN KURALLAR.....	24
BAŞLIK 1: GENEL HÜKÜMLER	24
MADDE 31 MALİ YARDIM KONUSUNDA GENEL KURALLAR	24
MADDE 32 YARDIM YOĞUNLUKLARI VE BİRLİK KATKISININ ORANI	24
BAŞLIK 2: UYGUNLUK	25
MADDE 33 HARCAMALARIN UYGUNLUĞU	25
BAŞLIK 3: FİNANSMAN VE ÖDEMELER.....	27
MADDE 34 KULLANILMAMIŞ FONLAR ÜZERİNDEKİ TAAHHÜDÜN KALDIRILMASI...27	
MADDE 35 IPARD II PROGRAMI İÇİN MALİ PLAN	28
MADDE 36 BİRLİK KATKISI ÖDEMELERİ	28
MADDE 37 TÜRKİYE CUMHURİYETİ TARAFINDAN YAPILAN ÖDEME TALEPLERİ	29
MADDE 38 ÖN ÖDEME.....	31
MADDE 39 ÖDENECEK MİKTARIN HESAPLANMASI	31
MADDE 40 NİHAİ BAKİYENİN ÖDENMESİ	32
MADDE 41 ALICILARA YAPILAN ÖDEMELER.....	32
MADDE 42 DÖVİZ KURU VE FAİZ.....	34
BAŞLIK 4: PROGRAMIN KAPATILMASI	35
MADDE 43 IPARD II PROGRAMININ KAPATILMASI	35
MADDE 44 BELGELERİN MUHAFAZA EDİLMESİ.....	36
BAŞLIK 5 MALİ DÜZELTMELER VE HESAPLARIN İNCELENMESİ VE KABULÜ	36
MADDE 45 YILLIK HESAPLARIN İÇERİĞİ	36
MADDE 46 HESAPLARIN İNCELENMESİ VE KABULÜ İÇİN GEREKEN BİLGİLERİN AKTARILMASI.....	37
MADDE 47 MUHASEBE BİLGİLERİNİN BİÇİM VE İÇERİĞİ.....	37
MADDE 48 HESAP USULLERİNİN İNCELENMESİ VE KABULÜ	38
MADDE 49 İBRANIN UYGUNLUĞU	39
MADDE 50 FONLARIN GERİ ALINMASI.....	40

KISIM VI İZLEME, DEĞERLENDİRME VE RAPORLAMA.....	41
BAŞLIK 1: PROGRAM İZLEME	41
MADDE 51 PROGRAM İZLEME VE İZLEME GÖSTERGELERİ	41
MADDE 52 IPARD II İZLEME KOMİTESİ.....	41
MADDE 53 GÖSTERGELER	43
BAŞLIK II DEĞERLENDİRME.....	43
MADDE 54 IPARD II PROGRAMI'NIN DEĞERLENDİRİLMESİ İLKELERİ	43
MADDE 55 IPARD II PROGRAMI'NIN ÖN DEĞERLENDİRMESİ.....	44
MADDE 56 IPARD II PROGRAMI İÇİN DEĞERLENDİRME PLANI	44
MADDE 57 ARA DEĞERLENDİRME	44
MADDE 58 ARDIL DEĞERLENDİRME	45
BAŞLIK 3: RAPORLAMA	45
MADDE 59 YILLIK VE NİHAİ UYGULAMA RAPORLARI.....	45
KISIM VII BÖLÜNMÜŞ TAAHHÜTLERE SAHİP ÇOK YILLI EYLEM PROGRAMLARINA İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER	47
KISIM VIII SINIR ÖTESİ İŞBİRLİĞİ PROGRAMLARINA İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER 48	
BÖLÜM IX NİHAİ HÜKÜMLER.....	48
MADDE 60 SEKTÖREL ANLAŞMALARIN IPA İÇİN UYGULANABİLİRLİĞİ.....	48
MADDE 61 İLETİŞİM ADRESLERİ.....	48
MADDE 62 UYUMSUZLUK VE FESHETME.....	49
MADDE 63 YÜRÜRLÜĞE GİRME.....	49
MADDE 64 İMZA	50
EK 1 İÇ KONTROL SİSTEMİNİN TEMEL GÖREVLERİ	52
EK 2 İÇ KONTROL ÇERÇEVESİ.....	56
EK 3 BÜTÇE UYGULAMA GÖREVLERİNİN VERİLMESİ İÇİN YAPILACAK BAŞVURULAR İÇİN GEREKLİ BELGELER	62
EK 4 PROGRAMLAMAYA İLİŞKİN KURALLAR.....	65
EK 5 D 1 FORMU - HARCAMA VE GELİR BİLDİRİMİ	76
EK 6 D 2 FORMU - (...) MALİ YILI İÇİN YILLIK HESAP BİLDİRİMİ.....	78
<i>(45 ve 46. maddelerde atıfta bulunulan belgelerle birlikte Komisyona gönderilecektir)</i>	<i>78</i>
EEK 7 ÖDEME TAHMİNLERİ	81
EK 8 IPA II YARDIMINDAN ALINAN DESTEK HAKKINDA BİLGİLENDİRME VE İLETİŞİM	82
EK 9 TÜRKİYE CUMHURİYET'İNDE 20XX MALİ YILI İÇERİSİNDE IPARD II PROGRAMI İÇİN YAPILAN ÖDEMELERİN TÜMÜNE İLİŞKİN LİSTE.....	87

Bir tarafta,

Avrupa Birliği hesabına ve adına hareket eden, bundan böyle "Komisyon" olarak anılacak olan Avrupa Komisyonu,

ve diğer tarafta,

Türkiye Cumhuriyeti adına hareket eden, bundan böyle "Türkiye" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti,

Bundan böyle birlikte ve müştereken "Taraflar" olarak anılacak olan TARAFLAR

Aşağıdaki gerekçelerle:

- (1) Avrupa Birliği Konseyi 11 Mart 2014 tarihinde katılım öncesi yardım için bir araç oluşturan (bundan sonra "IPA II Tüzüğü" olarak anılacak olan) (AB) 231/2014 sayılı Tüzüğü¹ kabul etmiştir. Bu araç, IPA II Tüzüğü Ek 1'de listesi verilen yararlanıcılara, Avrupa Birliği üyesi olmaları amacıyla tarımsal sektör de dâhil olmak üzere, çeşitli sektörlerde gerçekleştirecekleri ve birliğin değerlerini benimsemek ve Birliğin kural, standart, politika ve uygulamalarına giderek artan bir şekilde uyum sağlamak için gerekli olan reformları güçlendirme çabalarında mali yardım sağlanmasıyla ilgili yasal dayanağı oluşturmaktadır.
- (2) 2 Mayıs 2014 tarihinde Komisyon, uygulanabilir yönetim ve kontrol hükümlerini belirleyen (bundan sonra "IPA II Uygulama Tüzüğü" olarak anılacak olan) 447/2014 (AB) sayılı Uygulama Tüzüğü'nü² kabul etmiştir.
- (3) IPA II Uygulama Tüzüğü'nün 5. maddesi uyarınca, Çerçeve Anlaşmalar, belirli politika alanları veya programlar için IPA II yardımının yönetimi ve uygulanması amacıyla belirli hükümleri belirleyensektörel anlaşmalar ile tamamlanabilir.
- (4) Türkiye Cumhuriyeti, IPA II Tüzüğü kapsamında yardım almaya uygundur.
- (5) 22 Haziran 2015 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti ve Komisyon arasında, IPA II kapsamında Türkiye Cumhuriyeti'ne sağlanacak Birlik mali yardımının uygulanması için gerekli düzenlemelere ilişkin bir Çerçeve Anlaşma (bundan sonra "ÇA" olarak anılacaktır) yürürlüğe girmiştir.
- (6) Kırsal kalkınma programları, (AB) EURATOM 966/2012 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nün³ 58(1)(c) maddesi uyarınca Türkiye Cumhuriyeti tarafından dolaylı yönetim yaklaşımı temelinde uygulanacak ve bu programlar IPA II yardımı ile finanse edilecek eylemleri gösterir nitelikte olacaktır. Seçilen eylem türlerinin (AB) 1305/2013 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nde⁴ öngörülenlere benzer nitelikte olması gerekmektedir.
- (7) ÇA'nın bazı bölümlerinde kırsal kalkınma programlarının uygulanmasına ilişkin kurallar yeterince ayrıntılandırılmamıştır. Bu nedenle, IPA II tarım ve kırsal kalkınma politika alanına ilişkin yardımın uygulanması ve yönetilmesi hakkında daha fazla ayrıntının ÇA'nın 9. maddesi uyarınca bir sektörel anlaşma ile belirtilmesi gerektiğinden;
- (8) Sektörel Anlaşmaların Çerçeve Anlaşmaları tamamlayıcı nitelikte olmasından hareketle, işbu Anlaşma'nın yapısı da Çerçeve Anlaşmanın yapısına uygun olacaktır,

¹ Katılım Öncesi Yardım Aracını (IPA II) tesis eden 11 Mart 2014 tarihli ve (AB) 231/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 77, 15 Mart 2014, s. 11).

² Katılım Öncesi Yardım Aracını (IPA II) tesis eden 11 Mart 2014 tarihli ve (AB) 231/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nün spesifik kurallarını belirleyen 447/2014 (AB) sayılı ve 2 Mayıs 2014 tarihli Komisyon Uygulama Tüzüğü (ABRG L 132, 3 Mayıs 2014, s. 32)

³ Birliğin genel bütçesine uygulanan mali kurallara ilişkinve (AT, Euratom) 1605/2002 sayılı Konsey Tüzüğü'nü yürürlükten kaldıran (AB, EURATOM) 966/2012 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L298, 26.10.2012, s. 1)

⁴ (AT) 1698/2005 sayılı Konsey Tüzüğü'nü yürürlükten kaldıran, Kırsal Kalkınma için Avrupa Tarımsal Fonu (EAFRD) tarafından kırsal kalkınmaya verilecek desteğe ilişkin (AB) 1305/2013 sayılı ve 17 Aralık 2013 tarihli Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 347, 20 Aralık 2013, s.487)

AŞAĞIDAKİ HÜKÜMLER ÜZERİNDE ANLAŞMIŞTIR:

KISIM I GENEL HÜKÜMLER

MADDE 1 KAPSAM

İşbu Anlaşma, ÇA'nın 9. maddesi uyarınca IPA II tarım ve kırsal kalkınma politika alanında (IPARD II) sağlanacak yardımın yönetimi ve uygulanmasına ilişkin özel şartları belirler.

IPA II uygulanmasına ilişkin IPA II Uygulama Tüzüğü'nün 5. maddesinin 1 ve 2. paragrafları uyarınca Türkiye Cumhuriyeti ile akdedilmiş olan Çerçeve Anlaşmayı tamamlayıcı niteliktedir. İşbu Anlaşma ve ÇA hükümleri arasında bir uyumsuzluk doğması halinde ÇA hükümleri geçerli olur.

MADDE 2 ANLAŞMALARA UYGUNLUK

- (1) Türkiye Cumhuriyeti, tüm yardım faaliyetlerinin düzgün yürütülmesi ve IPARD II Programı'nın ÇA ve işbu Anlaşma (bundan sonra bir arada "Anlaşmalar" olarak anılacaklardır) uyarınca uygulanmasını kolaylaştırmak için gerekli tüm adımları atar. Türkiye Cumhuriyeti, aynı zamanda IPARD II Programı'na ve bu Anlaşmanın 3. maddesinde atıfta bulunulan Finansman Anlaşması'na da uyar.
- (2) Anlaşmalar ve IPARD II Programı arasında bir uyumsuzluk doğması halinde Anlaşmaların hükümleri geçerli olur.

MADDE 3 FİNANSMAN KARARLARI VE FİNANSMAN ANLAŞMALARI

ÇA'nın ve bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinin ve IPARD II programını onaylayan bir finansman kararının Komisyon tarafından kabul edilmesinin ardından, IPA II Uygulama Tüzüğü'nün 6. maddesinin 3. paragrafı uyarınca bir Finansman Anlaşması akdedilir.

Finansman Anlaşması çok yıllık yasal taahhütlerin dağılımını ve birkaç yıl için yıllık taksitlere bölünen bu taahhütlerin geçerlilik süresini belirler.

Finansman Anlaşması, Birlik bütçesinde öngörülen miktarları ve uygun hallerde bu Anlaşmaya getirilen değişiklikleri göz önünde bulundurmak suretiyle yıllık olarak revize edilir.

MADDE 4 DİĞER EYLEMLERLE VE ARAÇLARLA TUTARLILIK

- (1) ÇA'nın 5(l)(b) maddesine ek olarak, Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti planlama, programlama ve uygulama düzeylerinde, IPARD II Programları içinde ve Programın IPA II Tüzüğü altındaki diğer politika alanlarının eylemleri ve Avrupa Yatırım Bankası yardımları ve diğer uluslararası mali araçlardan elde edilen yardımlar arasındaki tutarlılığı ve koordinasyonu sağlar.

- (2) İPA'nın farklı politika alanları altında sağlanan yardımlar kapsamındaki faaliyetlerin çakışmasından kaçınılır.

KISIM II TÜRKİYE CUMHURİYETİ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLECEK DOLAYLI YÖNETİME İLİŞKİN KURALLAR

BAŞLIK I: YÖNETİM VE KONTROL SİSTEMLERİNİN KURULMASI

MADDE 5 UYGULAMA İLKELERİ

İPARD II programının uygulaması Türkiye Cumhuriyeti tarafından dolaylı yönetim temelinde gerçekleştirilir.

MADDE 6 YAPILARIN VE OTORİTELERİN GÖREV VE ORTAK SORUMLULUKLARI

ÇA'nın 10(1)(c) ve 10(2) maddelerinde belirlenen yapılar ve otoriteler işbu Anlaşmanın Ek I' i kapsamında belirlenen görev ve sorumlulukları yerine getirebilecek şekilde resmi yollarla oluşturulur.

MADDE 7 ULUSAL YETKİLENDİRME GÖREVLİSİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI

- (1) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (bundan sonra UYG olarak anılacaktır) ÇA'nın 10. maddesinin 2. paragrafında atıfta bulunulduğu şekilde bir yönetim yapısı kurmakla sorumludur.
- (2) ÇA'nın Ek A'nın 2. maddesindeki gerekliliklere ek olarak UYG, aşağıda belirtilenler kapsamında İPARD ile ilgili tüm sorular çerçevesinde Komisyonun tek muhatabı olarak faaliyet gösterir:
 - (a) Avrupa Birliği metin ve rehberlerinin yönetim ve kontrol sistemlerine ve bunların uygulanmalarından sorumlu diğer birimlere dağıtılması ve uyumlu biçimde uygulanmalarının sağlanması;
 - (b) ÇA'nın 13. maddesinin 1. paragrafı kapsamında atıfta bulunulan bütçe uygulama görevlerinin verilmesi talebi;
 - (c) İstatistik ve kontrol amaçlı gerek görülen bütün muhasebe bilgilerinin tam bir dökümünün Komisyona açık ve hazır bulundurulması.
- (3) UYG, program otoritesinin ve yönetim yapısının uygulama veya ödeme düzenlemelerine dair yapmış olduğu değişiklikleri değerlendirir. UYG,

uygulanmalarından önce incelenmesi ve onay alınması amacıyla UYG değerlendirmeleri, uygun açıklamalar, gerekçelendirmeler ve destekleyici dokümanları, bir kopyası da Denetim Otoritesine verilmek suretiyle Komisyona sunar.

MADDE 8 YÖNETİM OTORİTESİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI

- (1) Yönetim Otoritesi IPARD II programının işbu Anlaşmanın Ek I'i uyarınca hazırlanmasından ve yönetilmesinden sorumludur.
- (2) Yönetim Otoritesi, IPARD II programının etkin şekilde uygulanmasını temin etmek amacıyla görevlerini yerine getirir.

Çerçeve Anlaşma'nın 10(1)(c) maddesi uyarınca, ayrıca aşağıdaki sorumluluklara da sahiptir:

- (a) Komisyonca talep edilenler dâhil olmak üzere, IPARD II programının ve bu programa gelecek tüm değişikliklerin taslaklarının hazırlanması;
- (b) IPARD Ajansı ile işbirliği içinde IPARD II programı için tanımlanacak tedbirlerin kontrol edilebilirliği ve doğrulanabilirliği;
- (c) IPARD II programı altında çıkılacak her bir başvuru çağrısı kapsamında tedbirlerin seçimi, zamanlaması ve uygunluk koşulları ve her çağrı için ve belirlenen tedbirler için mali tahsislerin yapılması. Bu konulardaki kararlar, IPARD Ajansı ile mutabakat halinde alınır;
- (d) IPARD II uygulaması için uygun yasal zeminin mevcut ve gereklikçe güncellenmesinin temin edilmesi;
- (e) İşbu Anlaşmanın 52. maddesinde atıfta bulunulduğu üzere IPARD II izleme komisyonun çalışmalarına, özellikle de IPARD II programının uygulama kalitesinin izlenmesi için gerekli belgeleri temin etmek suretiyle yardımcı olunması;

- (3) ÇA Ek A'nın 4(3)(a)(i) maddesi uyarınca Yönetim Otoritesi, IPARD Ajansı tarafından sağlanacak verileri baz alan ve IPARD II programının ilerleyişine ilişkin mali ve istatistiki bilgilerin toplanması için bir raporlama ve bilgi sistemi kurar ve bu verileri IPARD II izleme komitesine iletir. Bu çalışmalar Türkiye Cumhuriyeti ve Komisyon tarafından kararlaştırılan düzenlemelere uygun bir biçimde gerçekleştirilir ve mümkün olduğu hallerde Komisyonla veri alış verişine imkan sağlayan bilgisayarlı sistemler kullanılır ve UYG tarafından ÇA Ek A 2(4)(f) maddesi uyarınca kurulacak olan raporlama ve bilgi sistemi ile bağlantı kurulur.

Raporlama ve bilgi sistemi işbu Anlaşmanın 59. maddesinde atıfta bulunulan yıllık ve nihai uygulama raporlarına katkıda bulunur.

- (4) Yönetim Otoritesi IPARD II programına ilişkin değişiklik tekliflerini IPARD Ajansı ile istişare ettikten sonra ve IPARD II izleme komitesinin mutabakatını müteakip ve bir nüshası Ulusal IPA Koordinatörüne (bundan sonra NIPAC olarak anılacaktır) iletmek suretiyle Komisyona sunar. Komisyonun IPARD II Programı'nı değiştirmeye yönelik

bir Karar almasından sonra, uygun idari değişikliklerin gerekmesi durumunda, Yönetim Otoritesi ilgili yetkililerin bu değişikliklerin yapılmasının gerektiğinden haberdar olmasını sağlamaktan sorumludur.

- (5) Yönetim Otoritesi her yıl Teknik Yardım tedbiri kapsamında yapılması düşünölen faaliyetler için IPARD II izleme komitesinin mutabakatına sunulan bir eylem planı hazırlar.
- (6) ÇA Ek A 4(3)(a)(iv) maddesi kapsamında atıfta bulunulduğu üzere, Yönetim Otoritesi işbu Anlaşmanın 56. maddesi uyarınca bir değerlendirme planı hazırlar. Bu plan işbu Anlaşmanın 52. maddesinde öngöröldüğu şekilde IPARD II programının Komisyon tarafından kabul edilmesinin ardından en geç bir yıl içinde IPARD II izleme komitesine sunulur. Yönetim Otoritesi, IPARD II izleme komitesine ve Komisyona bu planın uygulanmasında sağlanan ilerleme hakkında rapor verir.
- (7) Yönetim Otoritesi, Çerçeve Anlaşma'nın 24. maddesi uyarınca görönlörlük ve iletişim faaliyetlerine dair tutarlı bir plan hazırlayarak IPARD II izleme komitesinin de tavsiyelerini de alarak planla ilgili olarak Komisyona danışır ve bilgi verir. Plan, özellikle Komisyonun IPARD II programı kapsamında üstlenmiş olduğu rol ve elde edilen sonuçlar konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesi açısından gerçekleştirilmiş ve gerçekleştirilecek olan girişimleri gösterir.
- (8) Görevlerinin bir kısmı başka bir birime devredildiğinde Yönetim Otoritesi, güvenilir mali yönetim ilkesi uyarınca bu görevlerin yönetimi ve uygulanmasından tümöyle sorumlu olmaya devam eder.

MADDE 9 IPARD AJANSININ GÖREV VE SORUMLULUKLARI

- (1) IPARD Ajansına verilecek görev ve sorumluluklar Ek I uyarınca tahsis edilir.

ÇA'nın 10. maddesinin 1. paragrafı uyarınca ayrıca aşağıda belirtilen sorumlulukları da taşır:

- (a) IPARD II programındaki tedbirlerin kontrol edilebilirliğı ve doğrulanabilirliğini Yönetim Otoritesine teyit etmek;
- (b) Bu anlaşmanın 8(2)(c) maddesinde belirtilen konular üzerinde önceden Yönetim Otoritesinin mutabakatını almak kaydıyla başvuru çağrılarını yapmak ve uygunluk hüküm ve şartlarını yayınlamak;
- (c) Uygulanacak projeleri seçmek;
- (d) IPARD Ajansı ile alıcılar arasındaki sözleşme yükömlölükleri ile bu yükömlölüklerin yerine getirilmediğı durumlarda uygulanacak müeyyidelere ilişkin bilgiler ve gerekli hallerde işe başlama izninin verilmesi konularını yazılı olarak ortaya koymak. Türkiye Cumhuriyeti, IPARD II programını takip eden bir program kapsamında herhangi bir tedbir için sözleşme yapmaya veya taahhüt altına girmeye başlayana kadar IPARD Ajansı, söz konusu tedbir için bu Anlaşma kapsamında sözleşme yapmaya veya taahhüt altına girmeye devam edebilir.
- (e) Uygulanmakta olan projelerin ilerlemesini temin etmek için takip eylem;
- (f) Uygulanan tedbirlerdeki ilerlemenin göstergeler çerçevesinde raporlanması;
- (g) Alıcının projeye Birlik tarafından yapılan katkının farkında olmasını temin

etmek;

(h) Usulsüzlüklerin ulusal seviyede raporlanmasını temin etmek;

(i) UYG'nin, yönetim yapısının ve Yönetim Otoritesinin görevlerini yerine getirebilmeleri için gereken bilgilerin tümünü almasını sağlamak;

(j) ÇA'nın 23. maddesi kapsamında atıfta bulunulan tanıtım faaliyetleri konusunda yükümlülüklerle uyulmasını temin etmek.

- (2) Normal şartlarda önemli miktarda net gelir getirmesi beklenen altyapı projelerine yapılacak yatırımlar açısından, IPARD Ajansı potansiyel alıcı ile akdi bir düzenleme yapılmadan önce projenin bu tip bir proje olup olmadığını değerlendirir. Bu tip bir proje olduğuna karar verilmesi halinde, IPARD Ajansı tüm kaynaklardan gelecek olan kamu yardımının, Birlik ortak finansmanı olarak uygun sayılan, proje ile ilgili toplam maliyetin %50'sini geçmemesini ve temin eder.
- (3) IPARD Ajansı, IPARD II programı kapsamındaki projelerin tümü için, tüm kaynaklarca hibe edilen kamu yardımının 32. maddede öngörülen kamu harcamalarına ilişkin maksimum tavan değerlerini aşmamasını temin eder.

BAŞLIK 2: KONTROL SİSTEMLERİ

MADDE 10 DESTEK, ÖDEME TALEPLERİ VE DİĞER BİLDİRİMLER İÇİN YAPILACAK BAŞVURULARA İLİŞKİN GENEL HÜKÜMLER

- (1) Türkiye Cumhuriyeti, kırsal kalkınma tedbirleri ile ilgili destek başvurularının, ödeme taleplerinin ve diğer bildirimlerin sunulması için uygun usulleri tesis eder.
- (2) İdari ve yerinde doğrulamaların sonuçları, denetimler esnasında saptanan sorunların diğer benzer operasyonlar, alıcılar veya diğer birimlerde de uygunluk kriterleri ve Anlaşmalar ile IPARD II programıyla getirilen diğer uygulanabilir yükümlülüklerle uyumsuzluk açısından bir risk taşıyıp taşımadığı, yeterli düzeyde kontrol yapıp yapılmadığı ve hangi düzeltici ve önleyici eylemlerin gerektiği değerlendirilir.
- (3) Uygun olan durumlarda, uygunluk konusunda yapılan idari ve yerinde doğrulamalar, diğer birimler, organlar veya kuruluşlar tarafından uyumsuzluk şüphesi ile bildirilmiş olan vakaları da dikkate alır.

MADDE 11 İDARİ DOĞRULAMALAR

- (1) İdari doğrulamalar, bir alıcı tarafından sunulması gereken tüm destek başvuruları, ödeme talepleri veya diğer bildirimler üzerinde yapılır ve bu doğrulamalar, idari doğrulamalar ile kontrol edilebilecek ve kontrol edilmeye uygun olan tüm unsurları kapsar. Usuller gereği, gerçekleştirilen kontroller, doğrulamaların sonuçları ve tutarsızlık olduğu durumlarda alınan tedbirler kayıt altına alınır.
- (2) Destek başvuruları üzerinde yapılan idari doğrulamalar, operasyonların, diğer zorunlu standart ve koşullar da dâhil olmak üzere Anlaşmalar ile tesis edilen uygulanabilir yükümlülüklerle uyumunu sağlar. Doğrulamalar esnasında özellikle aşağıda belirtilen unsurların doğruluğu teyit edilecektir:

- (a) desteklenmesi için talepte bulunulan operasyonun uygunluk durumu;
- (b) desteklenmesi için talepte bulunulan operasyona ilişkin IPARD II programıyla oluşturulmuş uygunluk kriterleri, taahhütler ve diğer yükümlülükler;
- (c) seçim kriterlerine uygunluk;
- (d) operasyon maliyetlerinin uygunluğu;
- (e) desteklenmesi için talepte bulunulan operasyonun, özellikle ve ilgili hallerde, kamu ihale, kamu yardımı hakkındaki uygulanabilir ulusal kurallar ve Birlik kurallarına ve ulusal mevzuat veya Anlaşmalar (IPARD II programı dâhil olmak üzere) yolu ile tesis edilmiş diğer uygun zorunlu standartlar ile uyumluluğu;
- (f) referans maliyetler, standart birim maliyetleri, farklı tekliflerin mukayesesi veya değerlendirme komisyonu gibi uygun bir değerlendirme sistemi kullanılarak teklif edilen maliyetlerin makul olup olmadığı;

(g) mahkeme kararları, savcılık makamınca başlatılmış cezai yargılama süreçleri, başlatılmış iflas süreçleri gibi üçüncü bir taraftan elde edilen bilgiler ışığında başvuru sahibinin güvenilirliği.

(3) Ödeme taleplerine ilişkin idari doğrulamalar aşağıdaki unsurların doğrulanmasını içerir:

- (a) ortak finansmanlı ürün ve hizmetlerin teslimatı. Sözleşme Makamı tarafından gerçekleştirilen akdi ön finansman, sözleşme tutarının %10'una kadar uygun harcama olarak kabul edilebilir.
- (b) talep edilen harcamaların gerçekliği;
- (c) tamamlanmış operasyonun ve koşulların yerine getirilip getirilmediğinin destek başvurusunda bulunulan ve destek sağlanan operasyon ile karşılaştırılması
- (d) uygun bir değerlendirme sistemi kullanarak değerlendirmesi yapılacak olan talep edilen maliyetlerin ve yapılan ödemelerin makul olup olmadığı;

(4) İdari doğrulamalar, diğer Birlik Programları ve Ulusal Programlar kapsamında çifte finansmanı önlemeye yönelik usulleri içerir. Diğer kaynaklardan finansmanın söz konusu olduğu durumlarda bu doğrulama çalışmaları, alınan toplam desteğin izin verilen azami yardım tavan değerlerini aşmamasını sağlar.

(5) İdari doğrulamalar, 36. maddenin 7. paragrafı kapsamında atıfta bulunulan belgeleri de kapsar.

(6) Usulsüzlük bulguları, uygun bir idari usul yardımıyla takip edilir.

MADDE 12 YERİNDE DOĞRULAMALAR

(1) Yerinde doğrulamalar, alıcı tarafından sunulması gereken tüm destek başvuruları ve ödeme talepleri için yapılır ve bu doğrulamalar, ziyaret esnasında kontrol edilebilir olan tüm unsurları kapsar. Bununla birlikte, usulüne uygun olarak kayıt altına alınmış ve açıklaması yapılmış istisnai hallerde Türkiye Cumhuriyeti yerinde doğrulamalara gerek olmadığına karar verebilir.

(2) Kontrolün amacına ulaşmasını tehlikeye atmadığı sürece, yerinde doğrulamalar için önceden bildirim yapılabilir. Yerinde doğrulamaya ilişkin olarak 48 saati aşkın bir süre

öncesinde bildirim yapılması halinde, ortak finansmanı yapılan operasyon ve tedbirin niteliğine bağlı olarak, doğrulama asgari gereklilik düzeyinde yapılır.

- (3) Uygun olan hallerde, işbu Anlaşmada öngörülen yerinde doğrulama Birliğin mevzuatında ve ulusal yasalarda öngörülen diğer kontroller ile aynı zamanda gerçekleştirilir. Yerinde doğrulamaların süresi net olarak gereken asgari süre ile sınırlı olacaktır.
- (4) Yerinde doğrulamaları yapan müfettişler aynı operasyona ilişkin idari doğrulamalarda görev almış olamazlar.
- (5) Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından akdedilen Finansman Anlaşması veya Anlaşmaya getirilen değişikliklerde, münferit bir tedbirin örneklem almak suretiyle yerinde doğrulamaya tabi tutulabileceği öngörülebilir. Böyle bir durumda, Finansman Anlaşmasında asgari örneklem büyüklüğü, örneklem seçimi için uygulanacak kriterler ve doğrulamalar esnasında usulsüzlüklerin sıklıkla ortaya çıktığının saptanması halinde örneklem büyüklüğünün nasıl artırılabilirliği de belirtilecektir.

MADDE 13 YERİNDE DOĞRULAMALARIN İÇERİĞİ

- (1) Yerinde doğrulamalar, operasyonun başvuru ve uygulamasının kurallara uygun gerçekleştirildiğini doğrular ve ziyaret esnasında kontrol edilebilir olan, uygunluk kriterlerini, taahhütleri ve destek verilmesine ilişkin koşullarla ilgili diğer yükümlülükleri kapsar. Ayrıca bu doğrulamalar, operasyonların uygunluğunu temin eder.
- (2) Yerinde doğrulamalar, alıcının beyan ettiği verilerin doğruluğunu belgelerle kıyaslayarak doğrular.

Bu doğrulama, alıcının sunmuş olduğu başvuruların ve ödeme taleplerinin, muhasebe dokümanları ve diğer belgeler çerçevesinde desteklendiğinin doğrulanmasını kapsar ki gereği halinde üçüncü tarafların elinde bulunan veriler veya ticari belgeler ışığında hazırlanan ödeme taleplerindeki verilerin doğruluğunun kontrol edilmesini de kapsar.

- (3) Yerinde doğrulamalar, operasyonların gerçekleşen ya da niyet edilen kullanımının destek başvurusunda belirtilen ve bu doğrultuda destek verilen kullanım şekli ile uygunluğunu doğrular. Yerinde doğrulamalar, operasyonun uygulandığı yere yapılacak ziyareti, operasyon soyut nitelikte ise operasyonu destekleyene yapılacak bir ziyareti kapsar.

MADDE 14 ARDIL DOĞRULAMALAR

- (1) yatırım operasyonları üzerinde, 33. maddenin 6. paragrafında veya IPARD II programında belirlenen taahhütlere uyulduğunu doğrulamak amacıyla ardıl doğrulamalar yapılır.
- (2) Ardıl doğrulamalarda görevli denetçiler, arada kalan dönemde diğer denetçiler tarafından en az bir adet yerinde doğrulama yapılmadığı takdirde, aynı yatırım

operasyonunun ön denetimlerinde yer almış olmamalıdır.

- (3) Ardıl doğrulamalar alıcıya yapılan nihai ödeme tarihinden itibaren 5 yıl içinde gerçekleştirilir. Tüm yatırımlar bu beş yıllık dönemde en az bir kez kontrol edilir.
- (4) Beş yıllık dönemde yapılan ardıl doğrulamalarda, risklerin analizi ve farklı operasyonlar, operasyon grupları veya tedbirlerin finansal etkisi esas alınır.
- (5) Onaylanmış operasyonlara ilişkin örneklem 3 ve 4'üncü paragraflar uyarınca kontrol edilir ve özellikle aşağıdaki unsurlar dikkate alınır:
 - (a) farklı tip ve boyutlarda operasyonları içine alan uygun kombinasyonları kontrol etme ihtiyacı;
 - (b) Ulusal veya Birlik doğrulamaları sonrasında saptanan risk faktörleri;
 - (c) tedbirler arasındaki dengeyi koruma ihtiyacı.

MADDE 15 KONTROL RAPORU

- (1) Bu Başlık altındaki yerinde doğrulamaların her biri için, gerçekleştirilen doğrulamanın detaylarının izlenmesine imkân veren bir kontrol raporu kaleme alınır. Rapor özellikle aşağıdaki unsurları kapsar:
 - (a) denetlenen tedbir ve başvurular veya ödeme talepleri;
 - (b) mevcut şahıslar;
 - (c) alıcıya denetime ilişkin ön bildirim yapıp yapılmadığı ve yapılmış ise bildirimin ne kadar önceden yapıldığı;
 - (d) doğrulamaların sonuçları ve uygun hallerde, edinilen izlenimler;
 - (e) benimsenecek herhangi bir ek kontrol tedbiri.
- (2) Yerinde doğrulama söz konusu olduğunda, denetim süresince ortamda bulunduğu da bir kanıtı olmak üzere ve ek gözlemlerini ilave edebilmesi amacıyla, alıcıya denetimler esnasında raporu imzalama fırsatı verilir.

Herhangi bir uyumsuzluk saptandığı takdirde, alıcıya kontrol raporunun bir kopyası verilir.

- (3) Paragraf 1 ile paragraf 2'nin 2. alt paragrafı gerekli değişiklikler de yapılarak, (*mutatis mutandis*) bu başlık altındaki ardıl doğrulamalara uygulanır.

MADDE 16 ALANA İLİŞKİN TEDBİRLER

- (1) Bu başlığın amaçları doğrultusunda, 'alana ilişkin tedbirler', verilen desteğin beyan edilen alanın büyüklüğü esasına dayalı olduğu tedbirlere işaret eder.
- (2) 11. maddenin 1. paragrafına ve 12. maddeye hâlel getirmeksizin, alana ilişkin tedbirlerin doğrulamaları 17 ila 22 arasındaki maddelerde öngörülen kurallara da uygun olacaktır.

MADDE 17 ALANA İLİŞKİN TEDBİRLERİN İDARİ DOĞRULAMALARI

- (1) İdari doğrulamalar uyumsuzlukların saptanmasına imkân verir. Doğrulama, idari doğrulamalar ile kontrol edilmesi mümkün ve uygun olan unsurların tümünü kapsar. İdari doğrulamanın amaçları şunlardır:
 - (a) uygunluk kriterleri, taahhütler ve diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesini sağlamak;
 - (b) diğer Birlik programları yoluyla yapılabilecek çifte finansmanı engellemek;
 - (c) yardım başvurusu veya ödeme talebinin eksiksiz ve belirlenmiş süre içerisinde yapılmasını sağlamak ve uygun olduğu hallerde, destekleyici belgelerin sunulmasını ve bu belgelerin uygunluğu kanıtlar nitelikte olmasını sağlamak;
 - (d) uygun olduğu hallerde, uzun vadeli taahhütlere uyum gösterilmesini sağlamak.
- (2) Uygun olduğu hallerde, idari doğrulamalarda, söz konusu alanların uygunluğunu doğrulamak amacıyla başvurularda ve /veya ödeme taleplerinde beyan edilen tarımsal arazi parselleri ve her bir referans parsel için tarımsal arazi parsel tanımlama sisteminde mevcut bilgiler arasında çapraz doğrulamalara da yer verilir.
- (3) Çapraz doğrulamalar sonucunda uyumsuzluklara ilişkin bulgular tespit edildiği takdirde, bunlar diğer uygun idari usuller yardımıyla ve uygun olduğu hallerde başka bir yerinde doğrulama ile takip edilir.

MADDE 18 ALANA İLİŞKİN TEDBİRLERİN YERİNDE DOĞRULAMALARININ UNSURLARI

- (1) Yerinde doğrulamalar yardım talebine konu olan tüm tarımsal arazi parsellerini kapsar.
- (2) Yerinde doğrulamalar, alan ölçümlerini ve tedbirler kapsamında uygunluk kriterlerinin, taahhütlerin ve alıcının diğer yükümlülüklerinin doğrulanmasını kapsar.

MADDE 19 ALAN ÖLÇÜMÜ

- (1) Tarımsal arazi parselinin alan ölçümü, yerinde doğrulamanın bir parçası olarak yardım başvurusu ve/veya ödeme talebine konu olmuş tüm tarımsal arazi parselleri üzerinde gerçekleştirilir.
- (2) Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti arasında akdedilmiş olan Finansman Anlaşması veya bunda yapılan herhangi bir değişiklik, yerinde doğrulama denetimin bir parçası olarak tarımsal arazi parselinin gerçek anlamda alan ölçümlerini rastgele seçilmiş parsel örneklemelerinin ölçümü ile sınırlayabilir. Böylesi bir durum söz konusu olduğunda Finansman Anlaşmasında minimum örneklem büyüklüğü de belirtilir. Bu örneklemin doğrulamasında herhangi bir uyumsuzluk saptandığında, tarımsal arazi parsellerinin tümü ölçülür veya örneklemden elde edilen sonuçlar kullanılarak bütünü için tahmin yapılır.
- (3) Tarımsal arazi parsel alanları, en az Küresel Navigasyon Uydu Sistemleri (GNSS) veya

orto-görüntüleme ile elde edilen kalitede ölçüm yapılmasına imkân verecek herhangi bir yöntemle ölçülür.

- (4) GNSS ve/veya orto-görüntüleme kullanılarak elde edilen alan ölçüm değerleri için tek değerli tampon toleransı tanımlanır. Bu amaçla, tekli değer in altında kalan tampon toleransının en az bir doğrulama sınıfı için, kullanılan ölçüm araçlarının doğruluğu teyit edilir. Ancak, tekli tolerans değeri 1,25 metreyi geçemez.

Her bir tarımsal arazi parseline ilişkin azami tolerans, mutlak değer olarak 1 hektarı geçemez.

- (5) Alan olarak uygun olduğunda, tarımsal parselin toplam alanı ölçümde dikkate alınabilir. Diğer durumlarda net uygun alan dikkate alınır.

MADDE 20 ALANA İLİŞKİN TEDBİRLERİN UYGUNLUK KOŞULLARININ VE TAAHHÜTLERİNİN DOĞRULANMASI

- (1) Doğrulamalar, alıcının farklı taahhüt ve yükümlölüklerinin kontrolüne imkân veren herhangi bir yöntem ile yapılır.
- (2) Tek bir kontrol yönteminin Paragraf 1 kapsamında verilen amaca hizmet edemediği durumlarda, denetim sistemi toplu halde Paragraf 1 ile uyuma imkân verecek şekilde çoklu denetim yöntemleri öngörür.

MADDE 21 ALANA İLİŞKİN TEDBİRLERİN KONTROL RAPORU

- (1) Alana ilişkin tedbirlerle ilgili her yerinde doğrulama için, yapılan denetimlerin detaylarının izlenmesine imkân verecek ve uygunluk kriterlerine uyum konusunda sonuçlara varılmasını sağlayacak bir kontrol raporu hazırlanır. Raporda özellikle aşağıdaki unsurlar yer alır:
- (a) kontrol edilen tedbirler ve başvurular veya ödeme talepleri;
 - (b) mevcut şahıslar;
 - (c) kontrol edilen tarımsal arazi parselleri, uygun olan hallerde, ölçülen tüm tarımsal arazi parselleri için birer ölçüm sonucu ve kullanılan ölçüm yöntemleri dâhil olmak üzere, ölçülen tarımsal arazi parselleri;
 - (d) uygun olan hallerde, kırsal kalkınma tedbirleri kapsamında destek talebine konu olan tarım dışı arazilere ait ölçümlerin sonuçları ile kullanılan ölçüm yöntemleri;
 - (e) kontrollere ilişkin olarak alıcıya ön bildirim yapıp yapılmadığı ve yapılmış ise ne kadar önceden yapılmış olduğu;
 - (f) münferit tedbirler bağlamında benimsenecek herhangi bir özel kontrol

tedbirine gerek olup olmadığı;

(g) yapılacak herhangi bir ek kontrol tedbiri;

(h) ileriki yıllarda izlenmesi gereken herhangi bir uyumsuzluk bulgusunun varlığı.

- (2) Denetim süresince ortamda varlığını tespit etmek ve izlenimlerini eklemek amacıyla, alıcıya denetimler esnasında raporu imzalama fırsatı verilir. Herhangi bir uyumsuzluk saptandığı takdirde, alıcıya kontrol raporunun bir kopyası verilir.

MADDE 22 ALANIN BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE EKSİLTME VE HARİÇ TUTULMA

- (1) Alanın ödeme talebinde beyan edilenden daha büyük olduğu saptanırsa, yardımın hesaplanması için beyan edilen alan büyüklüğü geçerli olacaktır.

Ödeme talebinde beyan edilen alan büyüklüğünün belirlenen alan büyüklüğünden fazla olması halinde yardım, doğrulama ile belirlenen alan büyüklüğü temelinde hesaplanır.

Bununla birlikte, belirlenen toplam alan ve ödeme talebinde beyan edilen toplam alan arasındaki fark 0,1 hektara eşit veya daha küçükse, belirlenmiş alan büyüklüğü beyan edilen alan büyüklüğüne eşit kabul edilir.

Aradaki fark ödemeler için beyan edilen toplam alanın %20'sinden daha fazla miktara tekabül ediyorsa, 3. alt paragraf uygulanmaz.

Yardım için uygun kabul edilen alana ilişkin bir maksimum sınır veya tavan değeri belirlenmişse, ödeme talebinde beyan edilen hektar miktarı bu sınır veya tavan değere çekilecektir.

- (2) 1. paragrafın 2. alt paragrafında atıfta bulunulan durumlarda, yardım, farklılığın 2 hektar veya %3'ten fazla olduğu fakat belirlenen alanın %20'sinden büyük olmadığı hallerde, bulunan farklılığın iki misli oranında azaltma ile saptanan alan büyüklüğü üzerinden hesaplanır.

Farklılığın belirlenmiş alanın %20'sinden fazla olması halinde, herhangi bir yardım verilmez.

BAŞLIK 3: TÜRKİYE CUMHURİYETİNE BÜTÇE UYGULAMA GÖREVLERİNİN VERİLMESİ HAKKINDA ÖZEL ŞARTLAR

MADDE 23 ORTAK GEREKLİLİKLER

- (1) Bütçe uygulama görevlerinin verilmesi talebi gönderildiği anda yönetim ve kontrol sistemleri yapı ve otoriteleri; ÇA'nın 10 ve 11. maddelerinde tanımlandığı üzere ve

aşağıda belirtilen alanlarda, işbu Anlaşmanın Ek 2 'si ve ÇA'nın Ek B'si kapsamında belirlenen kriterlere uygun olarak iyi tanımlanmış bir idari organizasyona ve eksiksiz bir iç usul kuralları prosedürü olan, kurumsal ve kişisel sorumlulukları anlaşılır biçimde belirlenmiş bir iç tetkik (doğrulama) sistemine sahip olur:

- (a) kontrol ortamı;
- (b) risk yönetimi;
- (c) kontrol faaliyetleri;
- (d) bilgi ve iletişim;
- (e) iç denetim çerçevesinin izlenmesi.

ÇA'nın Ek B'sinde ve işbu Anlaşmanın Ek 2'sinde belirlenmiş olan risk yönetimi, kontrol faaliyetleri ve iç denetim çerçevesinin izlenmesine ilişkin kriterler Yönetim Otoritesi açısından geçerli değildir.

Teknik Yardım tedbiri kapsamında Yönetim Otoritesinin görevi uygulanabilir olması halinde, IPARD II programında belirtilir.

- (2) Türkiye Cumhuriyeti, yönetim ve kontrol sistemlerinin büyüklük, sorumluluk ve diğer belirli özellikleri hakkında ek kriterler belirleyebilir.
- (3) Çerçeve Anlaşma ve işbu Anlaşmanın imzalanmasının ardından ve Komisyonun IPARD II programını onaylayan finansman kararını almasını takiben, bütçe uygulaması görevinin verilmesi talebi ve destekleyici ekler Komisyona sunulur.

MADDE 24 BÜTÇE UYGULAMA GÖREVLERİNİN VERİLMESİ İÇİN TALEP GÖNDERME HAZIRLIKLARI

- (1) Bütçe uygulama görevlerinin verilmesi için talep göndermeden önce UYG, IPARD Ajansı ve yönetim yapısının idari, muhasebe, ödeme ve iç denetim düzenlemelerinin aşağıdakileri temin etmesini garanti eder:
 - (a) sözleşmelerin talep sahipleri ile imzalanmasından ve taahhütlerin kayda geçmesinden önce başvuruların uygunluğunun ve Anlaşmalara uyumluluğunun kontrol edilmesi;
 - (b) ödeme onayı verilmeden önce ödeme taleplerinin kabul edilebilirliği ve Anlaşmalar ile uyumunun kontrol edilmesi;
 - (c) sonuçlandırılan taahhüt ve ödemelerin doğru ve eksiksiz olarak muhasebe kayıtlarına geçmesi;
 - (d) Anlaşmaların gerektirdiği doğrulamaların yapılması;
 - (e) zorunlu belgelerin verilen süre içinde ve Anlaşmalar veya üzerinde mutabık kalınmış usullerde öngörüldüğü şekilde sunulması;
 - (f) Anlaşmalarda belirtilen elektronik belgeler de dâhil olmak üzere, belgelerin erişilebilir olması ve eksiksizce, geçerlilikleri ve meşruiyetleri zaman içinde

bozulmayacak şekilde muhafaza edilmesi.

- (2) UYG, Çerçeve Anlaşma'nın A ve B Eklerinin ve işbu Anlaşmanın Ek 1'i kapsamında belirlenen kriterlere uygunluk açısından yönetim yapısı ve program otoritesinden memnun değilse, Komisyona tevdi talebi gönderilmesinden önce ilgili organlara karşılanması gereken koşulları belirleyen talimatlar verir.
- (3) IPARD Ajansı gerçekleşen ödemeleri gerekçelendiren belgeleri ve belirlenmiş idari ve fiziki doğrulamalarının gerçekleştirilmesi ile ilgili belgeleri muhafaza eder. İlgili belgelerin yerel ofislerde veya bu görevin verildiği diğer organlar bünyesinde muhafaza edildiği hallerde, bu ofis ve organlar gerçekleştirilen doğrulamaların sayısı, içeriği ve sonuçlar ışığında gerçekleştirilen faaliyetler konusunda IPARD Ajansına düzenli olarak rapor gönderir.
- (4) UYG, Ulusal Fonun ve IPARD Ajansının muhasebe sistemlerinin uluslararası kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygunluğunu temin eder.
- (5) UYG, Yönetim Otoritesi'nin idari ve iç kontrol düzenlemelerinin aşağıdakileri garanti ettiğinden emin olur:
 - (a) Zorunlu belgelerin vaktinde ve Anlaşmalarda öngörüldüğü şekilde sunulması;
 - (b) Anlaşmalarda belirtilen elektronik belgeler de dâhil olmak üzere, belgelerin erişilebilir olması ve zaman içinde eksiksizce, geçerlilikleri ve meşruiyetleri bozulmayacak şekilde muhafaza edilmesi.
- (6) 1. ve 5. paragraf kapsamındaki amaçlar doğrultusunda gereken incelemeler, uluslararası kabul görmüş muhasebe standartlarının büyük ölçüde eşdeğeri olan denetim standartları uyarınca yapılır.
- (7) Bütçe uygulama görevlerinin verilmesi için talep, Komisyona 25. madde uyarınca gönderilir.

Talep, işbu maddenin 1. ve 5. paragrafları amaçları doğrultusunda gereken incelemelerin sonuçlarını da içerir.
- (8) UYG 7. maddenin 3. paragrafı kapsamında atıfta bulunulan çalışma düzenlemelerine yönelik önemli değişiklik tekliflerinin bir kopyasının, bu değişikliklerin uygulamaya konmadan önce incelenmesi ve onaylanması için Denetim Otoritesine gönderilmek suretiyle Komisyona sunulmasını temin eder.

Önemli değişiklik, söz konusu ulusal sistemlerde bütçe uygulama görevinin verilmesinin ardından doğan ve başlangıçta talebin bir parçası olarak sunulan uygulama yapı ve sistemlerini ciddi biçimde etkileyen değişikliklerin tümüdür.
- (9) UYG Çerçeve Anlaşma'nın 14. maddesinin 1. paragrafı uyarınca yönetim yapısını ve program otoritesini sürekli gözetim altında tutar.

- (10) Türkiye Cumhuriyeti, yönetim yapısının ve program otoritesinin benimsenmiş kriterlere uygun olmadığını öne süren herhangi bir bilginin UYG'ye geciktirilmeksizin aktarılmasına imkân veren bir sistem kurar.

MADDE 25 TALEP VE DESTEKLEYİCİ EKLER

UYG, Çerçeve Anlaşma'nın 13. maddesi uyarınca bütçe uygulama görevinin verilmesi talebini, işbu Anlaşmanın Ek 3'ü kapsamında belirtilen belgelerle birlikte Komisyona gönderir. Bu talebin ve eşlik eden belgelerin bir kopyası da Denetim Otoritesine gönderilir.

KISIM III PROGRAMLAMAYA İLİŞKİN KURALLAR

MADDE 26 IPARD II PROGRAMI

Çerçeve Anlaşma'nın 16. maddesinin 5. paragrafı uyarınca, tarım ve kırsal kalkınma politika alanındaki kırsal kalkınma tedbirleri, IPA II döneminin tümünü kapsayacak şekilde ve ulusal seviyede oluşturulacak bir programın konusunu teşkil edecektir. Program, Türkiye Cumhuriyeti tarafından görevlendirilecek ilgili otoritelerce hazırlanır ve ilgili uygun taraflar ile istişare edilmesinin ardından Komisyona sunulur. Kırsal kalkınma programları, (AB, EURATOM) 966/2012 sayılı Tüzük'ün 58(1)(c) maddesi uyarınca ve dolaylı yönetim temelinde Türkiye Cumhuriyeti tarafından uygulanır ve IPA II yardımı ile finanse edilecek eylemleri işaret eder. Seçilen eylem türleri (AB) 1305/2013 sayılı Tüzük kapsamında öngörülenlere benzer yapıda olur.

MADDE 27 IPARD II PROGRAMI TEDBİRLERİ

- (1) Çerçeve Anlaşma'nın 16. maddesinin 5. paragrafı kapsamında tanımlanmış olan hedefler doğrultusunda, Çerçeve Anlaşma'nın 1. Ekindeki (j), (k) ve (l) kapsamında oluşturulmuş tematik öncelikleri ele almak için IPARD II programı altında aşağıdaki tedbirler desteklenebilir:

- (1)tarımsal işletmelerin fiziki varlıklarına yapılacak yatırımlar;
- (2) üretici gruplarının kurulması için destek;
- (3) tarım ve balıkçılık ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması için fiziki varlıklara yapılacak yatırımlar;
- (4) tarım-çevre-iklim ve organik tarım tedbiri;
- (5) yerel kalkınma stratejilerinin uygulanması- LEADER yaklaşımı;
- (6) kırsal kamusal altyapı yatırımları;
- (7) tarımsal çeşitlendirme ve iş geliştirme;
- (8) eğitimin iyileştirilmesi;
- (9) teknik yardım;
- (10)danışmanlık hizmetleri;
- (11)ormanların oluşturulması ve korunması.

Tedbirlere ilişkin ek bilgiler işbu Anlaşma'nın Ek 4'ünde yer alır.

- (2) Yönetim Otoritesi ve IPARD Ajansı, IPARD II programında yer alacak tedbirlerin doğrulanabilirlik ve kontrol edilebilirliklerine ilişkin bir ön değerlendirme sağlar. Yönetim Otoritesi ve IPARD Ajansı, ayrıca, IPARD II programının uygulanması esnasında da tedbirlerin doğrulanabilirlik ve kontrol edilebilirliklerinin değerlendirmesini üstlenir. Uygulama sürecinde yapılacak olan değerlendirme ve ön değerlendirmede, uygun hallerde, bir önceki ve hâlihazırdaki programlama dönemlerinin doğrulama sonuçları da dikkate alınır. Değerlendirmelerde, doğrulanabilirlik ve kontrol edilebilirlik gerekliliklerinin karşılanmadığı tespit edilirse, bahse konu tedbirlerde düzenlemeye gidilir.

KISIM IV UYGULAMA KURALLARI

BAŞLIK 1 UYGULAMA İÇİN GENEL KURAL VE İLKELER

MADDE 28 İHALE KURALLARI

- (1) İşbu Anlaşmanın amaçları doğrultusunda, (AB, EURATOM) 966/2012 sayılı Tüzük'ün 190. maddesinin 2. paragrafı kapsamında atıfta bulunulan Sözleşme Makamı, IPARD II programının alıcısı olarak, bir ulusal kamu kuruluşu olur.

Bununla birlikte, kamu ihaleleri, özellikle bu işle görevlendirilmiş bir ulusal kamu kuruluşu tarafından alıcı adına yapılabilir.

- (2) Çerçeve Anlaşma'nın 18. maddesinin 5. paragrafı doğrultusunda IPARD II programları altında gerçekleştirilecek ihalelerde, ancak iç hukuka aktarımın doğruluğu ilgili Komisyon birimince onaylanır ise, ulusal hukuk (AB, EURATOM) 966/2012 sayılı Tüzük uyarınca Komisyon tarafından uygulanan kurallar ile eşdeğer olarak değerlendirilir.

BAŞLIK 2: ŞEFFAFLIK VE GÖRÜNÜRLÜK

MADDE 29 BİLGİLENDİRME, TANITIM VE ŞEFFAFLIK

- (1) Türkiye Cumhuriyeti, Ek 8 uyarınca IPARD II programı ve Birlik katkısına ilişkin bilgi temin eder ve yayımlar. Bu bilgiler halkın geneline hitaben temin edilir. Birliğin rolü vurgulanır ve Birlik yardımının şeffaflığı sağlanır.
- (2) Yönetim Otoritesi aşağıdaki sorumlulukları üstlenir:
- (a) 30. madde uyarınca bir görünürlük planının ve iletişim faaliyetlerinin hazırlanması;
 - (b) programlamanın uygulamasına ilişkin zamanlama ve ilgili tüm kamu istişare süreçlerine ilişkin bilgiler de dâhil olmak üzere, Türkiye Cumhuriyeti IPARD II programı hakkında bilgi içeren bir internet sitesi veya internet sitesi portalı hazırlanmasının ve erişilmesinin temin edilmesi;
 - (c) IPARD II programı kapsamındaki finansman imkânları konusunda potansiyel

alıcıların bilgilendirilmesi.

- (3) IPARD kapsamındaki desteğe ilişkin şeffaflığın temin edilmesi için, IPARD Ajansı, Çerçeve Anlaşma'nın 23. maddesinin 2. paragrafı kapsamında belirlenen koşullar uyarınca IPA II yardımının operasyonlarını ve alıcılarını içeren listenin yayınlanmasından sorumludur.

Yayınlar, veriler içinde seçme, arama, çıkarma, karşılaştırma yapmaya izin veren ve internet üzerinde kolaylıkla yayınlanabilen hesap tablosu veri formatında, örneğin CSV veya XML formatında kullanıma sunulur. Operasyonların listesi tek bir internet sitesi veya tek bir internet sitesi portalı üzerinden erişilebilir durumda olur. Operasyon listesinde bulunması gereken asgari bilgiler işbu Anlaşma'nın 8. Ek'inde yer almaktadır.

- (4) Operasyonlar ve alıcıların listesi en az altı ayda bir güncellenir.
- (5) IPARD Ajansı, IPARD II yardımının alıcılarını Birlik katkısı konusunda bilgilendirir.
- (6) Çerçeve Anlaşma'nın 23. maddesinin 3. paragrafı uyarınca sadece "uluslararası açık ihale çağrısı" usulüne konu olan kamu ihalesi satın alma sözleşmeleri için ihalenin verildiğine dair bildirim hazırlanır ve yayınlanması için Komisyona gönderilir.

MADDE 30 GÖRÜNÜRLÜK VE İLETİŞİM

- (1) Çerçeve Anlaşma'nın 24. maddesi kapsamında atıfta bulunulmuş olduğu üzere IPARD II programı altında bulunan yardımlar konusunda bilgilerin Türkiye Cumhuriyeti'nde elverişli hale getirilmesi ve yayınlanması için yapılacak faaliyetler, Yönetim Otoritesi ve Komisyon tarafından üzerinde mutabık kalınan bir görünürlük ve iletişim faaliyetleri planı temelinde uygulanır. Bu görünürlük ve iletişim faaliyetleri planı, IPARD II Programının Komisyon tarafından kabulünden sonraki bir yıllık süreden daha geç olmamak kaydıyla, IPARD II izleme komitesi tarafından onaylanır ve aşağıdaki unsurları düzenler:

- (a) amaçlar ve hedef gruplar;
- (b) alınacak tedbirler ile iletişim ve bilgilendirme tedbirlerinin içeriği ve stratejileri;
- (c) işari (Endikatif) bütçesi;
- (d) uygulamadan sorumlu idari birim veya organlar;
- (e) bilgilendirme ve tanıtım tedbirlerinin etkisini, şeffaflık, IPARD II programları konusundaki farkındalık ve Birliği'nin rolü açısından değerlendirmek için kullanılacak kriterler.

IPARD II programının tüm sürecini kapsayan bu plan, yıllık faaliyet listesine göre uygulanır.

- (2) Bilgilendirme ve tanıtım için tahsis edilen miktar, IPARD II programının teknik yardım tedbirinin bir parçası olabilir.

- (3) IPARD II izleme komitesi toplantılarında Başkan, bilgilendirme ve tanıtım faaliyetlerinin uygulamalarındaki ilerleme hakkında rapor verir ve Komite üyelerine bu faaliyetlerden örnekler sunar.
- (4) Bu maddenin uygulanması proje düzeyinde özel bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri gerektiriyorsa, bu faaliyetler IPA II yardımının alıcılarının sorumluluğunda olur ve ilgili projeye tahsis edilen miktardan finanse edilir.

KISIM V IPA II YARDIMININ MALİ YÖNETİMİNE İLİŞKİN KURALLAR

BAŞLIK 1: GENEL HÜKÜMLER

MADDE 31 MALİ YARDIM KONUSUNDA GENEL KURALLAR

- (1) IPARD II programı altında yardım alan faaliyetlerin tümü Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortak-financemanı gerektirir. Faaliyetlerin uygulanması Türkiye Cumhuriyeti'nin kendi kaynaklarından veya diğer fon kaynaklarından temin edilecek mali katkılara bağlı ise, Birliğin fonları, Türkiye Cumhuriyeti ve/veya diğer fon kaynaklarının fonları uygun hale geldiğinde elverişli hale gelir. Bununla birlikte, kamu sektöründeki alıcılar söz konusu olduğunda, Birlik katkısı diğer kamu kurumlarının katkılarından sonra yapılabilir. Hiçbir durumda Birlik katkısı Türkiye Cumhuriyeti'ndeki kamu kurumlarının katkılarından önce yapılmaz.
- (2) Birlik katkısı alıcıya gerçek anlamda ödenen kamu harcamasına ortak-financeman sağlar.
- (3) Birlik finansmanı, Türkiye Cumhuriyeti'nin Anlaşmalarda ve işbu Anlaşmanın 3. maddesi uyarınca Financeman Anlaşmasında belirtilmiş olan yükümlülüklerini yerine getirmesine tabidir.
- (4) Ulusal Fon tarafından Çerçeve Anlaşma'nın 33. maddesinin 6. paragrafı uyarınca Türkiye Cumhuriyeti adına açılmış olan avro hesabı, hesaba tahakkuk eden faizler de dâhil olmak üzere, hiçbir kesinti veya vergiye tabi olmaz.
- (5) Türkiye Cumhuriyeti, işbu Anlaşmanın 37. maddesinde atıfta bulunulduğu üzere, Birliğe yapılan ödeme taleplerinde rolü olan tüm şahısların imzalarının birer örneğini Komisyona iletir.

MADDE 32 YARDIM YOĞUNLUKLARI VE BİRLİK KATKISININ ORANI

- (1) IPARD II programının amacı doğrultusunda, Çerçeve Anlaşma'nın 30. maddesinin 2. paragrafında atıfta bulunulan Birlik katkısı kamu harcamaları temelinde hesaplanır.

- (2) Yardım yoğunlukları ve Birlik katkısının oranı işbu Anlaşmanın 4. Eki kapsamında belirlenen oranlar ve tavan değerler uyarınca olur.
- (3) Toplam uygun yatırım maliyetinin bir yüzdesi olarak kamu harcamalarının payı hesaplanırken, kredilere erişimi kolaylaştırmak için sağlanan ulusal yardım dikkate alınmaz.

BAŞLIK 2: UYGUNLUK

MADDE 33 HARCAMALARIN UYGUNLUĞU

- (1) İlgili Finansman Anlaşmasının imzalanmasından önce, imzalanan sözleşmeler ve ekler veya alıcıların yaptıkları harcamalar ve Türkiye Cumhuriyeti'nin yaptığı ödemeler IPARD II programı kapsamında finanse edilmeye uygun değildir.

İlk alt paragraf, alıcılar tarafından 1 Ocak 2014 sonrası yapılması kaydıyla, Teknik Yardım tedbiri kapsamındaki faaliyetlere ve (5)(c) paragrafında atıfta bulunulan faaliyetlere ilişkin harcamalara uygulanmaz.

- (2) Türkiye Cumhuriyeti, her bir tedbir için uygun harcamaların listesini Komisyona bildirir. Komisyon, kabulüne ilişkin olarak Türkiye Cumhuriyeti'ni bilgilendirir ve görüşlerini iletir.
- (3) Aşağıdaki harcamalar IPARD II programı altında uygun olarak değerlendirilmez:
 - (a) katma değer vergisi dâhil olmak üzere vergiler; ÇA'nın 28. maddesinde belirtildiği üzere, gümrük ve ithalat vergileri veya eşit etkiye sahip diğer tüm ücretler;
 - (b) <silindi>
 - (c) IPARD II programı aksine bir hüküm getirmediğçe, mülkiyetin kiracılara geçip geçmediğine bakılmaksızın arazi ve mevcut binaların satın alınması, kiralınması veya finansal kiralınması;
 - (d) cezalar, mali cezalar ve mahkeme giderleri;
 - (e) IPARD II programı kapsamındaki tedbirin doğası tam olarak gerekçelendirmediğçe, işletme giderleri;
 - (f) ikinci el makine ve donanım;
 - (g) banka masrafları, garanti maliyetleri ve benzer ücretler;
 - (h) IPARD avro hesabı ve diğer tam anlamıyla finansal harcamalar ile ilgili para birimi dönüştürme maliyetleri, ücretleri ve kur farkı kayıpları;
 - (i) ayni katkılar;

- (j) tarımsal üretim haklarının, hayvanların, yıllık bitkilerin ve bunların dikilmesinin satın alımı;
 - (k) IPARD II programındaki tedbirin doğası tam olarak gerekçelendirmedikçe, tüm bakım, aşınma payı ve kira maliyetleri;
 - (l) IPARD II programındaki tedbirin doğası tam olarak gerekçelendirmedikçe, yönetim yapısı ve program otoritesi dâhil olmak üzere özellikle de, genel masraflar, kiralar, yönetim faaliyetlerinde görev alan personelin maaşları, uygulama, izleme ve kontrol gibi unsurlara ilişkin olarak, kamu idaresinin yardımın yönetilmesi ve uygulanması esnasında yaptığı tüm ödemeler ve üstlendiği tüm maliyetler.
- (4) Komisyon net ve açık bir şekilde aksine bir karar almadıkça aşağıda belirtilen harcamalar da uygun olarak nitelendirilmez:
- (a) Henüz tamamlanmadan, kullanıcılarından veya katılımcılarından ücret tahsil edilen, ancak tahsil edilen bu ücretler mahsup edilmeden ödeme talebinde bulunan projelere ilişkin harcamalar;
 - (b) Toplu çıkarlara hizmet edenler dışında kalan reklam giderleri;
 - (c) Türkiye Cumhuriyeti'nin eksiksiz bir gerekçeli talebi üzerine Komisyonun bu yönde karar verdiği özel durumlar dışında, sermayesinin %25'ten fazlası kamu kurum veya kuruluşlarına ait olan bir alıcının gerçekleştirdiği harcamalar. Komisyon, talebi almasının ardından üç ay içerisinde karara varır. Bu istisnai durum, altyapı, LEADER yaklaşımı veya insan sermayesine yapılan harcamalar için geçerli değildir.
- (5) 2 ve 3. paragraflara bakılmaksızın, yatırımlar söz konusu olduğunda:
- (a) 11(2) (f) ve 11(3) (d) maddeleri uyarınca taşınmaz malların yapımı veya iyileştirmesi, varlığın piyasa değeri miktarı kadar uygundur.
 - (b) 11(2) (f) ve 11(3) (d) maddeleri uyarınca bilgisayar yazılımları dâhil olmak üzere yeni makine ve donanımların satın alınması, varlığın piyasa değerine kadar uygundur;
 - (c) Bu maddenin (a) ve (b) bentlerinde atıfta bulunan harcamalara bağlı mimar, mühendis ve diğer danışmanlık hizmeti verenlerin ücretleri ve fizibilite çalışmaları gibi genel harcamalar, bahsi geçen (a) ve (b) bentlerinde atıfta bulunan maliyetlerin en fazla %12'sine kadar aşağıdaki şartlara göre uygun sayılır:
 - (i) genel harcamaların finanse edilmeye uygun miktarı, 11(2)(f) ve 11(3)(d) maddeleri uyarınca tesis edilen makul maliyeti aşmamalıdır;
 - (ii) (a) ve (b) bentlerinde atıfta bulunan yatırımlarının uygun nitelikteki harcamaları 3 milyon avrodan fazla olan projeler için iş planı

hazırlama maliyetleri, bu yatırımların uygun harcamalarının %3'ünü geçmemelidir;

- (iii) (a) ve (b) bentlerinde atıfta bulunulan yatırımlarının uygun nitelikteki harcamaları en az 1 milyon avro olan ve 3 milyon avroyu geçmeyen projeler için iş planı hazırlama maliyetleri, bu yatırımların uygun harcamalarının %4'ünü geçmemelidir;
- (iv) (a) ve (b) bentlerinde atıfta bulunulan yatırımlarının uygun nitelikteki harcamaları 1 milyon avrodan az olan projeler için iş planı hazırlama maliyetleri, bu yatırımların uygun harcamalarının %5'ini geçmemelidir.

Bu paragrafta atıfta bulunulan azami uygun miktarlar ile ilgili detaylı hükümler Türkiye Cumhuriyeti'ndeki benzer faaliyetlerin maliyet seviyelerinin değerlendirilmesi temelinde IPARD II programında tesis edilecektir.

- (6) Çerçeve Anlaşma'nın 31(b) maddesinin amaçları doğrultusunda, aşağıdaki sonuçları veren değişiklikler, bir projeye getirilen önemli değişiklikler olarak kabul edilir:
 - (a) IPARD II programı kapsamına giren coğrafi alanın dışında kalan verimli bir faaliyetin durdurulması veya yerinin değiştirilmesi;
 - (b) Bir firma veya bir kamu kurumuna beklenmedik bir avantaj getiren mülkiyet değişikliği;
 - (c) Başlangıçtaki hedeflerin zarar görmesiyle sonuçlanacak ve projenin doğasını, hedeflerini veya uygulama koşullarını etkileyen önemli bir değişiklik.

Türkiye Cumhuriyeti, böylesi değişikliklerden herhangi birini saptayacak olursa, derhal Komisyonu bilgilendirerek işbu Anlaşmanın 50. maddesi uyarınca IPARD II katkısını geri almaya başlar.

- (7) UYG temel oluşturan işlemlerin meşruiyeti ve mevzuata uygunluğu konularında genel sorumlu ve yükümlüdür ve Çerçeve Anlaşma'nın 42. maddesi uyarınca mali düzenlemeleri uygular. Beyan edilen harcamanın Anlaşmalar ile ve özellikle de bu maddede tesis edilen ilkeler ile tam uyumlu olmadığını tespit etmesi halinde Komisyon, işbu Anlaşmanın 49. maddesi uyarınca Birlik finansmanından hariç tutulacak miktarları karara bağlar.

BAŞLIK 3: FİNANSMAN VE ÖDEMELER

MADDE 34 KULLANILMAMIŞ FONLAR ÜZERİNDEKİ TAAHHÜDÜN KALDIRILMASI

- (1) Fonlar, bütçe taahhüdünü takip eden üçüncü yılın 31 Aralık tarihine kadar (bundan böyle "n+3" olarak anılacaktır) bu Anlaşmanın 38. maddesi uyarınca ön ödeme amacıyla kullanılmamış veya 37. maddesi uyarınca ara ödeme yapmak amacıyla kullanılmamış veya bütçe uygulama görevi verilmiş olan Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Çerçeve Anlaşma'nın 35. maddesinin 1. paragrafı ve bu Anlaşmanın 37.

maddesinin 1. paragrafı uyarınca bir onaylanmış harcama beyannamesi dâhil olmak üzere, bir ödeme talebi sunmamışsa, Komisyon, IPARD II programı için verilmiş olan bütçe taahhütlerinin herhangi bir bölümünü otomatik olarak kaldırır.

- (2) Komisyon tarafından kabul edilen uygun biçimde gerekçelendirilmiş durumlarda, 1. paragrafta belirtilen 3 yıllık süre, söz konusu Anlaşma'nın 3. maddesinde bahsedilen Finansman Anlaşması'nda 5 yıla kadar uzatılabilir.
- (3) Çerçeve Anlaşma'nın 33. maddesinin 3. paragrafı uyarınca Türkiye Cumhuriyeti'nden alınan bilgiler ışığında herhangi bir fon kaybı riskinin saptanması halinde, Komisyon içinde bulunulan mali yılın Mart ayı sonuna kadar Türkiye Cumhuriyeti'ni bu konuda ve bu durumun düzeltilmesi için kararlar alınması gereği konusunda bilgilendirir.
- (4) İşbu Anlaşma'nın 37(4)(b) ve (c) maddesi uyarınca Türkiye Cumhuriyeti tarafından sunulan ödeme talepleri temelinde doğabilecek bir otomatik fon kaybı riski saptandığında, Komisyon, uygun bir zamanda Türkiye Cumhuriyeti'ni bilgilendirir.
- (5) 37(4)(d) maddesinde bahsedilen ödeme talebinin alınmasından sonra, n+3 yılını takip eden Ocak ayı içerisinde, Komisyon erişim sahibi olduğu bilgiler ışığında otomatik fon kaybı kuralına giren miktar hakkında Türkiye Cumhuriyeti'ni bilgilendirir.
- (6) Komisyon, n+3 yılını takip eden Mart ayının sonuna kadar, Türkiye Cumhuriyeti'ne otomatik fon kaybı kuralı kapsamına giren miktarı doğrulamasını veya yazının alınmasından itibaren iki ay içerisinde revize edilmiş mali plan eşliğinde gözlemlerini göndermesini talep eden bir yazı düzenler..

MADDE 35 IPARD II PROGRAMI İÇİN MALİ PLAN

- (1) IPARD II Programı için mali plan; özellikle Birlik katkısının azami miktarını, bu katkının yıllık dağılımını, her öncelik için eş-finance oranlarını ve Programın izlenmesi amacıyla tedbir bazında bir dağılımı belirler.
- (2) IPARD Ajansı tarafından sözleşme yapılması ve ödemelerin gerçekleştirilmesi ancak Komisyon'un IPARD II programını kabul etmesi ve bütçe uygulaması görevlerinin verilmesi dâhil olmak üzere, 3. maddede belirtilen Finansman Anlaşması'nın yürürlüğe girmesinden sonra başlar.

MADDE 36 BİRLİK KATKISI ÖDEMELERİ

- (1) Sadece, IPARD II Programı kapsamında, Anlaşmalar uyarınca verilen ve IPARD Ajansı tarafından ödenen yardım Birliğin ortak-financeına tâbidir.
- (2) Programda her bir tedbir için düzenlenen hükümler uyarınca ve başvuru çağrısından önce IPARD Ajansı tarafından tanımlanan (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtildiği şekilde basitleştirilmiş maliyet seçenekleri için Birlik katkısına ilişkin Komisyon tarafından yapılan ödemeler aşağıdakileri kapsar:

- (a) alıcılar tarafından yapılan ve ödenen uygun maliyetler;
 - (b) standart birim maliyetleri;
 - (c) alıcı başına, yıllık 100.000 avroluk kamu katkısını geçmeyen toplam tutarlar;
 - (d) bir ya da birden fazla maliyet kategorisine bir yüzdenin uygulanması sonucu tespit edilen sabit oranlı finansmanlar.
- (3) Yardım, paragraf 2'nin (b) (c) ve (d) bentlerinde belirtilen basitleştirilmiş veya ek maliyet seçenekleri temelinde ve önceden bilinen gelir bazında verildiğinde, Türkiye Cumhuriyeti ilgili hesaplamaların yeterli ve hatasız olmasını ve adil, hakkaniyetli ve doğrulanabilir hesaplamalara dayalı olarak önceden yapılmasını sağlar. Bu amaçla, IPARD II programının uygulamasından sorumlu otoritelerden görev işlevleri açısından bağımsız ve uygun uzmanlık bilgisini haiz bir birim, hesapların yeterliliği ve doğruluğunu teyit eder. Basitleştirilmiş maliyet seçeneklerinin uygulanmasından önce, ilgili belgeler bilgilendirme amacıyla Komisyona gönderilir.
- (4) Komisyonun Birlik katkısı ödemesi, 3. maddede bahsedilen Finansman Anlaşması uyarınca mevcut fonlarla sınırlı olacak şekilde yapılır. Her ödeme IPARD II Programı için yapılan ilk açık bütçe taahhüdünde yer alır.
- (5) Ön ödeme ve ara ödemelerin müşterek toplamı, IPARD II Programı'nın finansman tablosunda belirlenen Birlik katkısının %95'ini geçmez.
- (6) 5. paragrafta belirtilen tavan değere ulaşıldığında, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, 37. madde uyarınca, onaylı harcama beyannameleri de dâhil olmak üzere ödeme taleplerinin yanısıra, geri alınan miktarlar hakkındaki bilgiyi Komisyona aktarmaya devam eder.
- (7) Alıcılar tarafından karşılanan harcamalar, ödenmiş faturalar veya eşdeğer kanıt niteliğindeki muhasebe belgeleri vasıtasıyla doğrulanır. Yardımın harcamaının bir fonksiyonu olmadığı durumlarda, IPARD II Programında belirtilen diğer uygun belgeler kabul edilebilir. Her durumda, harcama Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından tasdik edilir.

MADDE 37 TÜRKİYE CUMHURİYETİ TARAFINDAN YAPILAN ÖDEME TALEPLERİ

- (1) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, IPARD II Programı için ödeme taleplerinde bulunur. Bu talepler, Çerçeve Anlaşma'nın A Ekinin 2(3) maddesinde belirtildiği gibi onaylı harcama beyannamelerini ve her IPARD II Program tedbiri için referans dönemi süresince IPARD Ajansı tarafından ilgili Birlik katkısının fiilen ödendiği, uygun kamu harcaması miktarını kapsar.
- (2) Ödeme talepleri Ek 5'te yer alan modele uygun olarak hazırlanır. Söz konusu belgeler, Türkiye Cumhuriyeti adına Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından imzalanır, tasdik edilir ve kopyaları Denetim Otoritesine de olmak üzere Komisyona gönderilir.

- (3) Programın kapanışında Ulusal Yetkilendirme Görevlisi nihai harcama beyannamesi sunar.
- (4) 35. maddenin 2. parafındaki koşullar yerine getirildiğinde, Türkiye Cumhuriyeti ödeme taleplerini Komisyona aşağıdaki süre bitimlerine kadar teslim eder:
- (a) 1 Ocak ve 31 Mart tarihleri arası dönemdeki harcamalar için en geç 30 Nisan;
 - (b) 1 Nisan ve 30 Haziran tarihleri arası dönemdeki harcamalar için en geç 31 Temmuz;
 - (c) 1 Temmuz ve 30 Eylül tarihleri arası dönemdeki harcamalar için en geç 31 Ekim;
 - (d) 1 Ekim ve 31 Aralık tarihleri arası dönemdeki harcamalar için en geç 31 Ocak.

Türkiye Cumhuriyeti harcamanın yapıldığı yılı takip eden mali yılın 15 Şubat tarihine kadar sunulacak olan yıllık harcama beyannamesinde, ödeme taleplerinde beyan edilmiş olan verilerde değişiklik yapabilir. Uygun biçimde gerekçelendirilen durumlarda Komisyon, Türkiye Cumhuriyeti'nin 3. paragraftaki nihai harcama beyannamesinde, önceki mali yıllara ait harcamaları sunmalarına izin verebilir. Daha önceki mali yıllara ait harcamalar Denetim Otoritesinin görüş ve raporuyla birlikte verilir ve söz konusu harcamanın nihai beyana dâhil edilmesi 48 ile 49. maddeler uyarınca hesapların kabulü kararlarına hâlel getirmeksizin olur.

Geri ödemenin istenmediği durumlarda da talepler gönderilir.

- (5) Belirli bir referans dönemi için yapılan ödeme taleplerinde, özellikle Anlaşmalarda belirtilen bilgilerin iletilmesindeki eksiklikler sonucu ortaya çıkan, görüş ayrılıkları, yorum farklılıkları veya tutarsızlıklar varsa ve bu daha ileri kontrolleri gerektiriyorsa, Türkiye Cumhuriyeti'nden ilave bilgi sağlaması istenir. Bu bilgi, ÇA'nın 33. maddesi ile bu Anlaşmanın 38 ve 40. maddeleri uyarınca sağlanır.

6. paragrafta belirtilen ödemeye yönelik zaman sınırına, talep edilen ödemenin tamamı veya bir kısmı için, bilgi talebinin gönderildiği tarihten bilginin alınmasına kadar ara verilebilir.

Bu zaman sınırı zarfında çözüm bulunmadığı takdirde Komisyon, Çerçeve Anlaşmanın 39 ile 40. maddeleri uyarınca ödemeleri askıya alabilir veya durdurabilir.

- (6) Ara ödemeler, Çerçeve Anlaşma'nın 35. maddesinde belirtilen şartların yerine getirildiği ödeme talebinin, kaydedilmesini takip eden 90 gün içerisinde, Komisyon tarafından 48 ile 49. maddelerde belirtilen kararlara hâlel getirmeyecek şekilde ve aşağıdaki koşulların sağlanması şartıyla yapılır:

- (a) bildirilen harcamanın bu Anlaşmanın 33. maddesi uyarınca Birlik finansmanı için uygun olması;
- (b) bu Anlaşmanın 41. maddesindeki kontrollerde bir sorun bulunmaması;
- (c) söz konusu başvuruya konu olan tedbir(ler) ile ilgili ödemelerin durdurulması veya askıya alınmasına yönelik bir kararın alınmamış olması;

(d) ödeneklerin kullanılabilir olması.

MADDE 38 ÖN ÖDEME

- (1) ÇA'nın 34. maddesinde belirtilen ön ödemeler, Finansman Anlaşması'nda belirlenmiş olduğu üzere IPARD II Programı'nın son üç yılına ait Birlik katkısının %30'u kadar olabilir. Bütçe tahsisatları izin verdiği ölçüde, ön ödemeler iki veya daha fazla taksit halinde yapılabilir.
- (2) Komisyon ilk taksit olarak 1. paragrafta öngörülen miktarın en az %50'si kadar ilk ön ödeme yapar.

Türkiye Cumhuriyetinin talebi üzerine 1 ve 4. paragraflarda belirtilen koşullara uygun olarak ilave taksitler ödenebilir.

- (3) 1. paragrafta belirtilen ön ödemeler alıcıların ödeme taleplerini zamanında karşılamak için yeterli olmazsa, bu ödemeler artırılabilir. Artış, bu amaç için gereken miktarda olur. Bu artış, alıcılar tarafından yapılan fakat IPARD avro hesabındaki Birlik katkısının tükenmesine bağlı olarak henüz sonuçlandırılmamış kanıtlanmış harcamanın toplamını esas alır. Ancak, ön ödeme için kümülatif miktar, Finansman Anlaşması'nda belirlenen son üç yıla ait Birlik katkısının %30'unu geçemez.
- (4) Komisyon'ca ilk ön ödemenin yapıldığı tarihten sonraki 15 ay içerisinde IPARD II Programı'na yönelik hiç ödeme talebi gönderilmemesi halinde, ön ödeme olarak yatırılan toplam miktar, Komisyona geri ödenir. IPARD II Programı'na yönelik Birlik katkısı bu tür geri ödemelerden etkilenmez.

MADDE 39 ÖDENECEK MİKTARIN HESAPLANMASI

- (1) Her bir referans dönemindeki her bir tedbir için bildirilen uygun kamu harcamaları ile ilgili olarak ödenmesi gereken Birlik katkısı, bu dönemin ilk gününde yürürlükte olan finansman planı esas alınarak hesaplanır.
- (2) Her referans döneminde IPARD II Programı kapsamında alıcılardan geri alınan Birlik katkısı miktarları ve ÇA'nın 47. maddesinin 6. paragrafı ile A Eki'nde yer alan 4(3)(b)(ix) maddesi uyarınca borçlu defterine kaydedilmesinden itibaren 2 yıl içinde tahsil edilemeyen borçlar, bu Anlaşma'nın 50. maddesi uyarınca o dönemin ödeme talebinde Komisyon tarafından ödenecek miktardan mahsup edilir.
- (3) 36. maddenin 5. paragrafında öngörülen %95 tavan değerine hanel gelmeksizin, harcama bildirimlerinin bileşik toplamının belirli bir tedbir için programlanmış toplamı aştığı hallerde, ödenecek miktar yürürlükteki mali planda bu tedbir için programlanmış olan miktarla sınırlandırılır. Programlanmış yeni finansman planının Türkiye Cumhuriyeti tarafından sunulup Komisyon tarafından kabul edilmesi koşuluyla, sonuçta kapsam dışında kalan harcama, takip eden ödeme talebinde dikkate alınabilir.

MADDE 40 NİHAİ BAKİYENİN ÖDENMESİ

- (1) ÇA'nın 37. maddesinde belirtildiği üzere, nihai bakiyenin ödenmesi için, bu Anlaşmanın 34. maddesinin 2. paragrafında bahsedilen süre sınırı Finansman Anlaşması'nda belirtildiği gibi uygulanır.
- (2) Nihai bakiyenin ödenmesi, 49. madde uyarınca benimsenen müteakip kararların kabul edilmesine halel getirmez.
- (3) Ödeme, 41. maddenin 7. paragrafı, 44 ve 50. maddelerde öngörülen hükümlerin takibine de halel getirmez.
- (4) Nihai ödeme talebi Komisyona gönderildikten sonra, Türkiye Cumhuriyeti IPARD II avro hesabı üzerinde başka mali işlem yapamaz. Türkiye Cumhuriyeti, 44. maddede bahsedilen koşullar yerine getirilene kadar ÇA'nın 37. maddesinin 1. paragrafında belirtilen koşullara uyulmasını sağlar. Bu Anlaşmanın 50. maddesi doğrultusunda, geri alınan miktarlar ulusal hesaplara her kaydedildiğinde Komisyon bilgilendirilir.
- (5) Türkiye Cumhuriyeti, 4. paragrafta belirlenen gerekliliklere uyulmasına olanak sağlayan bir sistem kurar. Türkiye Cumhuriyeti, sorumlu birimi belirler ve sorumlulukların bu birime aktarımıyla ilgili uygulamaya ilişkin düzenlemeler konusunda Komisyonu bilgilendirir.

MADDE 41 ALICILARA YAPILAN ÖDEMELER

- (1) Türkiye Cumhuriyeti alıcılara yapılan ödemelerin;
 - (a) ulusal para birimi cinsinden yapılmasını ve uygun bir şekilde IPARD II avro hesabına borç olarak kaydedilmesini sağlar. Alıcı(lar) veya onun temsilcisine (temsilcilerine) yapılacak ödeme emri(emirleri) veya eşdeğer ispat niteliğindeki diğer muhasebe belgeleri, genel bir kural olarak bu borcun kaydedilmesini takip eden üç iş günü içinde düzenlenir;
 - (b) alıcı tarafından üstlenilen harcamaların bildirimlerini esas almasını ve orijinal ödenmiş faturalarla kanıtlanmasını sağlar. Yardımın harcamanın bir fonksiyonu olmadığı durumlarda, IPARD II Programında belirtilen diğer uygun belgeler kabul edilebilir.
- (2) Harcamanın, uygun olabilmesi için 33. maddenin 1. paragrafı uyarınca yapılmış olması gerekir.
- (3) Ödemeler alıcı adına açılmış banka hesabına transfer yolu ile yapılır. Alıcılara yapılan ödemeler, alıcının borç yükümlülüğünün yerine herhangi bir şekilde haczedilemez, alıkonulamaz veya alıcının başka bir borcuna karşılık tanzim edilemez. Bununla birlikte, IPARD Ajansı, Katılım Öncesi Yardım Aracı kapsamında yapılan mali yardımla ilgili olarak alıcıdan geri alınacak tutarı alıcıya yapılacak ödemelerden mahsup edebilir.
- (4) Orijinal faturalar veya 1. paragrafın (b) bendinde belirtilen ilgili diğer belgeler teslim alındıktan sonra IPARD Ajansı tarafından alıkonulmadığında, IPARD Ajansı

nüşhaların alınmasını ve orijinallerin denetim ve teftiş için hazır durumda olmasını sağlamak üzere düzenlemeler yapılmasını sağlar.

- (5) UYG ve IPARD Ajansı, Türkiye Cumhuriyeti'ndeki tüm kamu kurumları tarafından her tedbir ve proje için yapılan toplam kamu harcamalarının IPARD Ajansı'nın hesaplarında saptanabilir olmasını sağlar.
- (6) IPARD Ajansı, her bir ödemenin en az aşağıdaki bilgileri içeren kaydını tutar:
 - (a) ulusal para birimi cinsinden miktar;
 - (b) bu miktarın avro cinsinden karşılığı.
- (7) Birlik katkılarının ve ulusal katkıların kamu harcamasına oranları ve toplam kamu harcamasının toplam uygun maliyetlere oranları, ulusal para birimi cinsinden belirlenir.
- (8) UYG ile IPARD Ajansı, zorunlu toplamı aşacak şekilde ödendiğini belirledikleri ve 37. madde uyarınca tasdikli harcama bildirimlerinde dâhil edilmiş miktarın IPARD avro hesabına on iş günü içinde aktararak, Komisyon'a yapılacak bir sonraki ödeme talebinden mahsup edilmesini temin eder.
- (9) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ile IPARD Ajansı alıcıların ödeme taleplerinin zamanında işlem görmesini sağlar. Ödeme talebinin alınması ve ödeme emrinin verilmesi arasındaki sürenin altı ayı geçtiği durumlarda, Birlik ortak-financemanı aşağıdaki kurallara uyarınca azaltılabilir:
 - (a) süre bitimlerinden sonra gerçekleşen harcama, süre bitimlerinden önce gerçekleşen harcamanın %4'üne eşit veya bu orandan az ise, gecikilen ay sayısına bakılmaksızın hiç bir kesinti yapılmaz;
 - (b) süre bitimlerinden sonra gerçekleşen harcama, süre bitimlerinden önce gerçekleşen harcamanın %4'ünden fazla ise, gecikme süreleri ile harcamalar için kesinti oranları aşağıdaki gibidir:
 - (i) bir aya varan gecikmeler için %10,
 - (ii) iki aya varan gecikmeler için %25,
 - (iii) üç aya varan gecikmeler için %45,
 - (iv) dört aya varan gecikmeler için %70,
 - (v) beş ya da daha fazla aya varan gecikmeler için % 100.

Bu paragrafın amaçları doğrultusunda, ödeme talebinin alınması, alıcı tarafından yapılan ödeme talebinin, bu ödeme talebi alındığında ödemelerin yapılması için gereken tüm destekleyici belgelerle tamamlanmış olup olmadığına bakılmaksızın, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilgili kurumları tarafından alındığı tarih olarak değerlendirilir. IPARD Ajansı, 1. alt paragraf uyarınca ödemenin yapılabilmesi için gereken eksik belgelerin alıcıdan zamanında temin edilmesini sağlayacak prosedürleri oluşturur.

Belirli tedbirlere yönelik istisnai yönetim koşulları ile karşılaşıldığında veya Türkiye Cumhuriyeti tarafından sağlam temellere dayandırılmış gerekçeler öne sürüldüğünde, Komisyon farklı bir zaman çizelgesi ve/veya daha düşük ya da sıfır kesinti uygulayabilir. Alıcının ödeme talebinde eksik olan belgeleri tamamlamaktaki gecikmeleri, sağlam temellere dayandırılmış gerekçe olarak kabul edilmez. Türkiye Cumhuriyeti alıcılarla imzalanan sözleşmelerde, eksik belgelerinin temin edilmesi için uygun olan son teslim tarihlerini belirleyen uygun hükümleri tesis eder.

Komisyon karar almadan önce, 10 iş günü içerisinde tutumunu belirlemesine imkân verecek şekilde Türkiye Cumhuriyeti'ni bilgilendirir. Komisyon, aldığı kararın temellendirildiği nedenleri belirterek, nihai kararı hakkında Türkiye Cumhuriyeti'ni bilgilendirir.

Türkiye Cumhuriyeti, süre bitiminden sonra gerçekleşen harcamalar için, gecikmenin ayrıntılı bir gerekçesini, bu gerekçeyi destekleyen yazılı kanıt ve gerekçe ile süre bitiminden sonra meydana gelen ilgili harcama arasındaki doğrudan ilişkiyi gösteren kanıtı Komisyona sunar.

- (10) UYG ile IPARD Ajansı, Birlik katkısını kısmen veya tamamen kesme kararı alınırken usulsüzlüklerin yapısını ve derecesini ve bunun Birlik katkısına getirdiği mali zararı göz önünde bulundurur.

MADDE 42 DÖVİZ KURU VE FAİZ

- (1) Türkiye Cumhuriyeti, avro ve ulusal para birimi arasında kayıt altına alınan dönüşüm oranının Komisyon'un Türkiye Cumhuriyeti için, harcamanın program otoritesinin hesaplarına kaydedildiği ay itibarıyla belirlediği aylık avro muhasebe oranı olmasını temin eder.

Ancak:

- (a) IPARD Ajansı tarafından yapıları ödemelerde, hesaplarda gösterilen tarih, alıcıya ödeme emrinin düzenlendiği tarihtir;
- (b) 41. maddenin 8. paragrafı uyarınca IPARD Ajansı tarafından yapılan fazla ödemeler için oran fazla ödemenin ilk kaydedildiği aydan önceki ayda belirlenen orandır;
- (c) henüz geri alınan borçların yanı sıra, 50. madde uyarınca borçlu defterine kaydedilmesinden itibaren iki yıl içinde tahsil edilemeyen borçlarda, oran borcun ilk kaydedildiği aydan önceki ayda belirlenen orandır;
- (d) hesapların ibrası ve/veya ibranın uygunluğu kararları ile sabitlenen tutarlar için oran, Kararın alındığı aydan önceki ayda belirlenen orandır;
- (e) 50. madde uyarınca geri alınan borçlar ve faiz için oran, borcun geri kazanıldığı aydan önceki ayda belirlenen orandır;

- (f) ÇA'nın 51. maddesi uyarınca geri alınan usulsüzlüğe konu tutarlar için oran, miktarın geri kazanıldığı aydan önceki ayda belirlenen orandır;
- (g) Ulusal Fon'un ve IPARD Ajansı'nın hesap(lar)ından elde edilen faiz için oran, faizin en azından aylık olması gereken hesap(lar)a yatırıldığı aydaki orandır.
- (h) IPARD II Programında her bir tedbir için avro olarak belirtilen eşikler açısından, avro ve ulusal para biriminin dönüşüm oranı, ilgili başvuru çağrısının yayımlandığı aydan bir önceki ayda Komisyon tarafından Türkiye için belirlenmiş olan aylık avro muhasebe oranı esas alınır.

(a) ile (h) bentlerindeki hükümler ÇA'nın 33. maddesinin 8. paragrafı kapsamındaki durumlarda da uygulanır.

- (2) Herhangi bir ay için aylık oranın yayınlanmaması halinde, en son yayınlanmış olan aylık oran kullanılır.

48 ve 49. maddeler uyarınca alınan Kararlarda belirlenen zaman sınırlarına uyulmaması durumunda, ödenmemiş tutar Avrupa Merkez Bankası tarafından üç aylık mevduat için yayımlanan Euribor oranının %1, 5 puan fazlasına denk gelen bir oranda faiz oluşturur. Bu oran Kararların alındığı ayın aylık ortalaması olur.

- (3) IPARD avro hesabı üzerinden kazanılan herhangi bir faiz Türkiye Cumhuriyeti'nin malı olur. Birlik tarafından IPARD II Programı'nın finansmanı yoluyla oluşan faiz, Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal kamu katkısı için bir kaynak olarak düşünülerek, yalnızca IPARD II Programına gönderilir ve IPARD II Programı kapatılırken Komisyona bildirilir. Programın kapanması esnasında ulusal kamu katkısı şeklinde harcanmamış olan faiz gelirlerinin tümü Komisyona geri gönderilir.

BAŞLIK 4: PROGRAMIN KAPATILMASI

MADDE 43 IPARD II PROGRAMININ KAPATILMASI

- (1) ÇA'nın 37. maddesinin 1. paragrafında kapsamında belirtilen nihai bakiyenin ödenmesi için minimum gerekliliklere ek olarak, ÇA'nın 48. Maddesinin amaçları doğrultusunda aşağıdaki koşullardan herhangi birinin gerçekleşmesinin hemen ardından IPARD II Programı kapanmış olarak kabul edilir:
 - (a) söz konusu son yılın ve toplam IPARD II uygulama döneminin tüm yıllarının hesaplarının kabulü temelinde, Komisyon tarafından nihai bakiyenin ödenmesi veya bir geri alım talimatının verilmesi;
 - (b) Komisyon tarafından ödenek taahhüdünün kaldırılması;
 - (c) ÇA'nın A Ekinin 4(3) (b) (ix) maddesi ve işbu Anlaşma'nın 47(6) ve 50 (6) maddeleri uyarınca borçlu defterinin kapatılması.

- (2) IPARD II Programının kapatılması, Türkiye Cumhuriyeti'nin 41. maddenin 9. paragrafı ve 50. madde kapsamında atıfta bulunulan yükümlölüklerle ve 44. madde uyarınca ilgili belgelerin muhafaza edilmesine devam edilmesi yükümlölüğüne etki etmez ve 49. madde kapsamında, alınacak müteakip karara halel getirmez.

MADDE 44 BELGELERİN MUHAFAZA EDİLMESİ

- (1) IPARD Ajansı ve Ulusal Fon, ÇA'nın 49. maddesi kapsamında atıfta bulunulan belgeleri kendi ellerinde bulundurmaması halinde, bu belgelerin söz konusu maddede belirtildiği süre boyunca Komisyon'un tasarrufunda olmasını temin eder. ÇA'nın 43. maddesi kapsamında atıfta bulunulan durumlarda, ÇA'nın 49. maddesi kapsamında atıfta bulunulan destekleyici belgeler, tutarların alıcıdan tümüyle tahsil edildiği ve IPARD II Programı'na yatırıldığı veya işbu Anlaşmanın 50. maddesi uyarınca tutarların tahsil edilmemesinin finansal sonuçlarının belirlendiği andan itibaren en az yedi yıl boyunca Komisyon'un tasarrufunda tutulur.
- (2) İşbu Anlaşmanın 49. maddesi kapsamında öngörülen ibranın uygunluğu prosedürü söz konusu olduğunda, 1. paragrafta belirtilen destekleyici belgeler bu sürecin sona ermesini takiben en az bir yıl boyunca veya uygunluk kararı hukuki işlemlere tabi ise bu işlemlerin sonuçlanmasını takiben en az bir yıl boyunca Komisyonun tasarrufunda tutulur.

BAŞLIK 5 MALİ DÜZELTMELER VE HESAPLARIN İNCELENMESİ VE KABULÜ

MADDE 45 YILLIK HESAPLARIN İÇERİĞİ

ÇA'nın 59(2)(a) maddesinde belirtilen yıllık mali raporlar ve beyandan oluşan yıllık hesaplar aşağıdakileri içerir:

- (a) Bu Anlaşma'nın 6. Eki'nde belirtildiği üzere, Birlik, ulusal ve toplam gelirler ile harcamaları tedbir bazında özetlenmiş şekilde gösteren, yıllık bazda sunulan ve D 2 Formu kullanılarak teslim edilen IPARD II Programı gelir ve giderleri;
- (b) IPARD II Programı ve tedbirler bazında, yıllık hesaplarda bildirilen harcamalar ve gelirler ile işbu Anlaşmanın 37. maddesinde belirtilen belgelerde aynı dönem için beyan edilen harcamalar ve gelirler arasındaki farklılıkları gösteren ve her bir farklılığa ilişkin açıklamaları da içeren bir değişiklikler tablosu;
- (c) Mali yılın sonunda geri alınacak tutarların tablosu (borçlu defteri);
- (d) İşbu Anlaşmanın 9. Eki doğrultusunda mali yıl içinde yapılan harcamaların tümüne ilişkin bir tablo.

MADDE 46 HESAPLARIN İNCELENMESİ VE KABULÜ İÇİN GEREKEN BİLGİLERİN AKTARILMASI

- (1) ÇA'nın 36. maddesi uyarınca hesapların incelenmesi ve kabulü amacıyla UYG, aşağıda belirtilen belgeleri Komisyona gönderir:
 - (a) ÇA'nın 10. maddesinin 1 ve 2. paragrafları kapsamında atıfta bulunulan ilgili yapılar, otoriteler ve birimlerin yetkilendirmesi kapsamında faaliyet gösteren otoritelerce düzenlenmiş raporların tümü eşliğinde işbu Anlaşma'nın 45. maddesi kapsamında atıfta bulunulan yıllık mali raporlar ve beyanlar;
 - (b) ÇA'nın 59(2)(c) maddesi uyarınca hazırlanmış raporların özetleri de dâhil olmak üzere ÇA'nın, 59(2)(b) maddesinin atıfta bulunduğu UYG tarafından hazırlanan yönetim beyanı.
- (2) 1. paragrafın (a) ve (b) bentleri kapsamında atıfta bulunulan belgeler, Türkiye Cumhuriyeti adına UYG tarafından imzalanır, tarih atılır ve tasdik edilir ve ÇA'nın 59. maddesinin 2. paragrafı uyarınca, bir kopyası da Denetim Otoritesine olmak üzere Komisyona gönderilir. Belgeler elektronik kopyaları ile birlikte Komisyon tarafından belirtilen koşullar uyarınca ve formata uygun olarak tek bir paket halinde gönderilir.
- (3) Denetim Otoritesince tesis edilen görüş ve raporlar, Denetim Otoritesi'nce imzalanır, tarih atılır ve ÇA'nın 59. maddesinin 3. paragrafı uyarınca birer kopyaları UYG'ye olmak üzere Komisyona gönderilir. Belgeler elektronik kopyaları ile birlikte Komisyon tarafından belirtilen koşullar ışığında ve formata uygun olarak tek bir paket halinde gönderilir.
- (4) Komisyon'un talebi üzerine veya UYG'nin girişimiyle, hesapların incelenmesi ve kabulüyle ilgili daha detaylı bilgi, o bilgiyi temin etmek için gereken zamanın da göz önünde bulundurulması suretiyle, Komisyon tarafından belirlenen bir süre içinde Komisyona gönderilir. Bu bilginin bulunmaması durumunda Komisyon, bu bilgiye sahipmiş gibi hesapları inceleyerek kabul edebilir.

MADDE 47 MUHASEBE BİLGİLERİNİN BİÇİM VE İÇERİĞİ

- (1) 46(1)(a) maddesi kapsamında belirtilen muhasebe bilgilerinin biçim ve içeriği uluslararası kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak oluşturulur ve Türkiye Cumhuriyeti'ndeki tüm kamu kurumları tarafından her tedbir ve proje için IPARD II Programı kapsamında yapılan toplam kamu harcamalarının Ulusal Fon'un ve IPARD Ajansının tuttuğu defter ve kayıtlarda uygun bir muhasebe koduyla saptanabilir olmasını temin eder.
- (2) Bir referans döneminde, özellikle bu Anlaşmanın gerektirdiği bilgi iletimi konusunda oluşan bir kusurdan kaynaklanan, 1. paragraf kapsamında atıfta bulunulan belgeler ve muhasebe bilgileri üzerinde görüş ayrılıkları, yorum farklılıkları veya tutarsızlıklar olduğunda ve bunlar daha ileri kontrolleri gerektirdiğinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin ek bilgi sunması gerekir.
- (3) IPARD II Programı altındaki ödemeler alıcı üzerindeki mali alacaklar sebebiyle

engellendiğinde, aşağıda belirtilen tarihlerde tam olarak yapılmış kabul edilirler:

- (a) talep, kesin hesabı yapılan harcamadan az ise; alıcıya hala ödenmesi gereken toplam tutarın ödendiği tarihte;
- (b) kesin hesabı yapılan harcama talebe eşit veya ondan daha azsa; bu harcamaya yönelik ödemenin yapıldığı tarihte.

(4) Komisyon muhasebe bilgilerini sadece aşağıdaki amaçlarla kullanır:

- (a) hesapların incelenmesi ve kabulü veya ibranın uygunluğu kapsamında işlevlerini yerine getirebilmek;
- (b) gelişmeleri izlemek ve tarım sektöründe öngörülerde bulunmak;

Avrupa Sayıştayı ve Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu (OLAF) söz konusu bilgiye erişim sahibi olur.

- (5) Gerçekleştirilmeyen ödeme emirleri ve hesaba borç kaydedilen ve sonra tekrar alacaklandırılan ödemeler, 6. Ek kapsamında belirtildiği üzere Form D 2'de, yürütmedeki aksamanın veya iptalin IPARD Ajansına rapor edildiği aya ait harcamalardan mahsup edilir.
- (6) Türkiye Cumhuriyeti, IPARD II Programı'na göre ödenecek miktarın kabulü ve ödeme öncesi usulsüzlükler dâhil olmak üzere bütün borçların borçlu defterine kaydedilmesine yönelik bir sistem kurar. 41. maddenin 5. paragrafına veya alacakların tahsiline ilişkin herhangi bir ulusal mevzuata hâle getirmeksizin, usulsüzlükler de dâhil olmak üzere, bu tutarlar itibarıyla Birliğe yüklenen mali katkı, bunun borçlu defterine işlenmesinden itibaren ikinci yılın sonunda silinir ve 39. maddenin 2. paragrafı kapsamında öngörüldüğü üzere bir sonraki ödeme talebinden mahsup edilir. IPARD Ajansı ve Ulusal Fon, geri alınan tüm miktarların, geri alınma tarihinden itibaren üç iş günü içinde IPARD avro hesabına yatırılmasını sağlar.

MADDE 48 HESAP USULLERİNİN İNCELENMESİ VE KABULÜ

- (1) Hesap kararlarının kabulü, , 45(a) ve (c) maddesi kapsamında atıfta bulunulan yıllık mali raporların ve beyanların, yıllık hesaplara dâhil edildiği şekliyle, tam, hatasız ve doğru olduğunu teyit eder. Bu, 49. madde uyarınca müteakip bir ibranın uygunluğu kararının alınmasına hâle getirmez.

Hesapların kabulü kararı aynı zamanda IPARD avro hesabının bakiyesini de kapsar.

- (2) Komisyon, kendisine sunulan bilgiler ışığında gerçekleştirdiği analizlerin sonuçlarını önerdiği değişiklikler eşliğinde, en geç mali yılın sona ermesini takip eden 15 Temmuz tarihine kadar Türkiye Cumhuriyetine gönderir.
- (3) Hesapların kabulü kararının bir sonucu olarak ortaya çıkan ve normalde Türkiye Cumhuriyeti'nden geri alınabilir veya Türkiye Cumhuriyeti'ne ödenebilir durumda olan miktar, 1. paragraf uyarınca, ilgili mali yıla ilişkin ara ödemelerin, kabul

edilmiş harcamadan mahsup edilmesiyle saptanır. Bu miktar, Komisyon tarafından takip eden ara ödeme veya nihai ödemeden mahsup edilir veya takip eden ara ödeme veya nihai ödeye eklenir.

- (4) Hesapların kabulü kararı ile saptanan mahsup edilecek miktarın, olası müteakip ödemelerin seviyesini aşması söz konusuysa, UYG, bu kararın tebliğ edilmesini takip eden iki ay içerisinde bakiye kapsamına girmeyen miktarın Komisyona avro olarak yatırılmasını temin eder. Bununla birlikte, Komisyon her bir vaka bazında, yatırılacak olan bu miktarın herhangi bir Birlik aracı kapsamında Komisyon tarafından Türkiye Cumhuriyeti'ne yapılacak olan bir ödemeye mahsup edilmesi kararını alabilir.
- (5) Bu madde, gereken değişikliklerin yapılması suretiyle (*mutatis mutandis*), 38. madde kapsamında ön ödemelere uygulanır.
- (6) ÇA'nın 84. maddesi, mali ibra için uygulanmaz.

MADDE 49 İBRANIN UYGUNLUĞU

- (1) Komisyon, IPARD II Programı kapsamında, harcamaların geçerli kuralları ihlal ederek yapıldığını tespit ederse, Birlik finansmanından hangi meblağların çıkarılacağına karar verir.
- (2) Komisyon çıkarılacak meblağları, kaydedilen uygunsuzluğun önem derecesine göre değerlendirir. Komisyon uygunsuzlukların yapısını ve ağırlığını ve Birliğin uğradığı mali zararı dikkate alır.
- (3) Bir soruşturma sonucunda Komisyon, harcamanın geçerli kurallara uygun olarak yapılmadığını değerlendirirse, bulgularını Ulusal Yetkilendirme Görevlisine bildirir ve gelecekte bu kurallara uyumun temini açısından gerekli düzeltici tedbirleri belirtir.

Yapılacak bildirimde bu maddeye atıfta bulunulur. UYG bildirimi aldıktan sonraki iki ay içerisinde, bir kopyası Denetim Otoritesi'ne gönderilmek üzere cevabını bildirir ve Komisyon bunun sonucunda tutumunu değiştirebilir. Gerekçelendirilmiş durumlarda Komisyon, cevap vermek için tanınan süreyi uzatmayı kabul edebilir.

Cevap süresinin bitmesinden sonra Komisyon, ek bilgi talep edebilir ve gerektiğinde ikili toplantı düzenleyebilir.

- (4) 3. paragrafın üçüncü alt paragrafında belirtilen ek bilgi talebinden veya ikili toplantının tutanağının alınma tarihinden sonraki iki ay içinde UYG, bu toplantı sırasında talep edilen tüm bilgileri veya devam eden inceleme için yararlı olacağını düşündüğü diğer bilgileri iletir.

Gerekçelendirilmiş durumlarda Komisyon, UYG'nin gerekçeli talebi üzerine birinci alt paragrafta belirtilen sürenin uzatılmasına izin verebilir. Talep, bir kopyası Denetim Otoritesi'ne olmak üzere, söz konusu sürenin bitmesinden önce Komisyona iletilir.

Komisyon, değerlendirmelerini, birinci alt paragrafta belirtilen sürenin sona

ermesinden sonra ibranın uygunluğu usulü çerçevesinde aldığı bilgiye dayanarak, bir kopyası Denetim Otoritesi'ne olmak üzere, UYG'ye bildirir. Bildirimde, Komisyon'un Birlik finansmanının dışında bırakmayı düşündüğü harcama değerdendirilir.

Komisyon'un bir mali düzeltme teklif etmesi halinde, UYG'ye, usulsüzlüğün fiili mali etkisine ilişkin değerdendirmesini sunma fırsatı tanınır. Bu değerdendirmenin sonuçlarının Komisyona iletilmesi, Komisyon'un mali düzeltme teklifinin alınmasından sonraki iki ay içerisinde gerçekleştirilir. Gerekçelendirilmiş durumlarda, Komisyon, cevap vermek için tanınan süreyi uzatmayı kabul edebilir.

- (5) UYG, geçerli kurallara uyumun temini için aldığı düzeltici tedbirler ve bunların yürürlüğe girdiğı tarihler konusunda, bir kopyası Denetim Otoritesi'ne verilmek üzere, Komisyon'u bilgilendirir.
- (6) Komisyon, 1. paragraf kapsamında atıfta bulunulan soruşturma sonucunda saptanan uyumsuzluğun olası mali etkilerinin 10.000 avroyu ve ilgili harcamalar veya geri alınacak miktarların %2'sini geçmeyeceğini bekliyorsa, herhangi bir aşamada, Türkiye Cumhuriyeti için mali sonuçlar doğurmayacak şekilde bu prosedürü sonlandırabilir.
- (7) Komisyon tarafından Birlik finansmanından yapılan kesintiler, takip eden ara ödeme veya nihai ödemede üzerinden yapılır. Ancak Komisyon, Türkiye Cumhuriyeti'nin talebi üzerine ve kesintilerin önem derecesinin bu şekilde öngördüğü durumlarda Komisyon, kesintiler için başka bir tarih belirleyebilir.
- (8) Çerçeve Anlaşma'nın 45. maddesinin 1. paragrafı uyarınca Komisyon'un yaptığı kesintiler, IPARD II Programına yeniden tahsis edilmez.
- (9) ÇA'nın 84. maddesi, ibranın uygunluğu için uygulanmaz.

MADDE 50 FONLARIN GERİ ALINMASI

- (1) Mali düzenlemeler ve Birlik katkısının tekrar kullanımı UYG tarafından gerçekleştirilir ve aşağıdaki koşullara tabi olur:
 - (a) usulsüzlükler tespit edildiğinde, UYG, soruşturmasını bu tür usulsüzlüklerden etkilenen tüm operasyonları kapsayacak şekilde genişletir.
 - (b) UYG ilgili ayarlamaları, bir kopyası Denetim Otoritesi'ne olmak üzere, Komisyona bildirir.
 - (c) iptal edilen Birlik katkısı miktarı ve geri alınan miktarlar ÇA'nın, 45. maddesinin 2. paragrafı uyarınca IPARD II Programı'na yeniden tahsis edilir.
- (2) Yıllık hesaplar 46. maddede belirtildiğı şekilde gönderildiğinde, UYG, usulsüzlüklere karşı yürütülen geri alım prosedürlerine ilişkin bir özet raporu Komisyona, bir kopyasını da Denetim Otoritesi'ne gönderir. Bu rapor, henüz geri alınmamış olan miktarların, idari ve/veya adli prosedüre ve usulsüzlüğe ilişkin ilk idari veya adli bulgunun yılına göre dökümünü sunar. Geri alınan borçlar itibarıyla, Türkiye

Cumhuriyeti tarafından IPARD II Programına atfedilebilir nitelikte olan geri alınan faiz getirisinin tümü Türkiye Cumhuriyeti'nin hesaplarına kaydedilir.

- (3) Borçlu defterine işlenmesinden sonraki iki yıl içinde IPARD Ajansı tarafından alıcılardan geri alınamayan Birlik katkısı, UYG tarafından Birlik bütçesine geri ödenir. Mümkün olduğunda, geri alınan miktar Komisyon tarafından, Türkiye Cumhuriyeti'ne yapılan bir sonraki ara ödeme veya nihai ödmeden mahsup edilir. Türkiye Cumhuriyeti, geri alınan tüm miktarların, geri alım tarihinden itibaren üç iş günü içinde IPARD avro hesabına yatırılmasını sağlar.
- (4) Türkiye Cumhuriyeti, ÇA'nın 51. maddesi uyarınca alıcılardan geri alınacak tüm tutarların, usulsüzlüklerin doğası ve boyutları ile Birlik katkısı açısından doğurdıkları mali zararlar dikkate alınmak suretiyle belirlenmesini ve borçlu defterine zamanında kaydedilmesini temin eder. Komisyon, borçların geç kayda geçirilmesine bağlı olarak 3. paragraf uyarınca silinen borçlar açısından daha düşük bir miktarın söz konusu olduğunu saptarsa, işbu Anlaşmanın 49. maddesi kapsamında mali düzeltmelerin uygulanmasına karar verir.
- (5) Harcama bildirimlerinin bileşik toplamının bu Anlaşma'nın 36. maddesinin 5. paragrafında öngörüldüğü üzere %95 tavan değerini aşması halinde veya IPARD II Programı için nihai ödemenin Birlik tarafından yapılmasını takiben, ilk paragrafta belirtildiği şekilde geri alma gerçekleştirilmesi halinde UYG, ÇA'nın 46. maddesi kapsamında belirtilen usullere uygun olarak geri alınan toplamı Birlik bütçesine geri öder.
- (6) ÇA'nın 48. maddesinin 1. paragrafı ve bu Anlaşmanın 43. maddesi uyarınca nihai kapanış tarihinde geri alınmamış olan IPARD II Programı için yapılmış tüm Birlik katkıları borçlu defterinden silinir ve söz konusu tutar Birlik bütçesine geri ödenir. Bu ödeme, bu Anlaşmanın 49. maddesine istinaden müteakip bir kararın kabul edilmesine hâlel getirmez.

KISIM VI İZLEME, DEĞERLENDİRME VE RAPORLAMA

BAŞLIK 1: PROGRAM İZLEME

MADDE 51 PROGRAM İZLEME VE İZLEME GÖSTERGELERİ

- (1) Yönetim Otoritesi ve IPARD II Programı izleme komitesi (bundan sonra "IPARD II izleme komitesi" olarak anılacaktır), IPARD II Programının uygulamasının etkinliğini ve kalitesini izler. Yönetim Otoritesi ve izleme komitesi, IPA izleme komitesine ve Komisyona, tedbirlerdeki gelişmeler hakkında rapor verir.
- (2) Program izleme, IPARD II programında yer alan göstergeler dikkate alınarak yürütülür.

MADDE 52 IPARD II İZLEME KOMİTESİ

- (1) Programın kabul edilmesinden sonra kurulacak olan IPARD II izleme komitesine, Türkiye Cumhuriyeti'nden oy hakkına sahip bir üst düzey temsilci başkanlık eder.

- (2) Komisyon, program otoritesi, UYG ve NIPAC, IPARD II izleme komitesinin çalışmalarına oy hakkına sahip olmaksızın katılır.
- (3) ÇA'nın 53. maddesinin 2. paragrafının amaçları doğrultusunda, IPARD II izleme komitesi, farklı tedbirler için belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesi ve söz konusu tedbirler için yapılan mali tahsisin kullanımındaki ilerleme başta olmak üzere, IPARD II Programı'nın sonuçlarını inceler. Bu bakımdan, Yönetim Otoritesi, tedbirler konusundaki ilerlemeye ilişkin tüm bilgilerin izleme komitesi ve NIPAC'a sunulmasını sağlar.
- (4) IPARD II izleme komitesi, IPARD II Programı'nda belirlenen amaçlara ulaşılması konusunda kaydedilen ilerlemeyi belirli aralıklarla gözden geçirir. Bu amaçla, özellikle aşağıda yer alan bilgiler, Komiteye sunulur.
 - (a) zorluklarla karşılaşılan tüm sektörler veya tedbirler hakkında bilgi,
 - (b) yapılan doğrulamaların sonuçları hakkında bilgiler.
- (5) ÇA'nın 53(3)(f) maddesi, IPARD II izleme komitesi açısından, IPARD II izleme komitesinin, uygun hallerde, Yönetim Otoritesi tarafından, birer nüshası NIPAC ve UYG'ye iletilmek üzere, Komisyona sunulacak IPARD II Programı'nda değişiklik yapılmasına ilişkin her teklifin değerlendirmesi ve onaylaması gerektiği şeklinde yorumlanır.
- (6) 8. maddenin 4. paragrafının hükümlerine bakılmaksızın, IPARD II izleme komitesi, Yönetim Otoritesi ve IPARD Ajansı ile istişarenin ardından, Program amaçlarına ulaşılmasını temin etmek ve verilen yardımın verimliliğini arttırmak için, birer nüshası NIPAC ve UYG'ye gönderilmek suretiyle, Komisyona sunulmak üzere Yönetim Otoritesine, IPARD II Programı'nın değiştirilmesini veya gözden geçirilmesini önerebilir.
- (7) IPARD II izleme komitesi, yıllık ve nihai uygulama raporlarını birer nüshası UYG'ye ve Denetim Otoritesi'ne olacak şekilde, Komisyona sunulmak üzere NIPAC'a gönderilmeden önce, değerlendirir ve onaylar.
- (8) IPARD II izleme komitesi, 57. maddede belirtilen IPARD II Programının değerlendirmelerini inceler.
- (9) IPARD II izleme komitesi, 30. maddede belirtilen görünürlük ve iletişim faaliyetleri planını ve planın daha sonraki tüm güncellemelerini değerlendirir ve onaylar.
- (10) IPARD II Programı kapsamında yürütülen teknik yardım faaliyetlerine ilişkin olarak, IPARD II izleme komitesi ile istişarede bulunulur. İzleme komitesi, her yıl bilgilendirme amaçlı endikatif miktarlar dâhil olmak üzere, teknik yardım faaliyetlerinin uygulamasına yönelik bir yıllık endikatif eylem planını değerlendirir ve onaylar.
- (11) IPARD II programı "teknik yardım" tedbiri kapsamında, Birlik tarafından ortak-katkı

sağlanan ziyaret ve çalıştaylar için IPARD II izleme komitesine yazılı bir rapor sunulması gerekir.

- (12) IPARD II programı kapsamında herhangi bir konuda görüş bildirmesi gerekmesi halinde IPARD II izleme komitesi, bu doğrultuda hareket eder.
- (13) IPARD II izleme komitesi toplantılarına ilişkin nihai belgelerin tümü kamuya açıklanır.

MADDE 53 GÖSTERGELER

- (1) Amaçlarıyla bağlantılı olarak IPARD II Programının ilerlemesi, verimlilik ve etkinliği, temel durumla ilişkili göstergelerin yanı sıra programın mali uygulamasında kaydedilen ilerlemeye yönelik göstergeler aracılığıyla ölçülür."
- (2) "IPARD II Programı, Programa özel sınırlı sayıda ek gösterge belirler.

BAŞLIK II DEĞERLENDİRME

MADDE 54 IPARD II PROGRAMI'NIN DEĞERLENDİRİLMESİ İLKELERİ

- (1) ÇA'nın 55. maddesinin amaçları bakımından, değerlendirmeler Birlik fonlarından alınan yardımın kalitesini, etkinliği ile tutarlılığını ve IPARD II Programının stratejisini ve uygulamasını iyileştirmeyi hedefler.
- (2) IPARD II Programı, ön değerlendirme ve ardıl değerlendirme ile Komisyon tarafından uygun bulunması halinde Türkiye Cumhuriyeti'nin sorumluluğu altında bağımsız değerlendiriciler tarafından yürütülen ara değerlendirmelere tabidir.
- (3) Değerlendirmeler, ÇA'nın, 16. maddesinin 5. paragrafı kapsamında belirtilen amaçlara ulaşılması için IPARD II Programı'nın uygulanmasını değerlendirir.
- (4) Değerlendirmeler, kaynakların ne derecede kullanıldığını, programlamanın etkinliği ve verimi ile sosyoekonomik etkisini ve tanımlanan amaç ve öncelikler üzerindeki etkisini inceler. Bunlar, IPARD II Programı'nın hedeflerini kapsar ve kırsal kalkınma politikasına ilişkin dersler çıkarmayı amaçlar. Değerlendirmeler, eylemlerin sürdürülebilirliği ve en iyi uygulamaların belirlenmesi dâhil olmak üzere, IPARD II Programı'nın uygulanmasının başarı veya başarısızlığına katkıda bulunan etkenleri belirler.
- (5) Değerlendirme raporları uygulanan yöntemi açıklar ve veri ve bulgu kalitesinin bir değerlendirmesini içerir.
- (6) Değerlendirmelerin kalite ve sonuçları Yönetim Otoritesi, IPARD II izleme komitesi ve Komisyon tarafından değerlendirilir.
- (7) Ön ve ara değerlendirmelerin sonuçları, programlama ve uygulama döngüsünde dikkate alınır.

MADDE 55 IPARD II PROGRAMI'NIN ÖN DEĞERLENDİRMESİ

- (1) Ön değerlendirme, IPARD II Programı'nın hazırlanmasının bir parçasını oluşturur ve bütçe kaynaklarının tahsisinin uygun hale getirilmesini amaçlar ve programlama kalitesini geliştirir. Ön değerlendirme orta ve uzun vadeli ihtiyaçları, ulaşılacak amaçları, beklenen sonuçları, nicel hedefleri, Birlik katma değerini, ÇA'nın 16. maddesinin 5. paragrafı uyarınca tanımlanan amaçların ne kadar hesaba katıldığını, alınan dersleri ve uygulama, program izleme, değerlendirme ve mali yönetim usullerinin kalitesini belirler ve değerlendirir.
- (2) Türkiye Cumhuriyeti, ön değerlendircinin IPARD II Programı'nın geliştirilmesi sürecine dâhil olmasını, SWOT analizlerine, programın müdahale mantığının tasarımına ve program hedeflerinin belirlenmesine katılmasını temin eder.
- (3) Ön değerlendirme Türkiye Cumhuriyeti'nin sorumluluğu altında yürütülür.

MADDE 56 IPARD II PROGRAMI İÇİN DEĞERLENDİRME PLANI

- (1) ÇA'nın 57. maddesi uyarınca Yönetim Otoritesi, NIPAC ile istişare ederek, IPARD II Programı için bir değerlendirme planı hazırlar. Değerlendirme planı, Komisyonun IPARD II Programı'nı kabul etmesini müteakip en geç bir yıl içinde izleme komitesine sunulur.
- (2) Yönetim Otoritesi ve IPARD II izleme komitesi, değerlendirme planını aşağıdaki amaçlar doğrultusunda kullanır:
 - (a) IPARD II Programının hedefleriyle ilgili ilerleyişini, sonuçlar ve gerektiğinde etki göstergeleri yardımıyla incelemek,
 - (b) IPARD II Programı ve uygulamasının kalitesini iyileştirmek,
 - (c) IPARD II Programı'nda yapılması teklif edilen önemli değişiklikleri incelemek,
 - (d) ara ve ardıl değerlendirmelere ilişkin hazırlık yapmak.
- (3) Yönetim Otoritesi, değerlendirme planı kapsamında ulaşılan sonuçlar konusunda IPARD II izleme komitesine, Denetim Otoritesine de birer nüsha gönderilmek üzere, her yıl rapor verir. Faaliyetlerin bir özeti, 59. maddede öngörülen yıllık rapora eklenir.

MADDE 57 ARA DEĞERLENDİRME

- (1) Komisyonun uygun bulması halinde, IPARD II Programı için bütçe uygulaması görevlerinin ilk kez verilmesini takip eden üçüncü yılda bir ara değerlendirme yapılır.
- (2) Uygun olduğu hallerde ara değerlendirmede, IPARD II Programı ve uygulanmasının kalitesini artırmak için tedbirler önerilir. Türkiye Cumhuriyeti özellikle ara

değerlendirmenin, IPARD II Programı'nın ilk sonuçlarını, bu sonuçların ön değerlendirme ile tutarlılıklarını, hedef ve amaçların uygunluğunu ve başarı düzeylerinin incelemesini sağlar. Ayrıca, program izleme ve uygulamasının kalitesini ve IPARD II Programı'nın uygulanması için bir sistem kurulurken kazanılan deneyimi değerlendirir.

- (3) 1. paragrafta atıfta bulunulan yılda 31 Aralık tarihi itibarıyla, ara değerlendirme IPARD II izleme komitesine ve Komisyona sunulur.
- (4) 54. maddenin 7. paragrafında atıfta bulunulan değerlendirmeye ek olarak, IPARD II izleme komitesi, Yönetim Otoritesi ve Komisyon, IPARD II Programı'nı gözden geçirmek amacıyla değerlendirme sonuçlarını değerlendirir.
- (5) Yönetim Otoritesi, değerlendirme raporundaki önerilerin takip edilmesi hakkında Komisyonu bilgilendirir. Türkiye Cumhuriyeti'nin 3. paragrafta atıfta bulunulan tarih itibarıyla ara değerlendirme raporunu sunamaması halinde, 37. maddenin 5. paragrafı uygulanır.

MADDE 58 ARDIL DEĞERLENDİRME

- (1) En geç program uygulama dönemini takip eden ilk yılın sonunda, Türkiye Cumhuriyeti IPARD II Programı için bir ardıl değerlendirme hazırlar. En geç söz konusu yılsonunda, bu rapor tamamlanır ve Komisyona sunulur.
- (2) Hâlihazırda mevcut bulunan değerlendirme sonuçları temelinde, ardıl değerlendirme, IPARD II Programı ile ilgili değerlendirme sorularının yanı sıra, kaynakların kullanımı ve IPARD II Programı'nın etkinliğini ve verimini, Programın etkisini ve ön değerlendirme ile tutarlılığını kapsar. Bu değerlendirme, uygulamanın başarı veya başarısızlığına katkıda bulunan etkenleri, sürdürülebilirlikleri dâhil olmak üzere, IPARD II Programı kazanımlarını ve sonuçlarını kapsar. IPARD II Programı ve genişleme süreci ile ilgili sonuçları ortaya koyar.
- (3) 1. paragrafta atıfta bulunulan tarih itibarıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin ardıl değerlendirme raporunu sunamaması halinde, 37. maddenin 5. paragrafı uygulanır.

BAŞLIK 3: RAPORLAMA

MADDE 59 YILLIK VE NİHAİ UYGULAMA RAPORLARI

- (1) IPARD II Programı'nın uygulamasına ilişkin tam bir takvim yılını izleyen 30 Haziran'a kadar, Yönetim Otoritesi, IPARD Ajansı ile istişarenin ardından, ÇA'nın 60. maddesinin 2. paragrafı uyarınca bir önceki takvim yılında IPARD II Programı'nın uygulamasına ilişkin yıllık raporlar düzenler. Sunulan ilk rapor 2014 itibarıyla takvim yıllarını kapsar.
- (2) Yönetim Otoritesi, IPARD II Programı'nın uygulamasına ilişkin nihai rapor hazırlar. Nihai rapor, ÇA'nın 29. maddesinin 4. paragrafı uyarınca, IPARD II Programı kapsamında harcamanın uygunluğunun son tarihinden itibaren en geç altı ay içinde

sunulur.

- (3) Yıllık uygulama raporları, bir önceki takvim yılını kapsar ve toplu izleme raporlarının yanı sıra, IPARD II Programı'nın bütün uygulama dönemine ilişkin kümülatif mali veriler ile izleme verilerini ve bir önceki takvim yılına ilişkin verileri içerir. IPARD II Programı'nın uygulanmasına ilişkin nihai raporlar, tüm uygulama dönemini kapsar ve son yıllık raporu içerebilir.
- (4) 1 ve 2. paragrafta atıfta bulunulan raporlar, IPARD II izleme komitesi tarafından yapılan inceleme ve onayın ardından, Denetim Otoritesine ve UYG'ye birer nüsha iletilerek Komisyona sunulmak üzere NIPAC'a gönderilir.
- (5) Tüm yıllık ve nihai uygulama raporları aşağıdaki bilgileri içerir:
 - (a) IPARD II Programı'nın uygulanmasına ilişkin genel uygunluk koşullarında, özellikle temel sosyoekonomik eğilimler, ulusal, bölgesel veya sektörel politikadaki değişiklikler ve gerektiğinde bunların IPARD II yardımı ile diğer Birlik mali araçlarından gelen yardımlar arasındaki tutarlılık açısından sonuçları,
 - (b) uygun olduğu hallerde, sonuç göstergelerinin değerlerindeki değişiklikler de dâhil olmak üzere, mali veriler, ortak ve programa özgü göstergeler ile nicel hedef değerlere atıf yapılmak suretiyle, IPARD II Programı'nın amaçlarına erişilmesiyle ilgili öncelik ve tedbirlerin uygulanmasındaki ilerleme. İletilen veriler, tam olarak uygulanmış operasyonlar ve ayrıca mümkün olduğunda, uygulama aşaması dikkate alınarak, seçilmiş operasyonlar için gösterge değerleri ile ilişkili olur. Ayrıca, söz konusu veriler, bir önceki takvim yılında kullanılabilir olan program değerlendirmelerinin tümü, programın performansını etkileyen tüm konular ve alınan tedbirlere ilişkin bulgularının bir sentezini de tesis eder.
 - (c) mali taahhütler ve tedbir başına harcamaya ilişkin bilgiler ve değerlendirme planıyla ilişkili olarak gerçekleştirilmiş faaliyetlerin bir özeti,
 - (d) Yönetim Otoritesi, IPARD II Ajansı ve IPARD II izleme komitesi tarafından uygulamanın ve özellikle aşağıda belirtilen unsurların kalitesini ve etkinliğini temin etmeye yardımcı olmak amacıyla atılan adımlar:
 - (i) IPARD II Programı'nın uygulamasında karşılaşılan önemli sorunların bir özeti ve 8. paragraf uyarınca yapılan düzenlemelere ilişkin tavsiyeler de dâhil olmak üzere gerçekleştirilen eylemler,
 - (ii) her tedbir için yapılan doğrulamaların sonuçlarının ve tespit edilen usulsüzlüklerin bir özeti,
 - (iii) teknik yardımdan sağlanan fayda,
 - (iv) yerel birimlerin daha geniş katılımı için atılan adımlar,

(v) IPARD II Programı 'nın tanıtımını sağlamak için atılan adımlar,

(vi) Birlik fonlarının Türkiye Cumhuriyeti'nde mevcut bulunan finansmanı tamamladığını gösteren veriler.

- (e) 4. madde kapsamında atıfta bulunulan tüm katılım öncesi Birlik yardımının eşgüdümünü sağlamak için atılan adımlar,
- (f) tedbir ve/veya sektör başına Birlik harcamalarını, ulusal ve toplam harcamaları gösteren mali tablolar,
- (g) 56. madde uyarınca değerlendirme planına ilişkin gerçekleştirilen faaliyetlerin bir özeti,
- (h) 30. maddede atıfta bulunulan görünürlük ve iletişim faaliyetleri planının uygulanması için yürütülen faaliyetlerin açıklaması,

Yıllık ve nihai uygulama raporların içerik ve sunumu, Komisyon kılavuzları temelinde düzenlenir.

- (6) Komisyon, raporun kabul edilemez olarak değerlendirmesi halinde yıllık uygulama raporunu aldıktan sonraki 15 iş günü içinde Türkiye Cumhuriyeti'ni bilgilendirir. Aksi halde, rapor kabul edilmiş sayılır.
- (7) Komisyon, yıllık uygulama raporunu aldıktan sonra dört ay içerisinde gözlemlerini Türkiye Cumhuriyeti'ne bildirir; bu süre nihai uygulama raporu için beş aydır. Komisyon, belirlenen sürede gözlemlerini bildirmezse, rapor kabul edilmiş sayılır.
- (8) Bu incelemenin ardından Komisyon Türkiye Cumhuriyeti'ne IPARD II Programı'nın uygulamasını önemli boyutta etkileyen konular hakkında değerlendirmede bulunursa, Türkiye Cumhuriyeti, bu değerlendirmeler doğrultusunda gerçekleştirilen eylemler hakkında Komisyonu 3 ay içerisinde bilgilendirir. 48 ve 49. maddeler uyarınca alınacak Kararlara halel getirmeksizin, Komisyonun Türkiye Cumhuriyeti'ne IPARD II Programı'na yönelik Program izleme veya yönetimi düzenlemelerinin etkinliğini geliştirmeyi amaçlayan ayarlamalar konusunda önerilerde bulunması durumunda, Türkiye Cumhuriyeti Program izleme ve yönetimi düzenlemelerini geliştirmek için atılan adımları gösterir veya Komisyon değerlendirmelerinin alınmasından itibaren üç ay içinde neden bu şekilde hareket edilmediğini açıklar. IPARD II izleme komitesine bu faaliyetler hakkında bilgi verilir.

KISIM VII BÖLÜNMÜŞ TAAHHÜTLERE SAHİP ÇOK YILLI EYLEM PROGRAMLARINA İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER

[tamamlayıcı hüküm yoktur]

KISIM VIII

SINIR ÖTESİ İŞBİRLİĞİ PROGRAMLARINA İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER

[tamamlayıcı hüküm yoktur]

BÖLÜM IX

NİHAİ HÜKÜMLER

ÇA'nın, 81 ila 86. maddesi ve 88 ila 90. maddeleri, gerekli değişikliklerin yapılması kaydıyla (*mutatis mutandis*) bu Anlaşma için geçerlidir.

MADDE 60 SEKTÖREL ANLAŞMALARIN IPA İÇİN UYGULANABİLİRLİĞİ

Daha önceki katılım öncesi araçlar kapsamında kabul edilen yardım ilgili Sektörel Anlaşmaların hükümleri uyarınca tamamlanmaya kadar, Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti arasında IPA kapsamında imzalanan Sektörel Anlaşmalar söz konusu yardım için geçerliliğini korur. Bununla birlikte, bu Anlaşma'nın 45 ila 49. maddeleri, bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden sonra, mali ibra veya ibranın uygunluğu süreci başlatıldığında, IPA kapsamındaki harcamalar açısından uygulanır.

MADDE 61 İLETİŞİM ADRESLERİ

Çerçeve Anlaşma'nın 85. maddesine ilişkin olarak, aşağıdaki adresler kullanılacaktır:

(1) 2. bentte belirtilenler haricindeki tüm yazışmalar için:

Avrupa Birliği adına:

Avrupa Komisyonu
Tarım ve Kırsal Kalkınma Genel Müdürlüğü
Tarım için Katılım Öncesi Yardım Birimi
Rue de la Loi 130
1049 Brüksel

Türkiye Cumhuriyeti adına:

Ulusal Katılım Öncesi Yardım Aracı Koordinatörü (NIPAC)
Avrupa Birliği Bakanlığı
Mustafa Kemal Mahallesi 6. Cad. No: 4
06800 Ankara/Türkiye
Fax: (+90 312) 218 14 44
E- mail: sgulsen@ab.gov.tr

- (2) ÇA'nın 51. maddesinin 2. paragrafında belirtilen bilgilere ilişkin yazışmalarda, aşağıdaki adresler kullanılacaktır:

Avrupa Birliği adına:

Avrupa Komisyonu
OLAF-Avrupa Dolandırıcıkla Mücadele Bürosu
C 30, Rue Joseph II
BE-1049 Brüksel

Website: [http:// ec.europa.eu/anti_fraud/index en.htm](http://ec.europa.eu/anti_fraud/index_en.htm)

Türkiye Cumhuriyeti adına:

Başbakanlık Teftiş Kurulu -AFCOS
Başbakanlık Merkez Bina Zemin Kat No:11
Bakanlıklar/Ankara/Türkiye
Fax : (+90 312) 422 24 99
E- mail: teftis@basbakanlik.gov.tr

MADDE 62 UYUMSUZLUK VE FESHETME

ÇA'nın 90. maddesine hâlel getirmeksizin, Komisyon, işbu Anlaşma'nın yükümlülüklerine uyulmadığını tespit ettiğinde:

- (a) Türkiye Cumhuriyeti'ne niyetini, gerekçeleri ile birlikte bildirir ve
- (b) IPARD II Programı ile ilgili olarak, 48 ve 49. maddelerde atıfta bulunulan Kararlara hâlel getirmeksizin, aşağıdakileri yapma hakkına sahiptir:
 - (i) Türkiye Cumhuriyeti'ne mali düzeltmeler uygulamak;
 - (ii) Türkiye Cumhuriyeti'ne para aktarımını durdurmak;
 - (iii) Birlik açısından yeni herhangi bir mali yükümlülük altına girilmesinden kaçınmak;
 - (iv) gerektiğinde uyumsuzluğun ilk tespit edildiği zamandan geçerli olmak üzere bu Anlaşma'yı feshetmek.

MADDE 63 YÜRÜRLÜĞE GİRME

Bu Anlaşma, son Akit Tarafın mevcut ulusal mevzuatı ya da usulü uyarınca onayını diğer tarafa yazılı olarak bildirdiği tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 64 İMZA

Bu Anlaşma İngilizce dilinde iki nüsha olarak hazırlanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına ve namına Ankara’da 7 Ağustos 2015 tarihinde imzalayan,

Büyükelçi Rauf Engin Soysal
Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC)
AB Bakanlığı
Müsteşar

Komisyon adına ve namına Brüksel’de 24 Eylül 2015 tarihinde imzalayan:

Jerzy PLEWA
Tarım ve Kırsal Kalkınma Genel Müdürlüğü
Atanmış Yetkilendirme Görevlisi

EKLER

EK 1 İÇ KONTROL SİSTEMİNİN TEMEL GÖREVLERİ

ÇA'nın 10(1)(c) ve 10. Maddenin 2. paragrafı kapsamında tanımlanmış olduğu üzere, iç kontrol sisteminin yapıları, otoriteleri ve birimleri, IPARD harcamalarına ilişkin olarak aşağıda belirtilen temel görevleri yerine getirebilmesine yönelik bir kurumsal yapıya sahip olmalıdır:

Görev ve sorumlulukların tahsisinde temel yaklaşım, aşağıdaki tablo uyarınca belirlenir:

Genel Görevler	Özel Görevler	Yönetim Yapısı		Program Otoritesi	
		UYG Destek Ofisi	Ulusal Fon	IPAR D Ajansı	Yönetim Otoritesi
Yönetime ilişkin görevler	Tedbirlerin seçimi				*
	Program izleme				*
	IPA II hesaplarının ve mali işlemlerinin yönetimi		*		
	Değerlendirme				*
	Raporlama			*	*
	Eşgüdüm				*
Ödemeye ilişkin görevler	Taahhütlerin onaylanması ve kontrolü			*	
	Ödemelerin onaylanması ve kontrolü		(*)	*	
	Ödemelerin yapılması			*	
	Taahhüt ve ödemelerin muhasebesi		*	*	
	Borç yönetimi		*	*	
	Hazine		*		
Uygulamaya ilişkin görevler	Projelerin seçimi			*	
	Tanıtım			*	*
	İç kontrol sisteminin etkin işleyişinin sağlanmasına ilişkin teminat verilmesi	*			

Denetim e ilişkin görevler	İç denetim	*	*	*	
-----------------------------------	------------	---	---	---	--

İsteğe bağlı (*) olarak belirtilmesi halinde, büyüklüğüne, sorumluluklara ve iç kontrol sistemlerinin diğer spesifik özelliklerine bağlı olarak görev tahsisi yapılabilir.

Komisyon tarafından özellikle ve açıkça aksi belirtilmedikçe, görev ve sorumluluk tahsisi bu Ek'te belirtilen temel yaklaşımla çalışmamalıdır.

Yönetime ilişkin görevler

- (a) *Tedbirlerin seçimi:* Bu görevin amacı, ÇA'nın 10(1)(c)(i) maddesine göre Yönetim Otoritesinin, işbu Anlaşmanın 8(2)(c) maddesi uyarınca yapılan her çağrı kapsamında tedbirlerin seçilmesinden ve tanıtılmasından sorumlu olmasıdır.
- (b) *Program izleme:* Bu görevin amacı IPARD II programı uygulamasının etkinliğinin ve kalitesinin izlenmesidir. İzleme, fiziksel, çevresel ve mali göstergelere göre yapılır. Ayrıca, operasyonların, programa ilişkin kriterlere ve mekanizmalara göre seçilmesi ve ilgili Birlik kurallarına ve ulusal kurallara uygun olması sağlanır.
- (c) *IPA II hesaplarının ve mali işlemlerin yönetimi:* Bu görevin amacı, faaliyetlerin kaydedilmesi, fon transferi ve gerektiğinde mali düzenlemeler yapılması da dâhil olmak üzere sorunsuz bir mali yönetimin sağlanmasıdır.
- (d) *Değerlendirme:* Bu görevin amacı Birlik fonlarından alınan yardımın kalitesi, etkinliği ve tutarlılığı ile IPARD II programının stratejisinin ve uygulamasının iyileştirilmesidir. Değerlendirmeler, kaynakların ne derecede kullanıldığını, programlamanın etkinliğini ve verimini ve tanımlanan hedefler ve öncelikler üzerindeki sosyoekonomik etkisini inceler ve genel bir kural olarak, değerlendirmede başarıya ilişkin kriterler ve göstergeler kullanılır.
- (e) *Raporlama:* Bu görevin amacı, uygun bilgi ve iletişim sistemlerinin kullanılması suretiyle, Program uygulamasının ve operasyonlar ve tedbirler açısından kaydedilen ilerlemenin, tedbirin etkin ve verimli biçimde uygulanmasına yardımcı olacak şekilde raporlanmasının sağlanmasıdır.
- (f) *Koordinasyon:* Bu görevin amacı, özellikle programların uygulama kalitesinin izlenmesi için gereken belgelerin sağlanması suretiyle, ÇA'nın 53. maddesi uyarınca IPARD II izleme komitesinin çalışmalarının yönlendirilmesi ve izlenmesidir.

Ödemeye ilişkin görevler

- (a) *Taahhüt ve ödemelerin onaylanması ve kontrolü:* Bu görevin amacı, operasyonların onayı için yapılan başvuruların ve sonrasında talep sahiplerine veya vekil(ler)ine ödenecek

miktardan Anlaşmalara uyumlu ve talep edilen Birlik yardımını almaya uygun olmasının sağlanmasıdır ve diğerlerinin yanı sıra harcamaların usulüne ve hukuka uygunluğuna ilişkin yapılan kontroller başta olmak üzere aşağıdaki idari ve uygun görülen hallerde yerinde doğrulamaları içerir:

- (i) onay başvurularının ve ödeme taleplerinin uygunluğunun kontrol edilmesi,
- (ii) proje onayları ile ilgili olarak üstlenilen taahhütlere uyulduğunun kontrol edilmesi,
- (iii) gerekli hallerde, ihale ve sözleşme usullerinin kontrol edilmesi ve yapılan işin veya sunulan hizmetlerin doğrulanması,
- (iv) gerekli doğrulamaların yapılması.

Doğrulamalar, proje öncesi seçim kontrolleri, yeniden ölçme, sağlanan mal veya hizmetlerin nitelik ve nicelikleri konusunda yapılan kontroller, analiz veya örnek kontrolü, ödeme öncesi kontroller, ödeme sonrası kontrolleri ve harcamaların usulüne ve hukuka uygunluğu konusunda Anlaşmaların uygulanmasına yönelik özel hükümler içerebilir. Usulüne ve hukuka uygunluğun tesis edilmesi için, doğrulamalar, gerekli hallerde, ekonomik mali değerlendirmeler ve özel tarımsal, teknik veya bilimsel nitelikli kontroller gibi teknik incelemeleri içerir.

- (b) *Ödemelerin yapılması:* Bu görevin amacı, onaylanan miktardan talep sahibine (veya vekil(ler)ine) ödenmesi için, Program Otoritesi bankacıları veya uygun hallerde bir hükümet ödeme birimi tarafından talimat verilmesidir.
- (c) *Taahhüt ve ödemelerin muhasebesi:* Bu görevin amacı, taahhüt ve ödemelerin tamamının, IPARD II harcamaları için oluşturulmuş, normalde bir elektronik veri işleme sistemi şeklinde olması gereken ayrı hesap defterlerine kaydedilmesi ve Avrupa Komisyonuna sunulacak harcama beyannamelerini de içeren periyodik harcama özetlerinin hazırlanmasıdır. Başta tahsil edilmemiş borçlular olmak üzere IPARD II fonları tarafından finanse edilen varlıklar da hesap defterlerine kaydedilir.
- (d) *Borç Yönetimi:* Bu görevin amacı, tüm alacakların tespitine ve usulstüzlükler de dâhil olmak üzere bu tür borçların tahsilinden önce, borçlu defterine kaydedilmesini sağlayan bir sistemin tesis edilmesidir.
- (e) *Hazine:* Bu görevin amacı, banka hesaplarının düzenlenmesi, Komisyondan fon talep edilmesi, ortak-finance bileşenlerinin mevcut ve hatasız olduğunun doğrulanması, Komisyondan alınan IPARD II fonlarının IPARD Ajansı veya alıcılara aktarılmasının onaylanması ve Komisyona yapılacak üç aylık ödeme başvurularını ve yıllık beyannameleri de içeren mali bildirimlerin düzenlenmesidir.

Kurumsal yapı, yetki ve sorumlulukların tüm uygulama düzeylerinde açık bir şekilde tahsis edilmesini ve (a) (b) ve (c) bentlerinde atıfta bulunulan ve ilgili sorumlulukların bir organizasyon şemasında tanımlanması gereken ödemeye ilişkin görevlerinin birbirinden ayrılmasını sağlar.

Uygulamaya ilişkin görevler

- (a) *Projelerin seçimi*: Bu görevin amacı, projelerin, IPARD II Programı için geçerli kriterlere, mekanizmalara ve kurallara uygun şekilde seçilmesidir. İstisnai hallerde, “yerel kalkınma stratejilerinin uygulanması-LEADER yaklaşımı” ve “Teknik yardım” tedbirleri için, bahse konu görev Yönetim Otoritesi tarafından icra edilebilir.
- (b) *Tanıtım*: Bu görevin iki amacı vardır:
- (i) başvuru çağrılarının yapılması; sözleşme yükümlülüklerine ve bu yükümlülüklerle uyulmaması halinde olası yaptırımlara ilişkin bilgiler de dahil olmak üzere uygunluk hüküm ve koşullarının ilan edilmesi ve gerektiğinde işe başlama izninin verilmesi,
- (ii) Birliğin rolünün vurgulanması ve Birlik yardımının şeffaflığının sağlanması.
- (c) *İç kontrol sisteminin etkin işleyişinin sağlanmasına ilişkin teminat verilmesi* : Bu görevin amacı, denetim bulgularının ve saptanan usulsüzlüklerin izlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması da dahil olmak üzere iç kontrol sisteminin performansının sürekli olarak kontrol edilmesidir.

Denetime ilişkin görevler

İç denetim: Bu görevin amacı, alt sistemlerin bağımsız değerlendirmesinin yanı sıra daha üst bir yönetim temin etmek amacıyla , düzenli özel faaliyetlerin yürütülmesinin sağlanmasıdır.

ÇA'nın B Eki'nin amaçları doğrultusunda aşağıdaki hükümler uygulanır:

1. Kontrol ortamı

ÇA'nın B Eki'nin 1. Bölümüne ilişkin tamamlayıcı genel hükümler

Görev devri

Değerlendirme, raporlama, onay ve kontrol görevlerinin bir kısmı veya tamamı⁵ aşağıdaki koşulların sağlanması şartıyla başka birimlere devredilebilir:

- (1) Devredilen görevlerden ayrı olarak, yetkilendiren birime sunulacak bilgilerin ve destekleyici belgelerin niteliğini ve bu konudaki zaman sınırını belirleyen yazılı bir anlaşma yapılmalıdır. Anlaşma, yetkilendiren birimin, ÇA'nın B Eki'nde ve bu Ek'te belirtilen şartlara uygun olmasını sağlamalıdır. Yeterli bir denetim izinin olması sağlanır.

Anlaşma, usulüne Türkiye Cumhuriyeti veya Birlik tam yetkili görevlileri veya temsilcilerinin, yetkilendirilen birimler tarafından tutulan bilgilere erişimini, bu görevlilerin, projeler ve yardım alanlar hakkındaki kontrollerin yürütülmesi de dâhil olmak üzere başvuruları soruşturmalarını ve görevlerini yerine getirmeleri için gereksinim duydukları diğer tüm bilgileri sağlar.

- (2) Yönetim ve Kontrol Sisteminin (bundan sonra 'YKS' olarak anılacaktır) ilgili yapıları, otoriteleri ve birimleri, her halükarda, bahse konu IPARD yardımının etkin ve güvenilir yönetiminden sorumlu olmaya devam eder. YKS, Birliğin mali çıkarlarının korunması da dâhil olmak üzere temel işlemlerin hukuka ve usulüne uygunluğundan tamamen sorumlu olmaya devam eder.
- (3) Anlaşmalara ve geçerli diğer rehberlere uygunluğun kontrol edilmesi ve doğrulanmasına ilişkin olanlar başta olmak üzere, diğer birimin sorumlulukları ve yükümlülükleri açıkça tanımlanır.
- (4) İlgili YKS yapıları, otoriteleri ve birimleri, diğer birimin sorumluluklarını başarılı bir şekilde yerine getirebilmesini sağlayan etkili bir sistem kurmasını sağlar.
- (5) Yetkilendirilen birim, ilgili YKS yapıları, otoriteleri ve birimlerine, sorumluluklarını gerçekten yerine getirdiğini açıkça teyit eder ve kullandığı araçları açıklar.
- (6) YKS'nin ilgili yapıları, otoriteleri ve birimleri, yapılan işin tatmin edici standartta ve Anlaşmalara uygun olduğunu teyit etmek üzere devredilen görevleri düzenli olarak inceler.
- (7) Denetim Otoritesi, devredilen görevlere ilişkin olarak, bahse konu görevler, görevi

⁵ Ödemelerin yapılmasına ve taahhüt ve ödemelerin muhasebesine ilişkin görevler hiçbir koşulda devredilemez.

devreden birimin kendisi tarafından yönetiliyormuş gibi rapor verir.

Ulusal mevzuat uyarınca görevi devreden birimin görevlerinin, başka bir birim tarafından, o birimin kendi rutin görevlerinin bir parçası olarak icra edilmesi halinde, (1), (2), (3) ve (5) bentlerinde belirlenen koşullar, gerekli değişiklikler yapılarak (*mutatis mutandis*) uygulanır.

ÇA'nın B Ekinin 1. Bölümüne ilişkin tamamlayıcı özel hükümler

ÇA'nın, B Ekinin 1. Bölümüne atıf yapılmıştır.

(d) Personel planlaması, işe alım, çalışanların elde tutulması, eğitim ve değerlendirme

ÇA'nın B Ek'inin 1. Bölümünün (d) bendinin amaçları doğrultusunda, dolandırıcılık konusunda farkındalık yaratmayı da kapsayacak şekilde tüm faaliyet düzeylerinde uygun şekilde personel eğitimi verilmelidir.

ÇA'nın B Ekinin 1. Bölümündeki (d) bendinin üçüncü alt paragrafının amaçları doğrultusunda iş tanımlarında, taahhütler ve ödemeler konusunda çalışanın yetkisine verilecek mali sınırlar belirtilmelidir.

2. Risk Yönetimi

[Tamamlayıcı hüküm bulunmamaktadır]

3. Kontrol Faaliyetleri

ÇA'nın B Eki'nin 3. Bölümüne ilişkin tamamlayıcı genel hükümler

Sağlam bir iç denetimin sağlanması, aşağıda belirtilen ortak yazılı usullerin olmasını gerektirir:

A. Başvuruların ve ödeme talebinin onaylanmasına ilişkin usuller

- (1) İlgili YKS yapıları, otoriteleri ve birimleri proje onayı, ödeme talepleri ve faturalara ilişkin olarak başvuruların alınması, kaydedilmesi ve işleminden geçirilmesi için, kullanılacak tüm belgelerin açıklamasını da içeren ayrıntılı usulleri belirler.
- (2) Onaylamadan sorumlu her görevlinin elinde, yapılacak doğrulamalara ilişkin ayrıntılı bir kontrol listesi bulunur ve ödeme talebine ilişkin destekleyici belgelerde söz konusu doğrulamaların yapıldığını tasdik eder. Tasdik elektronik yollarla verilebilir. İşin, kıdemli biri tarafından, örneklem, sistem veya plan temelli sistematik bir değerlendirme ile gözden geçirildiğine dair kanıt olmalıdır. Proje analizi, sağlam mali yönetim ilkelerine uygun şekilde yapılır.
- (3) Bir ödeme talebi için ödeme onayı, ancak talebin Anlaşmalara uygunluğuna ilişkin yeterince doğrulama yapılması halinde verilir. Söz konusu doğrulamalar, yardımın talep edildiği özel tedbir düzenleyen tüzük kapsamındaki gereksinimleri ve özellikle belirlenen risklerin göz önünde bulundurulması sureti ile usulsüzlüğün ve

dolandırıcılığın saptanması ve önlenmesi için Çerçeve Anlaşma'nın 51. maddesi uyarınca yapılması gerekenleri içerir.

- (4) Ödeme talebi karşılanmadan önce doğrulamaların yeterliliğinin daima dikkate alınmasını sağlamak amacıyla, yapılan idari ve yerinde doğrulamaların sonuçlarına ilişkin olarak yönetime, uygun seviyede, düzenli olarak ve zamanında bilgi verilir.
- (5) Yapılan idari doğrulama, her bir ödeme talebine veya toplu ödeme taleplerine eklenecek bir kontrol listesi ile (bkz. (2)) detaylandırılır. Kontrol listesi ile birlikte, onaylanan ödeme taleplerinin uygunluğu ile yapılan işin yapısı, kapsamı ve sınırlarını tasdik eden bir belge verilir. Ayrıca, sözleşme yapılması da dâhil yardımın verilmesi için gereken kriterlerin karşılandığına ve kırsal kalkınma programında belirlenmiş olanlar dâhil, geçerli Birlik kurallarının ve ulusal kuralların tamamına uyulduğuna dair güvence verilir. Yapılan yerinde doğrulama, işbu Anlaşmanın 15 veya 21. maddesi uyarınca hazırlanacak raporda ayrıntılandırılır.

Yerinde veya idari doğrulamanın kapsamlı olmaması ve ödeme taleplerinden seçilen bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmesi halinde, seçilen ödeme talepleri belirtilir, örneklem alma yöntemi açıklanır, yapılan tüm denetimlerin sonuçları ve uyumsuzluklar ve usulsüzlüklerle ilgili olarak alınan tedbirler raporlanır. Destekleyici belgeler, onaylanan ödeme taleplerinin uygunluğu konusunda gerekli doğrulamaların tümünün yapıldığına dair yeterli güvenceyi sağlar.

- (6) Onaylanmış ödeme taleplerine ve yapılan doğrulamalara ilişkin belgelerin (elektronik formatta veya kâğıt üzerinde) diğer birimlerce muhafaza edildiği durumlarda, bu birimler ve ilgili yapılar özel ödemelere ilişkin bu tür belgelerin tümünün muhafaza edildiği yerin kaydedilmesini sağlayacak usulleri belirler.
- (7) Talep sahiplerinden gelen başvurular zamanında işleminden geçirilir.
- (8) Başvuru değerlendirme kriterleri ve öncelik sıraları açıkça tanımlanır ve belgelendirilir.

B. Ödeme usulleri

- (1) Çerçeve Anlaşma'nın 10. maddesinin 1 ve 2. paragrafları kapsamında tanımlanmış olduğu üzere, ilgili YKS yapıları, otoriteleri ve birimleri, Komisyon finansmanındaki gecikme veya kesintiyi dikkate almaksızın, ulusal makamların sözleşmeden kaynaklanan taahhütlerini yerine getirebilmesini sağlamak için gereken usulleri benimser.
- (2) Ulusal makamlar, ödemelerin yalnızca alıcılara veya vekillerine ait banka hesaplarına yapılmasını teminen gerekli usulleri benimser. Ödeme, IPARD Ajansı'nın bankası veya uygun hallerde bir hükümet ödeme birimi tarafından, IPARD avro hesabına geçmesini takip eden üç iş günü içerisinde yapılır. Havalesi gerçekleşmemiş tüm ödemelerin, geri ödeme olarak bildirilmemesini sağlayacak usuller benimsenir. Söz konusu ödemelerin, geri ödeme olarak bildirilmiş olması halinde, bir sonraki aylık/üç aylık beyannameler veya en geç yıllık hesaplar yolu ile Fona iade edilmesi gerekmektedir. Ödemeler, alıcı adına açılmış banka hesaplarına havale yoluyla gönderilir. Onaylamadan sorumlu görevli veya amirinin onayı, uygun düzeyde güvenliğin sağlanması koşuluyla, elektronik yollarla verilebilir ve imza sahibinin kimliği elektronik kayıtlara geçer.

C. Muhasebe usulleri

- (1) İlgili YKS yapıları, otoriteleri ve birimleri, uluslararası kabul görmüş muhasebe ilkelerine ve geçerli kılavuzlara uygun, eksiksiz ve şeffaf muhasebe usullerini benimser. Muhasebe usulleri, üç aylık ve yıllık beyannamelerin eksiksiz, doğru ve zamanında yapılmasını ve düzenli aralıklarla yapılan doğrulamalar ve uzlaşmalar yoluyla herhangi bir hata veya ihmalin tespit edilmesini ve düzeltilmesini sağlar. Hesaplara giren her kalem için eksiksiz bir denetim izi sağlanır.
- (2) Ulusal otoritelerin muhasebe usulleri, muhasebe sisteminin, her bir proje, sözleşme veya tedbir için toplam maliyet, taahhüt edilen harcama, kısmi ödemeler ve bakiye ödemelerinin avro ve ulusal para birimi cinsinden hazırlamasını temin eder. İşin mutabık kalınan sürede bitirilmediği hallerde, taahhütlerin iptali için son tarihler belirlenir. Bu tür iptaller muhasebe sistemlerine uygun şekilde kaydedilir.

D. Avans ve teminatlar için usuller (uygun olması halinde)

Avans ödemeleri, projeye ilişkin kamu yardımının %10'una kadar uygun harcama olarak kabul edilir ve avans miktarının %110'una tekabül eden bir banka garantisinin veya eş değer garantinin tesisine tabi olur. Avanslar, 11(3)(a) maddesi kapsamında öngörüldüğü gibi ön ödeme ile kombine olarak ödenemez.

Aşağıdakileri sağlamaya yönelik usuller benimsenir:

- (1) Muhasebe veya ikincil kayıtlarda avans ödemelerinin ayrıca belirtilmesi.
- (2) Teminatların sadece uygun otoritelerce onaylanmış mali kuruluşlardan alınması ve IPARD Ajansının basit talebi üzerine kullanılıncaya veya ödenmesi talep edilene kadar geçerliliğini koruması.
- (3) Avansların öngörülen süreler içinde kullanılması ve kullanımı açısından vadesi geçmiş olanların süratle tespit edilerek teminatların ödenmesinin talep edilmesi.

E. Borç usulleri

A) ila D) bölümlerinde belirtilen tüm gereklilikler, gerekli değişiklikler yapılarak (*mutatis mutandis*), IPARD Ajansının IPARD II Programı adına tahsil etmesi gereken teminatlara, geri ödemelere, tahsis edilen gelirlere vb. uygulanır. IPARD Ajansı, ödenecek miktarların tümünün tespiti ve bu türdeki tüm borçların tahsilinden önce tek bir borçlu defterine kaydedilmesi için bir sistem kurar. Borçlu defteri, düzenli aralıklarla incelenir ve vadesi geçmiş borçların tahsil edilmesi için gerekli işlemler yapılır.

F. Denetim izi

Onaylamaya, muhasebeyi ve ödeme taleplerinin karşılanmasına yönelik belgeye dayalı

kanıtlara ve avansların, senetlerin ve borçların ele alınış şekline ilişkin bilgiler her zaman yeterince detaylı bir denetim izine imkân verecek şekilde bulundurulur.

Yönetim, ödeme talebi sonuçlandırılmadan önce söz konusu doğrulamaların yeterliliğinin her zaman dikkate alınabilmesini teminen uygulanan kontrollerin sonuçları hakkında, düzenli olarak ve zamanında, uygun bir seviyede bilgilendirilir.

Bu amaçlar doğrultusunda, YKS'nin ilgili yapıları, otoriteleri ve birimleri yeterli bir denetim izini garanti altına alabilmek için gereken belgelerin tümünün muhafaza edilmesini sağlamak üzere gerekli usulleri tesis eder.

ÇA'nın B Eki'nin 3. Bölümüne ilişkin tamamlayıcı özel hükümler

ÇA'nın B Eki'nin 3. Bölümüne atıf yapılmıştır.

(b) Güvenlik kontrol faaliyetleri

ÇA'nın B Eki'nin 3. Bölümündeki (b) bendinin amaçları doğrultusunda, bilgi sistemleri güvenliği, aşağıdaki standardın geçerli bir versiyonunda ilgili mali yıl içinde ortaya konulan kriterler kapsamında sağlanır:

Uluslararası Standartlar Örgütü 27002: Bilgi Güvenliği denetimleri uygulaması için(ISO) kodu veya eşdeğeri;

4. Bilgi ve İletişim

ÇA'nın B Eki'nin 4. Bölümüne ilişkin tamamlayıcı özel hükümler

ÇA'nın B Eki'nin 4. Bölümüne atıf yapılmıştır

(c) Dış iletişim

ÇA'nın B Eki'nin 4. Bölümündeki (c) bendinin amaçları doğrultusunda aşağıdaki hükümler uygulanır:

- (i) Uygulanabilir yardım oranları veya hüküm ve koşullar dâhil, Anlaşmalardaki her değişiklik, kaydedilmelidir ve talimatlar, veri tabanları ve kontrol listeleri zamanında güncellenmelidir;
- (ii) Akreditasyondan ve bütçe uygulaması görevinin verilmesinden sonra YKS'deki tüm önemli değişiklikler, bir kopyası Denetim Otoritesine olmak üzere, yetkili ulusal otorite(ler)e ve Komisyona, uygulama öncesinde incelenmesi ve onaylanması için sunulur.

5. İç denetim çerçevesinin izlenmesi

ÇA'nın B Eki'nin 5. Bölümü'ne ilişkin tamamlayıcı özel hükümler

ÇA'nın B Eki'nin 5. Bölümü'ne atıf yapılmıştır.

(a) Sürekli ve özel izleme

ÇA'nın, B Eki'nin 5. Bölümü'nün (a) bendi doğrultusunda, aşağıdaki hükümler uygulanır:

- (i) Ulusal otoritelerin günlük operasyonları ve kontrol faaliyetleri, yeterince detaylı bir denetim izini teminen tüm seviyelerde sürekli bir şekilde izlenir;
- (ii) Tüzük, rehber ve usullerin doğru şekilde uygulanmasını sağlamak için teknik hizmetler ile doğrulamalar ve diğer işlevlerin yürütülmesinden sorumlu yetki verilmiş birimler izlenir;
- (iii) IPARD ajansı yetki alanı kapsamında dolandırıcılık ve diğer ciddi usulsüzlükler açısından önemli risklere maruz harcama alanlarına özel dikkat gösterilerek, dolandırıcılık ve usulsüzlüğün önlenmesi ve saptanmasına yönelik prosedürler izlenir.

ÇA'nın B Eki'nin 5. Bölümü'ndeki (a) alt paragrafının 4. bendi amaçları doğrultusunda, iç denetim birimi, ulusal otoritelerin diğer birimlerinden bağımsızdır ve doğrudan kurumun yöneticisine rapor verir. İç denetim birimi, kurum tarafından benimsenen prosedürlerin, Birlik kurallarına uyulduğunun doğrulanmasını ve hesapların doğru, eksiksiz ve zamanında yapıldığını temin etmek bakımından yeterli olduğunu doğrular. Bir denetim planının, yetkilendirmeden sorumlu birimler dâhil, tüm önemli alanların azami 5 yıllık bir dönem süresince kapsanmasını temin etmesi şartıyla, doğrulamalar seçilmiş tedbir ve işlem örnekleri ile sınırlandırılabilir. İç denetim biriminin çalışmaları, uluslararası kabul görmüş standartlar uyarınca yürütülür, çalışma belgeleri şeklinde kaydedilir ve bu çalışmalar neticesinde kurumun üst yönetimine yönelik raporlar ve tavsiyeler hazırlanır.

BÜTÇE UYGULAMA GÖREVLERİNİN VERİLMESİ İÇİN YAPILACAK BAŞVURULAR İÇİN GEREKLİ BELGELER

Bu Ek, bütçe uygulama görevlerinin verilmesi başvurusunda kurum bazında gerekli olan belgeleri içerir.

Türkiye Cumhuriyeti aşağıdakileri sağlar:

- (a) Kağıt üzerinde ve elektronik formatta verilecek imzalı görevlendirilme talebi ve
- (b) Bu Ek'te belirtilen belgeler ve fiziki bir destek üzerinde (CD/DVD/USB anahtarı veya diğer benzer sık kullanılan araçlar) yalnızca elektronik formattaki diğer ilgili destekleyici belgeler.

No.	Kanıtlar
1	Resmi yasal atama, hazır olma durumunun ve usullerin teyidi
1.1	NIPAC, UYG ve DO'nun resmi yasal ataması
1.2	NIPAC, UYG ve DO'nun kendi hazırlık durumlarının teyidi
1.3	NIPAC'ın ana işlevlerinin yürütülmesine ilişkin usuller Komisyon gerekli belgeler, bunların formatları ve detay seviyeleri hususunda daha fazla açıklık getirir ve kılavuzluk eder.
1.4	UYG'nin ana işlevlerinin yürütülmesine ilişkin usuller Komisyon gerekli belgeler, bunların formatları ve detay seviyeleri hususuna daha fazla açıklık getirir ve kılavuzluk eder.
1.5	DO'nun ana işlevlerinin yürütülmesine ilişkin usuller Komisyon gerekli belgeler, bunların formatları ve detay seviyeleri hususuna daha fazla açıklık getirir ve kılavuzluk eder.
1.6	Tüm yönetim ve kontrol sistemi birimleri için iç denetçiler tarafından hazırlanan öz değerlendirme raporları .
1.7	Yönetim yapısı ve program otoritesi hakkında, ÇA'nın 10. maddesinin 1. ve 2. paragrafları kapsamında belirtilen yapı ve otoritelerden bağımsız bir dış denetçi tarafından hazırlanan ve uluslararası kabul görmüş denetim standartlarına uygun olarak yapılan incelemelere dayalı olan destekleyici denetim görüşü ve rapor u.

2.	YÖNETİM YAPISI
2.1	Yönetim yapısının bütçe uygulaması görevlerinin verilmesi için gereken koşulları yerine getirdiğine ilişkin UYG'nin yazılı teyidi.
2.2	Bakanlık düzeyinde yapılan resmi yasal atamanın suretleri dâhil, ilgili yapılar, organlar ve makamların (UYG destek ofisi, UF) adı ve statüsü.
2.3	Aşağıdakilere ilişkin açıklamalar: - UYG destek ofisine ve Ulusal Fona verilmiş sorumluluklar, - Sorumlulukların kendi birimleri arasında tahsisi, - Yönetim yapısı ile IPARD II programına harcama getiren tedbirleri uygulamaktan da sorumlu olan, kamu veya özel, diğer kuruluşlar arasındaki ilişki, - IPARD II programının uygulanması ile ilgili ödemelerin yapıldığı idari, muhasebe ve iç kontrol gereklilikleri.
2.4	UYG destek ofisinin ana işlevlerinin yürütülmesi için usuller Komisyon gerekli belgeler, bunların formatları ve detay seviyeleri hususunda daha fazla açıklık getirir ve kılavuzluk eder.
2.5	UF'nin ana işlevlerinin yürütülmesi için usuller Komisyon gerekli belgeler, bunların formatları ve detay seviyeleri hususunda daha fazla açıklık getirir ve kılavuzluk eder.
3	PROGRAM OTORİTESİ
3.1	Program Otoritesinin bütçe uygulaması görevlerinin verilmesi için gereken koşulları yerine getirdiğine ilişkin UYG'nin yazılı teyidi.
3.2	Bakanlık düzeyinde resmi yasal atamanın suretleri dâhil, Program Otoritesini oluşturan organların (IPARD Ajansı, Yönetim Otoritesi ve uygun hallerde bunların yetki verilmiş birimlerinin) adı ve statüsü.

3.3	Aşağıdakilere ilişkin açıklamalar: - IPARD Ajansına ve Yönetim Otoritesine (eğer varsa, bunların yetki verilmiş birimleri de dâhil) verilmiş sorumluluklar - Sorumlulukların kendi birimleri arasında tahsisi, - Program otoritesi ile IPARD II programına harcama getiren tedbirleri uygulamaktan da sorumlu olan, kamu veya özel, diğer kuruluşlar arasındaki ilişki, - IPARD II programının uygulanması ile ilgili ödemelerin yapıldığı idari, muhasebe ve iç kontrol gereklilikleri, - Diğer yetki verilmiş veya teknik birimlerle imzalanan mutabakat zaptı veya protokoller de dâhil olmak üzere sistemdeki birimler arasındaki yazılı anlaşmalar, - Devredilmiş görevlerin nasıl denetleneceği konusunda bilgiler de dâhil edilmelidir.
3.4	IPARD Ajansının ana işlevlerinin yürütülmesine ilişkin usuller Komisyon gerekli belgeler, bunların formatları ve detay seviyeleri hususunda daha fazla açıklık getirir ve kılavuzluk eder.
3.5	Yönetim Otoritesinin ana işlevlerinin yürütülmesine ilişkin usuller Komisyon gerekli belgeler, bunların formatları ve detay seviyeleri hususunda daha fazla açıklık getirir ve kılavuzluk eder

Yukarıda belirtilen gereklilikler, kısıtlayıcı değil, endikatiftir. Bütçe uygulaması görevlerinin verilmesi talebine ilişkin gerekli tüm belgelerin temin edilmesi esas itibarıyla ulusal otoritelerin sorumluluğundadır.

Komisyonun ilgili birimleri görevlerini icra etmeden önce veya icra esnasında ek belge talep edebilir.

Yardım yoğunlukları, Birlik katkısı oranları ve 2014-2020 IPA Kırsal Kalkınma programları için uygunluk

1. Tanımlar

Bu Ek'in amaçları doğrultusunda, aşağıdaki tanımlar geçerlidir:

- (a) "Birlik standartları" çevrenin korunması, halk sağlığı, hayvan ve bitki sağlığı, hayvan refahı ve iş güvenliği alanlarında Birlik tarafından belirlenen standartları ifade eder;
- (b) "dağlık alanlar" (AB) 1305/2013 sayılı Tüzük'ün 32. maddesinin 2. paragrafında belirtilen alanları ifade eder;
- (c) "genç çiftçi" yeterli mesleki beceri ve yetkinliği haiz ve hibe desteği kararının alındığı tarihte 40 yaşın altında olan çiftçiyi ifade eder.

2. IPARD II programı

Her programda aşağıdakiler bulunur:

- (a) Kalkınmaya ilişkin eşitsizlikleri, eksiklikleri ve potansiyeli gösteren mevcut durumun nicel olarak açıklanması suretiyle mevcut durumun tanımlanması, SWOT ve ihtiyaçların tespiti;
- (b) Birkaç özel alana odaklanan SWOT analizleri (güçlü yönler, zayıf yönler, fırsatlar ve tehditler);
- (c) Ulusal fonlar, Birlik yardımı veya çok taraflı yardımlar vasıtasıyla gerçekleşen önceki müdahalelerin temel sonuçlarına genel bir bakış;
- (c) Mevcut ulusal kırsal kalkınma stratejisinin bir açıklaması;
- (d) Endikatif genel mali tablo;
- (f) Ulusal minimum standartlar, program ile ilgili ulusal mevzuat, tedbirlerin doğrulanabilirliği ve kontrol edilebilirliğinin sağlanmış olmasının teyidi, hedeflemenin kanıtları da dâhil olmak üzere seçilen tedbirlerin her biri için bir açıklama,
- (g) Mevcut ve/veya planlanan ulusal kırsal kalkınma ağının bir açıklaması;
- (h) IPARD'ın diğer (ulusal veya uluslararası) kaynaklar tarafından finanse edilen tedbirlerle birbirlerini tamamladıklarına ilişkin bilgi;
- (i) İzleme ve değerlendirme dâhil, program otoritesine ilişkin açıklama;

- (j) Yönetim ve kontrol yapısının özet açıklaması;
- (k) İlgili makamlar ve birimlerin yanı sıra uygun olan ekonomik, sosyal ve çevresel ortakları sürece dâhil etmek için getirilen hükümler ve programlama konularında yapılan istişarelerin sonuçlarına ilişkin açıklama;
- (l) Programın ön değerlendirme sonuçları ve tavsiyeleri;
- (m) Potansiyel yararlanıcıları, meslek örgütlerini, ekonomik, sosyal ve çevresel ortakları, kadın ve erkek eşitliğini teşvik etme konusunda çalışan birimler ve STK'ları, programın sunduğu olanaklar ve finansmana erişim kazanmaya ilişkin kurallar hakkında bilgilendirmek için, IPA mevzuatı uyarınca tanıtım, görünürlük ve şeffaflık bağlamında öngörülen faaliyetlere ilişkin açıklama,
- (n) Programın çeşitli aşamalarında (tasarım, uygulama, izleme ve değerlendirme) kadın ve erkek eşitliğinin ve ayrımcılık yapılmamasının teşvik edilmesi ile bağlantılı hükümlere ilişkin açıklama,
- (o) Programın düzgün bir şekilde uygulanması için yeterli teknik kapasitenin ve danışmanlık kapasitesinin olmasını sağlamaya yönelik olarak alınan tedbirlere ilişkin açıklama;

Komisyon tarafından sunulan rehberlik dikkate alınır.

3. Yardım yoğunlukları

Kamu harcamaları ilke olarak aşağıdaki istisnalar dışında toplam uygun yatırım maliyetinin % 50'sine tekabül eden tavan değerini aşmaz:

- (a) Tarımsal işletmelerin fiziki varlıklarına yatırım için % 60.
- (b) Aşağıdakilere yönelik yatırımlar için % 65:
 - genç çiftçiler tarafından tesis edilen tarımsal işletmelerin fiziki varlıklarına;
 - tarımsal çeşitlendirmeye ve iş geliştirmeye.
- (c) Dağlık alanlarda tarımsal işletmelerin fiziki varlıklarına yatırım için % 70.
- (d) Aşağıdakilere yönelik yatırımlar/destekler için % 100:
 - önemli bir net gelir elde etmek amaçlı olmayan kırsal kamu altyapı yatırımları;
 - teknik Yardım tedbiri kapsamında finanse edilen faaliyetler;
 - ormanların oluşturulması ve korunması;
 - yerel kalkınma stratejilerinin uygulanması – LEADER yaklaşımı;
 - üretici gruplarının kurulması;
 - tarım-çevre-iklim ve organik tarım tedbiri;
 - eğitimin iyileştirilmesi;
 - danışmanlık hizmetleri.

Aşağıdakilere yatırım yapılması durumunda sıvı atık ve atık yönetimi için ilaveten %10 verilebilir:

- Tarımsal işletmelerin fiziki varlıkları;
- Tarım ve balıkçılık ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması ile ilgili fiziki varlıklar.

4. Birlik katkısı oranları

Birlik katkısı ilke olarak kamu harcamalarının %75'i oranındadır. Ancak, bu oran:

a. Aşağıdakiler için %85'e yükseltilir:

- Tarım-çevre-iklim ve organik tarım tedbiri;
- Ormanların oluşturulması ve korunması;
- Teknik Yardım tedbiri kapsamındaki faaliyetler;
- Eğitimin iyileştirilmesi;
- Danışmanlık hizmetleri;
- Komisyonun olağanüstü doğal afetler meydana geldiğini belirlemiş olduğu bölgelerde yürütülen yatırım projeleri,

b. "Yerel kalkınma stratejilerinin uygulanması - LEADER yaklaşımı" için %90'a yükseltilir.

5. Uygunluk

Farklı tedbirler için aşağıdakiler geçerli olacaktır:

Tarımsal işletmelerin fiziki varlıklarına yapılan yatırımlar

Bu tedbir kapsamındaki alıcılar, gerçek veya tüzel kişi olan çiftçiler veya çiftçi grupları ile tarımsal işletmeye yapılan yatırımları finanse etmekten ve gerçekleştirmekten sorumlu olan diğer tarımsal tüzel kişilerdir (örn. özel tarımsal işletmeler, üretici grupları, vb.) (Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal hukukunda tanımlandığı ve ulusal çiftçi kaydında yer aldığı şekilde).

En geç yatırımın nihai ödemesinden önce, işletmenin tümünde çevrenin korunması ve hayvan refahına ilişkin olarak yürürlükte bulunan uygun ulusal asgari standartlar ile uyum sağlanmış olmalıdır. Ulusal standartların Birlik standartları ile benzer olması halinde, uygun şekilde gerekçelendirilmiş durumlarda, Komisyon bu kurala istisna getirilmesini onaylayabilir. Bu durum IPARD II Programında açıkça belirtilmelidir.

Yatırım, tamamlandığında, çevrenin korunması ve hayvan refahına ilişkin ilgili Birlik standartlarına uygun olmalıdır.

Yatırım, tarım ürünlerinin (Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma'nın ("ABİA") I. Eki'nde listelenen ürünler) üretilmesiyle ilgili olmalıdır.

Çiftçinin mesleki beceri ve yeterliliklerine ilişkin asgari şartlar programda tanımlanmalıdır.

İşletmenin ekonomik sürdürülebilirliği kanıtlanır.

Üretici gruplarının kurulması için destek

Aşağıdaki amaçlar doğrultusunda üretici gruplarının kurulması ve idari işletimini kolaylaştırmak için yardım sağlanır:

- (a) üretici gruplarının üyelerinin üretim ve çıktılarının piyasa koşullarına uygunluğunu sağlamak;
- (b) satışa hazırlık, satışın merkezileştirilmesi ve toptan alıcılara arz dâhil ürünleri piyasaya ortaklaşa sürmek;
- (c) üreticilerin üretim ve çıktılarını ilgili AB standartlarına uygun hale getirmek, AB müktesebatı ile uyum;
- (d) özellikle hasat ve mevcudiyete ilişkin olmak üzere üretim bilgileri hakkında ortak kurallar tesis etmek;
- (e) tüm pazarlama aşamalarında ve ürünlerin gıda zincirine tedarik edilmesi konusunda etkin standardizasyonu sağlamak.

Bu tedbir kapsamındaki yardım sadece 1 Ocak 2014 sonrasında Türkiye Cumhuriyeti'nin ilgili ulusal otoriteleri tarafından resmi olarak tanınmış olan üretici gruplarına verilebilir. (AT) 718/2007 sayılı Komisyon Tüzüğü'ndeki koşullar çerçevesinde uygun olan üretici grupları da, 2014-2020 IPARD Programı kapsamında destek için gerekli şartları yerine getirmeye devam etmeleri koşuluyla bu tedbir kapsamında yardım başvurusunda bulunabilir.

Bir veya daha fazla sektörü temsil eden mesleki ve/veya meslekler arası kuruluşlar üretici grupları olarak nitelenmez.

Başvuranlar aşağıdaki şartları yerine getirir:

- (a) üretici grupları ilk kez kurulmuş ve 1 Ocak 2014 sonrasında yetkili ulusal otorite tarafından resmi olarak tanınmış olmalıdır.
- (b) üretici grupları yetkili otorite tarafından bir iş planı temelinde tanınmalıdır.

Yardım, üretici grubunun tanındığı tarihi takip eden ilk beş yıl içinde sabit oranlı yardım olarak ve yıllık taksitler halinde verilir ve grubun pazarlanan yıllık üretimi temelinde hesaplanır. Yardım ilk yıl için pazarlanan üretimin en fazla % 10'u ile sınırlandırılmıştır ve takip eden yıllarda aşamalı olarak azalır. Yardım yıllık 100.000 avroyu aşmaz.

Tarım ve balıkçılık ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması ile ilgili fiziki varlıklara yapılan yatırımlar

Alıcılar, kendi işletmesinde/lerinde projeler gerçekleştirmekten sorumlu olan girişimlerdir (Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal mevzuatında tanımlandığı şekilde). Bir girişim, bir veya daha fazla kuruluşu bünyesinde barındırabilir.

Temel olarak, 2003/361/AT sayılı Komisyon Tavsiyesi⁶ kapsamında belirlenen güncel KOBİ tanımına karşılık geldiği şekilde, 250'den daha az kişi istihdam eden ve yıllık cirosu 50 milyon avroyu aşmayan ve/veya toplam yıllık bilançosu, 43 milyon avroyu aşmayan girişimlere odaklanılmalıdır.

İşletmenin ekonomik sürdürülebilirliği, yatırımın gerçekleştirilmesi tamamlanana kadar kanıtlanmış olmalıdır.

Proje tamamlanmadan önce (nihai ödemeden önce), işletmenin tümünde, çevrenin korunması, halk sağlığı, hayvan refahı ve iş güvenliği konularında temel nitelikteki ilgili ulusal asgari standartlar ile uyum sağlanmış olmalıdır. Birlik standartlarını temel alan ulusal standartların özellikle daha çok çalışma gerektirmesi ve bu durumun usulüne uygun olarak gerekçelendirilmesi halinde, Komisyon bu kurala istisna getirebilir. Bu durum IPARD II Programında açıkça belirtilmelidir.

Yatırıma uygulanacak ilgili AB standartlarına projenin sonunda erişilir.

Desteklenen yatırımlar, su ürünleri de dâhil olmak üzere, ABİA'nın Ek I'i kapsamındaki ürünlerin işlenmesi ve/veya pazarlanması ve/veya yine su ürünleri de dâhil, ABİA'nın Ek I'i kapsamındaki bu ürünler ile bağlantılı yeni ürünlerin, süreçlerin ve teknolojilerin geliştirilmesine yönelik olmalıdır.

Tarım-çevre-iklim ve organik tarım tedbiri;

Alıcılar, genel kural olarak, en az beş yıl süreyle söz konusu operasyon tipi/leri kapsamında taahhüt(ler) üstlenmiş çiftçi ve çiftçi grupları olabilir.

Türkiye Cumhuriyeti, tedbir/operasyon tipinin/lerinin "pilot" boyutunun nasıl gerçekleştirileceğini IPARD II programında sunmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti, taahhütlerin hedef ve içerik açısından anlaşılır olmasını, çevresel fayda sağlama potansiyeline sahip olmasını ve doğrulanabilir, kontrol edilebilir olmasını temin etmelidir.

Bu tedbir için, ilgili zorunlu standartların (başlangıç seviyesi) ötesine geçecekteki operasyonlara gönüllü katılım gösterecek alıcılar uygundur. Alıcılar, işletmenin tümünde ilgili zorunlu standartlara uymalıdır. İlgili zorunlu standartlara ilişkin tanımlara IPARD II

⁶ Mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelerin tanımlarına ilişkin 6 Mayıs 2001 2003 tarihli Komisyon Tavsiyesi (OJ L 124, 20.5.2003, p.36)

programında yer verilmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti herhangi bir operasyon tipi kapsamında beyan edilebilecek asgari büyüklükte bir tarım arazisi ile soyu tükenme tehlikesi ile karşı karşıya olan hayvan türlerinden oluşan asgari büyüklükte bir büyükbaş hayvan sürüsü belirlemelidir.

Alıcılar, seçilen operasyonun(ların) tipine bağlı olarak verdikleri taahhütler nedeniyle ortaya çıkan ek maliyetler ve gözden çıkarılan gelirler bakımından tazmin edilir.

Türkiye Cumhuriyeti, her operasyon tipi için, bu tip bir operasyon kapsamında ödeme seviyesini tesis etmek üzere bir temel oluşturacak hesaplamayı hazırlar. Hesaplama, tedbirleri uygulayan birimden bağımsız yetkili bir birim tarafından yapılır veya onaylanır.

Yerel kalkınma stratejilerinin uygulanması – LEADER yaklaşımı

Program seviyesindeki LEADER yaklaşımı asgari aşağıdaki unsurları içerir:

- (a) iyi tanımlanmış alt bölgesel kırsal alanlar için planlanmış alan tabanlı yerel kalkınma stratejileri;
- (b) yerel kamu-özel sektör ortaklıkları (Yerel Eylem Grupları);
- (c) yerel kalkınma stratejilerinin hazırlanması ve uygulanmasına ilişkin olarak, yerel eylem gruplarına karar alma yetkisi veren aşağıdan yukarıya yaklaşım;
- (d) yerel ekonominin farklı sektörlerinin aktörleri ve projeleri arasındaki etkileşime dayanan stratejinin çok sektörlü tasarımı ve uygulanması;
- (e) yerel ortaklıklar arasında ağ oluşturulması.

Alıcılar, aşağıdaki koşulları sağlayan Yerel Eylem Grupları (YEG)dır:

- (a) yukarıda (a) ila (e) arasında tanımlandığı üzere, LEADER özelliklerine dayanan entegre bir yerel kalkınma stratejisi önerilmelidir.
- (b) YEG'lerin, söz konusu bölgede yerel tabanlı çeşitli sosyoekonomik sektörlerden ortakları temsil eden bir gruptan teşekkül olması gerekir.
- (c) alan için bir kalkınma stratejisi tanımlama ve uygulama kabiliyetinin mevcut olduğu gösterilmelidir.
- (d) kamu fonlarını yönetme kabiliyeti bulunmalıdır.

Strateji kapsamına giren alan:

- (a) güvenilir bir kalkınma stratejisinin desteklenmesi bakımından uyumludur ve beşeri, mali ve ekonomik kaynaklar açısından yeterli kritik kitleyi sunar.

- (b) genel kural olarak, nüfusu 25 000'in altındaki yerleşimler de dâhil olmak üzere, her alanın nüfusu 10 000'den çok 150 000'den az olmalıdır.
- (c) aynı konum, birden fazla YEG'e ait olmamalıdır ki bu da bir ortaklık, bir strateji, bir bölge olması anlamına gelir.
- (d) yararlanıcı ülkeler, temsil ettikleri yerel eylem gruplarının ve alanların seçimine yönelik kriterleri uygun bir şekilde uyarlayarak, bölgelerinin tümünü veya bir kısmını kapsama almayı tercih edebilirler.

IPA II yararlanıcılarında LEADER yaklaşımı, aşağıdaki tedbirler ile desteklenir:

- (a) potansiyel YEG'lerin kapasite oluşturma çalışmalarına yönelik Teknik Yardım (TY) tedbiri ("Beceri kazanımı ve kırsal bölge sakinlerinin hayatlarını dinamik kılma" TY faaliyeti)
- (b) aşağıdaki faaliyetler kapsamında seçilen YEG'lere yönelik olarak, "Yerel kalkınma stratejilerinin uygulanması - LEADER yaklaşımı" tedbiri:
 - (i) seçilen YEG'lere yönelik kapasite geliştirme ve bu YEG'lerin dinamik kılınmasına yönelik olarak, "beceri kazanımı, kırsal bölge sakinlerinin hayatlarını dinamik kılma";
 - (ii) seçilen YEG'lerin işletilmesi ve küçük projelerin uygulanmasına yönelik olarak "işletme maliyetleri ve küçük projeler";
 - (iii) bölgeler arası veya ulus ötesi projelere yönelik olarak "işbirliği projeleri".

Kırsal alanlarda kamusal altyapı yatırımları

Alıcılar, en son nüfus sayımının resmi sonuçlarına göre ve programda gerekçelendirildiği üzere, azami 10.000 nüfusa sahip kırsal alanlardaki idari birimlerdir.

Proje, halkın kullanabileceği yollar, yerel ekonomik kalkınma için özel öneme sahip yollara yerel imkânlarla erişim, çiftlik ve orman arazisine erişim, enerji temini, atık ve su yönetimi, bilgi ve iletişim teknolojilerine yerel imkânlarla erişim vs. dâhil kırsal alanların kalkınması için ihtiyaç duyulan kamusal altyapı ile ilgili olmalıdır.

Tarımsal çeşitlendirme ve iş geliştirme

Alıcılar:

- (a) tarım ve tarım dışı faaliyetleri çeşitlendiren çiftçiler veya çiftlikteki hane halkı; çiftlikler ve /veya buradaki hane halkı, ister kırsal isterse kentsel alanda olsun, uygun yararlanıcılar olabilir;
- (b) kırsal alanlardaki gerçek kişiler: tedbir kapsamında yararlanıcı konumunda olan ve

bir ekonomik faaliyeti yürüten gerçek kişiler kırsal alanda yaşıyor olmalıdır ve bu durum örneğin, bir kayıt belgesi ile kanıtlanabilmelidir. Bu kişiler, örneğin kendi işlerinde (örn. el sanatları söz konusu olduğunda) çalışabilirler.

- (c) kırsal alanlardaki özel hukuk tüzel kişileri; kırsal alanlarda kurulmuş veya faaliyet gösteren özel hukuk tüzel kişileri, el sanatları girişimleri dâhil, projeyi uygulama potansiyeline sahip olan mikro ve küçük ölçekli işletmeler ile kırsal alanlarda yöre halkı tarafından kurulmuş her türlü tüzel kişiyi içerir. Kırsal alanların dışında tesis edilmiş tüzel kişiler de, desteklenen yatırımların/faaliyetlerin kırsal alanlarda yer alması halinde, uygun olarak nitelendirilebilir.

Projeler, en geç yatırımının sonunda olmak üzere, ilgili ulusal standartlara uyum sağlamış olmalıdır.

Başvuru sahibi, proje hayata geçirildiğinde, yatırımın ekonomik açıdan uygulanabilir olduğunu göstermelidir.

Bu tedbir kapsamındaki yardım, sadece fiziki yatırımların desteklenmesini kapsar.

Eğitimin iyileştirilmesi

Bu tedbir kapsamında yardım sağlanan alıcılar, eğitim kurslarını verebilecek ve bu konuda sorumluluk üstlenebilecek mesleki ve/veya meslekler arası kuruluşlardır (eğitim sağlayıcılar).

Bu tedbir kapsamında verilen eğitimde yer alacak katılımcılar, tarım, gıda ve ormancılık sektörlerinde faal kişiler ve ilgili IPA Kırsal Kalkınma Programı kapsamındaki alanlarda faaliyet gösteren diğer ekonomik aktörler olmalıdır. Katılımcılardan eğitim kursları için ücret alınmaz.

Türkiye Cumhuriyeti, tarım, gıda ve ormancılık sektörlerinde faal kişilerin ve IPA Kırsal Kalkınma Programı kapsamındaki alanlarda faaliyet gösteren diğer ekonomik aktörlerin mesleki becerilerinin ve yetkinliklerinin iyileştirilmesine yönelik operasyonların uygulanması için bir eğitim stratejisi hazırlar. Bu eğitim stratejisi, IPARD izleme komitesi tarafından onaylanmalıdır.

Orta öğrenim veya üzerine yönelik normal eğitim programlarının veya sistemlerinin bir parçasını oluşturan eğitim-öğretim kursları için yardım verilmez.

Sadece eğitime ilişkin idari operasyon faaliyetlerine yapılan aşağıdaki türden harcamalar yardım için uygundur:

- (a) eğitim kursları veren/bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştiren kuruluşlar;
- (b) gereği halinde, eğitime katılanların seyahat, konaklama ve harcırah giderleri.

Teknik yardım

Bu tedbir kapsamındaki alıcı, Yönetim Otoritesidir.

Uygun kabul edilen harcama, ortak finanse edilen operasyonun uygulanmasıyla bağlantılı olan gerçek maliyetlere dayanmalı, alınan makbuz veya eşdeğer ispat niteliği bulunan muhasebe belgeleriyle kanıtlanan ve alıcı tarafından yapılan ödemeler ile ilgili olmalıdır.

Aşağıdaki eylemler, endikatif teknik yardım eylem planı kapsamında olmaları şartıyla, uygundur:

- (a) izleme komitesi toplantıları için yapılan harcamalar;
- (b) izleme komitesinin sorumluluklarının yerine getirilmesi için gereken diğer harcamalar;
- (c) baskı ve dağıtım maliyetleri dâhil, bilgilendirme ve tanıtım kampanyaları için harcamalar;
- (d) komisyonun talebi üzerine temin edilen yazılı ve sözlü çeviri maliyetleri;
- (e) ziyaretler ve seminerler ile ilişkili harcamalar;
- (f) potansiyel YEG'leri "yerel kalkınma stratejilerinin uygulanması - LEADER yaklaşımı" tedbirinin uygulanması için hazırlamak amacını taşıyan "beceri kazanımı" ile ilişkili harcamalar;
- (g) etkin olmalarının sağlanması amacıyla, uygulaması daha sonraki bir aşamada öngörülen tedbirler dâhil, programdaki tedbirlerin hazırlanması veya bunlara yönelik uygulamanın kolaylaştırılması ile ilişkili harcamalar;
- (h) programın değerlendirmeleri için yapılan harcamalar;
- (i) yerel kırsal kalkınma stratejilerinin hazırlanmasına ve uygulanmasına yönelik faaliyetlerin koordinasyonunu destekleyen ulusal bir ağ kurulması ve işletilmesi ile ilişkili harcamalar.
Türkiye Cumhuriyeti'nde yerleşik olan ve kırsal kalkınma alanında aktif olarak çalışan kamu kurum ve kuruluşları, (AB) 1305/2013 sayılı Tüzük'ün 52(3)(g) maddesinde öngörüldüğü üzere, Kırsal Kalkınma için Avrupa Ağı eylemlerinden yararlanabilir. Detaylı ilgili hükümler üzerinde, Türkiye Cumhuriyeti ile birlikte mutabakata varılır;
- (j) personel devamlılığını sağlamak ve idarede bilgi birikimini oluşturmak/muhafaza etmek için işgücü piyasasındaki ücretlendirme seviyelerini göz önünde bulundurmak suretiyle belli bir seviyede sağlanacak maaş desteği. Bu harcama kalemi, ancak Komisyonun vereceği ön onayı takiben uygulanabilir ve süre bakımından kısıtlı olabilir.

Danışmanlık hizmetleri

Bu tedbir aşağıdakileri kapsayabilir:

- (a) grup danışmanlığı: Çiftçilere veya mikro ve küçük ölçekli işletmelere verilecek grup danışmanlığı hizmetleri, tarımsal işletmelerin, orman işletmelerinin veya mikro ve küçük ölçekli işletmelerin ekonomik, tarımsal ve çevresel performanslarını kapsayabilir.
- (b) IPARD programı için başvuruların hazırlanmasına ilişkin tavsiye ve ödeme taleplerinin hazırlanması gibi proje uygulamasına ilişkin tavsiye;
- (c) danışmanların eğitimi: Danışmanların eğitimi, danışmanlık hizmetinin verileceği alanlar ile ilgili olmalıdır.

Danışmanlık hizmeti sağlayacak otoriteler veya birimler sunulan desteğin alıcılarıdır.

Danışmanlık hizmeti sağlayacak otoriteler veya birimler, düzenli olarak eğitime tabi tutulan ve nitelikli olan personel şeklinde oluşturulmuş yeterli kaynağa ve danışmanlık yapacakları alanlarda danışmanlık tecrübesi ve güvenilirliğe sahip olmalıdır. Danışmanlık hizmeti verecek personelin düzenli olarak eğitime tabi tutulması gerekir.

Danışmanlık hizmeti veren otoriteler veya birimler, kamu danışmanlık hizmetlerini, sektör kuruluşlarını (ziraat odaları gibi), kalkınma ajanslarını, STK'ları, belediye meclislerini vs. içerebilir.

Danışmanlık hizmeti, çiftçilere, orman alanı sahiplerine ve kırsal alanlardaki KOBİ'lere ücretsiz sağlanır.

Yapılan her bir grup danışmanlığı toplantısı/IPARD proje uygulaması/IPARD ödeme talebi için sabit ödeme oranları uygulanmalıdır.

Proje uygulaması/ödeme talebine yönelik ödeme düzeyi, tedbire, uygun olduğu takdirde, sektör türüne/desteklenen proje büyüklüğüne göre IPARD programında sabitlenmelidir.

Ormanların Oluşturulması ve Korunması

Bu tedbir, orman kaynaklarının genişletilmesi ve ıslahını, yangından hasar görmüş ormanların restorasyonunu ve orman yangınlarının önlenmesini amaçlar. Ayrıca, malların (gıda, yem, yakıt, lif vs...) üretimi ile çevre koruma ile kültürel ve peyzaj değerleri gibi ürün dışı çıktılar arasındaki dengenin artırılması imkânını da sağlar.

Desteklenen projeler, Ulusal Orman Programları/Stratejileri veya eşdeğer belgeler ile uygun hallerde, ulusal ormanlaştırma programı veya kılavuz belge, iklim değişikliğine uyum veya hafifletme planı, biyolojik çeşitlilik veya eşdeğer stratejiler ile uyumlu olmalıdır. Her ülke, uygun gerekçelendirmeyi yapmak suretiyle finanse edilecek en uygun eylemleri seçebilir. Bununla birlikte tedbir tek başına, yararlanıcıların artmış katma değere sahip entegre projeler uygulamalarına da imkan verir.

Bu tedbir kapsamındaki kamu harcamaları, içerisindeki AB katkısı toplam kamu

harcamalarının %85'ini oluşturacak şekilde, %100'e varabilir. Bakım maliyetleri, programda önerilen metodoloji temelinde hesaplanır. Ağağlandırılmış hektar başına veya kurulan tarım-ormancılık sistemleri için yapılacak ödemeler programlarda belirlenir. IPA II yararlanıcıları, standart veya ek maliyetler temelinde verilecek yardım için hesaplamaların yeterli ve hatasız olmasını ve adil, hakkaniyetli ve doğrulanabilir hesaplamalar temelinde önceden yapılmasını sağlar. Bu amaçla, program uygulamasından sorumlu otoritelerden görevleri açısından bağımsız ve uygun uzmanlık bilgisini haiz bir birim hesaplamaları yapar veya yapılan hesaplamaların yeterliliği ve doğruluğunu teyit eden bir belge verir.

Ağağlandırma yapılırken öncelik, toprak ve suyun korunması gibi koruma amaçlı yapılmış ağağlandırma çalışmalarına ve özel toprak sahiplerine verilir. Ancak, özel toprak sahiplerinin bu faaliyete ilgisinin sınırlı olduğu hallerde, Kamu arazisi yöneticilerine destek verilir. Ağağlandırma için başvuru yapanlar, bir ağağlandırma planı hazırlamalıdır

İleri düzey rehberlik

Komisyon tarafından sunulan rehberlik dikkate alınır.

[illegible]

(45 ve 46. maddelerde atıfta bulunulan belgelerle birlikte Komisyona gönderilecektir)

IPARD II programı:.....

... tarih ve ... sayılı Komisyon Kararı(ları) (en son ... tarih ve ... sayılı Karar ile değiştirildiği şekli ile)

Komisyon referans numarası (CCI): 2014TR06I4NP001

Türkiye Cumhuriyeti ve Komisyon arasında akdedilmiş Anlaşmalarda öngörüldüğü üzere, Türkiye Cumhuriyeti'ni temsilen Ulusal Yetkilendirme Görevlisi olarak aşağıda imzası bulunan, (1/1/yıl ... tarihinden 31/12/yıl ... tarihine) kadar devam eden program uyarınca yapılan toplam uygun harcamanın avro tutarında olduğunu işbu Bildirim ile beyan eder.

Bu harcamaya ilişkin detaylar, bu bildirimde ekli tabloda düzenlenir ve bu bildirimden ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

Ayrıca tedbirlerin, Program'da ortaya konulan amaçlara uygun olarak tatminkâr düzeyde ilerlemekte olduğunu ve destekleyici belgelerin Sektörel Anlaşma'nın 44. maddesinde öngörüldüğü şekilde, mevcut olduğunu ve bundan sonra da mevcut tutulacağını beyan ederim.

Şunları beyan ederim ki:

1. Harcamaların listesi kesindir. Liste her bir operasyon düzeyindeki hesaplara dayanmakta ve belgeye dayanan kanıtlarla desteklenmektedir.
2. Alıcılara yapılacak ödemeler, hak ettikleri finansal yardımın miktarını azaltabilecek herhangi bir ücret, kesinti veya stopaj talebinde bulunulmaksızın gerçekleştirilmiştir.
3. Uygun olduğu bildirilen harcamanın, IPARD II programına, Finansman Anlaşması'na, Sektörel Anlaşma'nın 48 ve 49. maddelerinde atıfta bulunulan Komisyon Kararına(larına) ve sağlam mali yönetim ilkelerine uygun olarak yerine getirildiğini kontrol ettim.
4. Bildirim, iki yıldan az süreyle kaydedilmiş olan bütün borçları içermektedir. Bu bildirimden atfedildiği yılın sonu itibarı ile bu borçların toplam miktarı, ... avro tutarındadır.
5. Bu bildirimden atfedildiği yılın sonu itibarı ile IPARD avro hesabındaki Birlik fonlarının hacmi avro tutarındadır ve bunun avro tutarındaki bölümü, yıllar içinde tahakkuk eden faizdir.
6. Ulusal para birimi ve avro arasındaki dönüşümler, Sektörel Anlaşma'nın 42. maddesi ile uyumlu olarak yapılmıştır.
7. Sektörel Anlaşma'nın 46. maddesinde atıfta bulunulduğu üzere, kabule ilişkin bilgiler

onaylanmış ve Komisyona zamanında iletilmiştir.

8. Sektörel Anlaşma'nın 45. maddesinde atıfta bulunulduğu üzere, yıllık hesapların şekli ve içeriği ile Sektörel Anlaşma'nın 47. maddesinde atıfta bulunulduğu üzere, muhasebe bilgileri uluslararası kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak oluşturulmuştur.
9. Sektörel Anlaşma'nın 46. maddesinde öngörüldüğü şekilde, destekleyici belgeler mevcuttur ve mevcut olmaya devam edecektir. Bunlar doğrulamaya açıktırlar.

Bu hesap bildirimi... sayıda sayfa içerir.

Bu bildirim tarafından hazırlanmıştır.

(Tarih, damga ve Ulusal Fon Başkanı 'nın imzası)

Bu bildirim tarafından verilen mali miktarlar temelinde oluşturulmuştur.

(Tarih(ler), damga(lar) ve IPARD Ajansı ve/veya Ulusal Fon Muhasebecisinin imzası(ları))

..... tarafından onaylanmıştır.

(Tarih, damga ve Türkiye Cumhuriyeti adına Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'nin imzası)

.....'de (yer) 'de (tarih) yapılmıştır.

D 2 FORMU - (...) MALİ YILI İÇİN YILLIK HESAP BİLDİRİMİ

IPARD II Programı:

CCI Numarası: 2014TR06I4NP001

Tedbir	(YIL) mali yılı için üç aylık ödeme başvuruları şeklinde, avro cinsinde, Komisyona bildirilen Avrupa Birliği kısmı
	<i>Türkiye Cumhuriyeti tarafından doldurulacak</i>
Tarımsal işletmelerin fiziki varlıklarına yapılan yatırımlar	
Üretici gruplarının kurulması için destek	
Tarım ve balıkçılık ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması için fiziki varlıklara yapılan yatırımlar	
Tarım-çevre-iklim ve organik tarım tedbiri	
Yerel kalkınma stratejilerinin uygulanması-LEADER yaklaşımı	
Kırsal alandaki kamusal altyapı yatırımları	
Tarımsal çeşitlendirme ve iş geliştirme	
Eğitimin iyileştirilmesi	
Teknik yardım	
Danışmanlık hizmetleri	
Ormanların Oluşturulması ve Korunması	
Toplam	
31.12.(YIL) tarihinde ödenmemiş toplam borç miktarı	
31.12.(YIL) tarihinde IPARD avro hesabının kapanış bakiyesi	
Yıl boyunca tahakkuk eden faiz gelirlerinden elde edilen	

**IPARD II TARAFINDAN ÖDENECEK MİKTARA İLİŞKİN OLARAK
EN GEÇ 15 OCAK VE 15 TEMMUZ'A KADAR SUNULACAK TAHMİNLER**

‘N’ yılında IPARD II tarafından ödenecek miktarların avro cinsinden tahmini				
Program	Ocak - Mart	Nisan - Haziran	Temmuz - Eylül	Ekim - Aralık
‘N+1’ yılında IPARD II tarafından ödenecek miktarların avro cinsinden tahmini				
Program	Ocak - Mart	Nisan - Haziran	Temmuz - Eylül	Ekim - Aralık

1. OPERASYONLARIN LİSTESİ

29. maddenin 3. paragrafı kapsamında atıfta bulunulan operasyonlar listesinde aşağıdaki veri alanları yer alır:

- Alıcının adı (sadece tüzel kişilerin; doğal kişilerin ismi belirtilmez.);
- Operasyonun adı;
- Operasyona özeti;
- Operasyonun başlama tarihi;
- Operasyonun bitiş tarihi (operasyonun fiziki anlamda tamamlanması veya tam olarak uygulanması için beklenen tarih);
- Operasyona tahsis edilen toplam uygun harcama;
- Her bir öncelikli eksen başına Birlik ortak-finance oranı;
- Operasyonun posta kodu veya herhangi bir başka uygun yer belirleyici;
- Ülke;
- Operasyon için müdahale kategorisinin ismi;
- Operasyonlar listesinde yapılan son güncellenmenin tarihi.

Veri alanlarının başlıkları İngilizce olacaktır.

2. KAMUYA YÖNELİK BİLGİLENDİRME VE İLETİŞİM TEDBİRLERİ

Türkiye Cumhuriyeti, program otoritesi ve alıcılar IPARD II Programıyla desteklenen operasyonlar konusunda kamuoyunu bilgilendirmek ve iletişime geçmek için gerekli adımları atar.

2.1. Türkiye Cumhuriyeti ve program otoritesinin sorumlulukları

1. Türkiye Cumhuriyeti ve program otoritesi tüm bilgilendirme ve iletişim tedbirlerinin görünürlük ve iletişim faaliyetleri planı uyarınca uygulanmasını ve uygun seviyelerde çeşitli iletişim şekil ve yöntemlerinden yararlanarak bu tedbirlerin medyada olabildiğince geniş yer almasını sağlar.
2. Türkiye Cumhuriyeti veya program otoritesi en azından aşağıdaki bilgilendirme ve iletişim tedbirlerinden sorumludur:
 - a. ilgili görünürlük ve iletişim faaliyetleri planının onayından önce, program veya programların başlatıldığını duyuran büyük bir bilgilendirme faaliyeti düzenlemek;
 - b. her yıl, fonlama fırsatlarını ve izlenen stratejileri tanıtan ve proje örnekleri dâhil program veya programların başarılarını ortaya koyan büyük bir bilgilendirme faaliyeti düzenlemek;

- c. program otoritesinin her birinin tesisinde Birlik amblemini sergilemek;
 - d. bu Ek'in 1. Bölümü uyarınca operasyonlar listesini elektronik olarak yayınlamak;
 - e. tek bir internet sitesinde veya tek bir internet sitesi portalından erişilebilen programın web sitesinde program bazında operasyonlara ilişkin örnekler vermek; örnekler İngilizce ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal dilinde olmalıdır.
 - f. uygun hallerde, başlıca başarılar dâhil, tek bir internet sitesinde veya tek bir internet sitesi portalından erişilebilen Programın internet sitesinde programın uygulamasına ilişkin bilgileri güncellemek;
3. Program otoritesi, bilgilendirme ve iletişim tedbirlerine ilgili paydaşların da katılımını sağlar. Bu birimler 29. maddenin 1. paragrafı kapsamında belirtilen bilgileri geniş bir kitleye yayar.

2.2. Alıcıların Sorumlulukları

1. Alıcı tarafından sağlanan tüm bilgilendirme ve iletişim tedbirlerinde, operasyonlar için Fonlardan alınan destek aşağıdakilerin gösterilmesi suretiyle vurgulanır:
 - a. Birliğe yapılan atıfla birlikte, Komisyon tarafından kabul edilen ilgili uygulama tasarrufunda⁷ belirtilen teknik özelliklere uygun Birlik amblemi;
 - b. Operasyonu destekleyen Fon veya Fonlara yapılan atıflar.
2. Bir operasyonun uygulanması sırasında alıcı, aşağıdakiler yoluyla Fonlardan alınan destek konusunda kamuoyunu bilgilendirir:
 - a. Alıcının bir internet sitesi olması halinde, bu sitede operasyonun amaç ve sonuçlarını içeren, Birlik'ten alınan mali desteğin vurgulandığı, destek miktarı ile orantılı olarak operasyona ilişkin kısa bir açıklama;
 - b. 4 ve 5. Bentlerine girmeyen operasyonlar için, kişilerin rahatça görebileceği bir yere örneğin binanın girişine, Birlik mali desteğini vurgulayan ve projeye ilişkin bilgi içeren en az bir adet poster (asgari A3 boyutunda) yerleştirilmesi.
3. Katılım sertifikaları veya diğer sertifikalar dâhil kamu veya katılımcılar için kullanılan, bir operasyonun uygulamasına ilişkin belgelerde operasyonel programın Fon veya Fonlar tarafından desteklenmiş olduğunu gösteren bir ibareye yer verilir.
4. IPARD programı kapsamında gerçekleştirilen bir operasyonun sonunda toplam kamu

⁷ Program katkılarının aktarılmasına ve yönetimine ilişkin ayrıntılı düzenlemeler, finansman araçlarına ilişkin raporlama, operasyonlarla ilgili bilgi ve iletişim tedbirlerinin teknik özellikleri ve verilerin kaydedilmesi ve saklanması yönelik sistem hakkında (AB) 1303/2013 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nün uygulanmasına ilişkin kuralları belirleyen 28 Temmuz 2014 tarihli ve (AB) 821/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü

desteği 20.000 avroyu geçen bir yatırım yapılması halinde (rn: Çiftlikte veya gıda işletmesinde), alıcı bilgilendirici bir ilan tahtası yerleştirir. LEADER tarafından finanse edilen yerel eylem gruplarının tesislerinde de bilgilendirici bir ilan tahtası bulundurulur.

5. Alıcı, altyapı finansmanını içeren her operasyonda veya operasyona sağlanan toplam kamu desteğinin 100.000 avrodan fazla olduğu yapım operasyonlarında kişilerin rahatlıkla görebileceği bir konuma büyük bir geçici ilan tahtası yerleştirir.

Alıcı, böyle bir operasyonun tamamlanmasını takip eden üç ay içinde aşağıdaki kriterleri yerine getiren her operasyon için kişilerin rahatlıkla görebileceği bir konuma büyük bir daimi ilan tahtası veya levha yerleştirir:

- a. operasyona verilen toplam kamusal desteğin 100.000 avrodan fazla olması;
- b. operasyonun fiziki bir objenin satın alınması veya altyapı finansmanını veya yapım operasyonlarının finansmanını içermesi.

Bu ilan tahtasında, operasyonun ismi ve temel amacı belirtilir ve Birlik tarafından sağlanan mali destek vurgulanır.

Yukarıda, 4 ve 5. paragraflarda belirtilen ilan tahtaları, posterler, (bilgilendirici) levhalar ve internet siteleri, projenin IPARD tarafından desteklendiğini gösteren ve Birlik amblemini taşıyan, proje/operasyona ilişkin bir açıklama içerir. Bu bilgiler ilan tahtası, levha veya internet sitesinin en az %25'ini kaplayacak şekilde verilir. Bunlar Komisyon tarafından kabul edilen uygulama tasarrufunda belirtilen teknik özellikler uyarınca hazırlanır⁸.

3. POTANSİYEL ALICILAR VE ALICILAR İÇİN BİLGİLENDİRME TEDBİRLERİ

3.1. Potansiyel Alıcılar için bilgilendirme tedbirleri

1. Program otoritesi, görünürlük ve iletişim faaliyetleri planı uyarınca, program strateji ve hedeflerinin ve Birlik ve IPA II alıcısının ortak abalalarıyla sunulan finansman imknlarına ilişkin bilgilerin, söz konusu Fonlara ilişkin mali destekle ilgili detayları da içerecek şekilde potansiyel yararlanıcılara ve ilgili tüm taraflara yayılmasını sağlar.
2. Program otoritesi, belli potansiyel alıcılar için elektronik veya diğer iletişim hizmetlerinin erişilebilirliğini de göz önünde bulundurarak, potansiyel alıcıların, gerektiğinde güncellenmiş bilgiler dâhil, en azından aşağıda belirtilen bilgilere erişimini temin eder:
 - a. finansman imkanları ve başvuru çağrılarının lansmanı;
 - b. IPARD II programı kapsamında destek almaya hak kazanılması için

⁸ (AB) 821/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü

karşılanması gereken harcamaların uygunluğu koşulları;

- c. fon başvurularını incelemeye ve ilgili sürelerle yönelik prosedürlere ilişkin açıklama;
- d. desteklenecek operasyonların seçimine ilişkin kriterler;
- e. programlara ilişkin bilgi verebilecek ulusal, bölgesel veya yerel seviyede temas kişileri;
- f. potansiyel alıcıların 2.2 bendi uyarınca operasyona tahsis edilecek fonlardan sağlanan destek ve operasyonların amacı hakkında kamuyu bilgilendirme yönündeki sorumluluğu. Program otoritesi, potansiyel alıcılardan başvuru esnasında operasyonun büyüklüğü ile orantılı olacak şekilde endikatif iletişim faaliyetleri teklif etmelerini talep edebilir.

3.2. Alıcılar için bilgilendirme tedbirleri

1. Program otoritesi, alıcılara, finansmanın kabul edilmesinin bu Anlaşmanın 29. maddesinin 2. paragrafı uyarınca yayımlanan operasyonlar listesine dâhil edilmelerinin kabul edilmesi anlamına geleceği bilgisini iletir.
2. Program otoritesi, uygun hallerde, 2.2 bendinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmelerine yardımcı olmak amacıyla alıcılara, elektronik formattaki şablonlar dâhil, bilgilendirme ve iletişim araçlarını sağlar.

4. GÖRÜNÜRLÜK VE İLETİŞİM FAALİYETLERİ PLANININ UNSURLARI

Program otoritesi ve gerektiğinde Türkiye Cumhuriyeti tarafından hazırlanan görünürlük ve iletişim faaliyetleri planı aşağıdaki unsurları içerir:

1. bu Anlaşmanın 29. maddesinde belirtilen amaçların göz önünde bulundurulması suretiyle, ana bilgilendirme ve iletişim tedbirleri dâhil, Türkiye Cumhuriyeti veya program otoritesi tarafından alınacak olan ve potansiyel alıcılar, etki artırıcı unsurlar ve daha geniş bir kamu kesimini hedef alan yaklaşımın açıklaması;
2. engelliler için erişilebilir formatlarda sunulacak malzemelere ilişkin açıklamalar;
3. alıcıların, iletişim faaliyetlerinde nasıl destekleneceklerine ilişkin açıklama;
4. görünürlük ve iletişim faaliyetleri planının uygulanması için endikatif bütçe;
5. bilgilendirme ve iletişim tedbirlerinin uygulanmasından sorumlu personel kaynakları dâhil, idari birimlere ilişkin açıklama;
6. ilgili verilerin yer aldığı internet sitesi veya portali dâhil, 2. bentte belirtilen bilgilendirme ve iletişim tedbirlerine ilişkin düzenlemeler;
7. Bilgilendirme ve iletişim tedbirlerinin, politika, program ve operasyonların görünürlüğü ve bunlara ilişkin farkındalık ile Fonlar ve Birlik tarafından üstlenilen rol bakımından nasıl değerlendirileceğine ilişkin gösterge;
8. Uygun hallerde, önceki IPARD II programı ana sonuçlarının kullanımına ilişkin açıklama;
9. Bir sonraki yıl yapılacak bilgilendirme ve iletişim faaliyetlerini ortaya koyan yıllık güncelleme.

SECTORAL AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY

AND

THE EUROPEAN COMMISSION

SETTING OUT

**PROVISIONS FOR THE MANAGEMENT AND
IMPLEMENTATION OF UNION FINANCIAL ASSISTANCE TO
THE REPUBLIC OF TURKEY UNDER THE INSTRUMENT FOR
PRE-ACCESSION ASSISTANCE IN THE POLICY AREA
'AGRICULTURE AND RURAL DEVELOPMENT' (IPARD)**

TABLE OF CONTENTS

SECTION I	GENERAL PROVISIONS	7
ARTICLE 1	SCOPE	7
ARTICLE 2	COMPLIANCE WITH THE AGREEMENTS	7
ARTICLE 3	FINANCING DECISIONS AND FINANCING AGREEMENTS	7
ARTICLE 4	CONSISTENCY WITH OTHER ACTIONS AND INSTRUMENTS	7
SECTION II	RULES FOR INDIRECT MANAGEMENT BY TURKEY	8
TITLE 1:	SET-UP OF MANAGEMENT AND CONTROL SYSTEMS	8
ARTICLE 5	IMPLEMENTING PRINCIPLES	8
ARTICLE 6	FUNCTIONS AND COMMON RESPONSIBILITIES OF THE STRUCTURES AND AUTHORITIES	8
ARTICLE 7	FUNCTIONS AND RESPONSIBILITIES OF THE NATIONAL AUTHORISING OFFICER	8
ARTICLE 8	FUNCTIONS AND RESPONSIBILITIES OF THE MANAGING AUTHORITY	8
ARTICLE 9	FUNCTIONS AND RESPONSIBILITIES OF THE IPARD AGENCY	10
TITLE 2:	CONTROL SYSTEMS	11
ARTICLE 10	GENERAL PROVISIONS ON APPLICATIONS FOR SUPPORT, PAYMENT REQUESTS AND OTHER DECLARATIONS	11
ARTICLE 11	ADMINISTRATIVE VERIFICATIONS	11
ARTICLE 12	ON-THE-SPOT-VERIFICATIONS	12
ARTICLE 13	CONTENT OF THE ON-THE-SPOT-VERIFICATIONS	13
ARTICLE 14	EX-POST VERIFICATIONS	13
ARTICLE 15	CONTROL REPORT	13
ARTICLE 16	AREA-RELATED MEASURES	14
ARTICLE 17	ADMINISTRATIVE VERIFICATIONS OF AREA-RELATED MEASURES	14
ARTICLE 18	ELEMENTS OF ON-THE-SPOT VERIFICATIONS OF AREA-RELATED MEASURES	15
ARTICLE 19	AREA MEASUREMENT	15
ARTICLE 20	VERIFICATION OF ELIGIBILITY CONDITIONS AND COMMITMENTS OF AREA-RELATED MEASURES	15
ARTICLE 21	CONTROL REPORT OF AREA-RELATED MEASURES	16
ARTICLE 22	REDUCTIONS AND EXCLUSIONS IN RELATION TO THE SIZE OF AREA	16
TITLE 3:	SPECIFIC PROVISIONS RELATING TO ENTRUSTING TURKEY WITH BUDGET IMPLEMENTATION TASKS	17
ARTICLE 23	COMMON REQUIREMENTS	17
ARTICLE 24	PREPARATIONS FOR SENDING THE REQUEST FOR BEING ENTRUSTED WITH BUDGET IMPLEMENTATION TASKS	18
ARTICLE 25	REQUEST AND SUPPORTING ANNEXES	19
SECTION III	RULES FOR PROGRAMMING	19
ARTICLE 26	IPARD II PROGRAMME	19
ARTICLE 27	IPARD II PROGRAMME MEASURES	19
SECTION IV	RULES FOR IMPLEMENTATION	20
TITLE 1	GENERAL RULES AND PRINCIPLES FOR IMPLEMENTATION	20
ARTICLE 28	RULES ON PROCUREMENT	20

TITLE 2:	TRANSPARENCY AND VISIBILITY	20
ARTICLE 29	INFORMATION, PUBLICITY AND TRANSPARENCY	20
ARTICLE 30	VISIBILITY AND COMMUNICATION	21
SECTION V	RULES ON FINANCIAL MANAGEMENT OF IPA II ASSISTANCE	22
TITLE 1:	GENERAL PROVISIONS	22
ARTICLE 31	GENERAL RULES ON FINANCIAL ASSISTANCE.....	22
ARTICLE 32	AID INTENSITIES AND RATE OF UNION CONTRIBUTION	22
TITLE 2:	ELIGIBILITY	23
ARTICLE 33	ELIGIBILITY OF EXPENDITURE	23
TITLE 3:	FINANCING AND PAYMENTS	25
ARTICLE 34	DE-COMMITMENT OF UNUSED FUNDS.....	25
ARTICLE 35	FINANCING PLAN FOR THE IPARD II PROGRAMME	26
ARTICLE 36	PAYMENTS OF THE UNION CONTRIBUTION.....	26
ARTICLE 37	PAYMENT REQUESTS BY TURKEY.....	27
ARTICLE 38	PRE-FINANCING.....	28
ARTICLE 39	CALCULATION OF THE AMOUNT TO BE PAID.....	29
ARTICLE 40	SETTLEMENT OF THE FINAL BALANCE	29
ARTICLE 41	PAYMENTS TO THE RECIPIENTS	30
ARTICLE 42	EXCHANGE RATE AND INTEREST	31
TITLE 4:	CLOSURE OF A PROGRAMME	33
ARTICLE 43	CLOSURE OF THE IPARD II PROGRAMME	33
ARTICLE 44	RETENTION OF DOCUMENTS.....	33
TITLE 5:	FINANCIAL CORRECTIONS AND EXAMINATION AND ACCEPTANCE OF ACCOUNTS	33
ARTICLE 45	CONTENT OF THE ANNUAL ACCOUNTS.....	33
ARTICLE 46	TRANSMISSION OF THE INFORMATION NECESSARY FOR THE EXAMINATION AND ACCEPTANCE OF THE ACCOUNTS.....	34
ARTICLE 47	FORM AND CONTENT OF THE ACCOUNTING INFORMATION	34
ARTICLE 48	EXAMINATION AND ACCEPTANCE OF ACCOUNTS PROCEDURES	35
ARTICLE 49	CONFORMITY CLEARANCE	36
ARTICLE 50	RECOVERY OF FUNDS	37
SECTION VI	MONITORING, EVALUATION AND REPORTING.....	38
TITLE 1:	PROGRAMME MONITORING	38
ARTICLE 51	PROGRAMME MONITORING AND MONITORING INDICATORS	38
ARTICLE 52	IPARD II MONITORING COMMITTEE	38
ARTICLE 53	INDICATORS	40
TITLE 2:	EVALUATION	40
ARTICLE 54	PRINCIPLES FOR THE EVALUATION OF THE IPARD II PROGRAMME.....	40
ARTICLE 55	EX-ANTE EVALUATION OF THE IPARD II PROGRAMME.....	40
ARTICLE 56	EVALUATION PLAN FOR THE IPARD II PROGRAMME.....	41
ARTICLE 57	INTERIM EVALUATION	41

ARTICLE 58	EX-POST EVALUATION	42
TITLE 3:	REPORTING.....	42
ARTICLE 59	ANNUAL AND FINAL IMPLEMENTATION REPORTS.....	42
SECTION VII	SPECIFIC PROVISIONS ON MULTI-ANNUAL ACTION PROGRAMMES WITH SPLIT COMMITMENTS	44
SECTION VIII	SPECIFIC PROVISIONS ON CROSS-BORDER COOPERATION PROGRAMMES	44
SECTION IX	FINAL PROVISIONS	44
ARTICLE 60	APPLICABILITY OF THE SECTORAL AGREEMENTS FOR IPA	44
ARTICLE 61	ADDRESS FOR COMMUNICATIONS	44
ARTICLE 62	NON-COMPLIANCE AND TERMINATION	45
ARTICLE 63	ENTRY INTO FORCE.....	46
ARTICLE 64	SIGNATURE	46
ANNEX 1	MAIN FUNCTIONS OF THE INTERNAL CONTROL SYSTEM	48
ANNEX 2	INTERNAL CONTROL FRAMEWORK.....	52
ANNEX 3	DOCUMENTS REQUIRED FOR THE APPLICATION OF ENTRUSTMENT OF BUDGET IMPLEMENTATION TASKS.....	58
ANNEX 4	RULES FOR PROGRAMMING.....	61
ANNEX 5	FORM D 1 – DECLARATION OF EXPENDITURE AND REVENUE	71
ANNEX 6	FORM D 2 – ANNUAL DECLARATION OF ACCOUNTS FOR FINANCIAL YEAR (.....).....	72
ANNEX 7	PAYMENT FORECASTS	75
ANNEX 8	INFORMATION AND COMMUNICATION ON SUPPORT FROM THE IPA II ASSISTANCE.....	76
ANNEX 9	LIST OF ALL PAYMENTS MADE IN THE FINANCIAL YEAR 20XX_ FOR IPARD II PROGRAMME IN TURKEY	81

The European Commission, hereinafter referred to as "the Commission", acting for and on behalf of the European Union

on the one part, and

the Government of the Republic of Turkey, acting for and on behalf of the Republic of Turkey, hereinafter referred to as "Turkey",

on the other part,

and together, jointly referred to as "the Parties"

Whereas:

- (1) On 11 March 2014, the European Parliament and the Council adopted Regulation (EU) No 231/2014 establishing an instrument for pre-accession assistance¹ (hereinafter referred to as the "IPA II Regulation"). This instrument constitutes the legal basis for the provision of financial assistance to the beneficiaries listed in Annex I to the IPA II Regulation to support them in adopting and implementing reforms in different sectors, including in particular the agricultural sector, required in order to comply with the Union's values and to progressively align to the Union's rules, standards, policies and practices, with a view to Union membership.
- (2) On 2 May 2014, the Commission adopted Implementing Regulation (EU) No 447/2014², which sets out the applicable management and control provisions (hereinafter referred to as the "IPA II Implementing Regulation").
- (3) In accordance with Article 5 of the IPA II Implementing Regulation, framework agreements may be complemented by sectoral agreements setting out specific provisions for the management and implementation of IPA II assistance in specific policy areas or programmes.
- (4) Turkey is eligible for assistance under the IPA II Regulation.
- (5) On 22 June 2015 a framework agreement was concluded between Turkey and the Commission on the arrangements for implementation of Union financial assistance to Turkey under IPA II (hereinafter referred to as the "FWA").
- (6) Rural development programmes are to be implemented by Turkey on the basis of indirect management in accordance with Article 58(1)(c) of Regulation (EU, EURATOM) No 966/2012 of the European Parliament and of the Council³ and they have to indicate the actions to be financed with IPA II assistance. The selected types of actions have to be of a nature similar to those provided for under Regulation (EU) No 1305/2013 of the European Parliament and of the Council⁴.
- (7) In some sections of the FWA the level of detail of the rules for the implementation of rural development programmes is not sufficient. It is therefore necessary to set out further details for the implementation and management of the assistance in the agriculture and rural development policy area of IPA II in a sectoral agreement in accordance with Article 9 of the FWA.
- (8) As a sectoral agreement should complement the FWA, the structure of this Agreement follows the structure of the FWA,

¹ Regulation (EU) No 231/2014 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2014 establishing an Instrument for Pre-accession Assistance (IPA II) (OJ L 77, 15.3.2014, p. 11).

² Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014 of 2 May 2014 on the specific rules for implementing Regulation (EU) No 231/2014 of the European Parliament and of the Council establishing an Instrument for Pre-accession Assistance (IPA II) (OJ L 132, 3.5.2014, p. 32).

³ Regulation (EU, EURATOM) No 966/2012 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 on the financial rules applicable to the general budget of the Union and repealing Council Regulation (EC, Euratom) No 1605/2002 (OJ L 298, 26.10.2012, p. 1).

⁴ Regulation (EU) No 1305/2013 of the European Parliament and of the Council of 17 December 2013 on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) and repealing Council Regulation (EC) No 1698/2005 (OJ L 347, 20.12.2013, p. 487).

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

SECTION I GENERAL PROVISIONS

ARTICLE I SCOPE

This Agreement lays down specific provisions for the management and implementation of the assistance in the agriculture and rural development policy area of IPA II (IPARD II) in accordance with Article 9 of the FWA.

It complements the FWA concluded with Turkey in accordance with Article 5(1) and (2) of the IPA II Implementing Regulation for the implementation of IPA II. In case of conflict between this Agreement and the FWA, the provisions of the FWA shall prevail.

ARTICLE 2 COMPLIANCE WITH THE AGREEMENTS

- (1) Turkey shall take all necessary steps to ensure the proper execution of all assistance activities and to facilitate the implementation of the IPARD II programme in compliance with the FWA and this Agreement (hereinafter together referred to as "the Agreements"). Turkey shall also comply with the IPARD II programme and the Financing Agreement referred to in Article 3 of this Agreement.
- (2) In case of conflict between the Agreements and IPARD II programme, the provisions of the Agreements shall prevail.

ARTICLE 3 FINANCING DECISIONS AND FINANCING AGREEMENTS

Following the entry into force of the FWA and of this Agreement, and after the adoption by the Commission of a financing decision approving the IPARD II programme, a Financing Agreement shall be concluded in accordance with Article 6(3) of the IPA II Implementing Regulation.

The Financing Agreement shall set out the breakdown of the multi-annual legal commitments and the period of validity of those commitments, which shall be broken down over several years into annual instalments.

The Financing Agreement shall be revised on an annual basis to take account of the amounts provided for in the budget of the Union and, where appropriate, to consider amendments to this Agreement.

ARTICLE 4 CONSISTENCY WITH OTHER ACTIONS AND INSTRUMENTS

- (1) In addition to Article 5(1)(b) of the FWA, the Commission and Turkey shall ensure consistency and co-ordination of assistance within and between the IPARD II programme, the other policy area actions under the IPA II Regulation and assistance from the European Investment Bank and other international financial instruments, at the levels of planning, programming and implementation.
- (2) Any overlap between actions covered by assistance provided under the different IPA policy areas shall be avoided.

SECTION II RULES FOR INDIRECT MANAGEMENT BY TURKEY

TITLE 1: SET-UP OF MANAGEMENT AND CONTROL SYSTEMS

ARTICLE 5 IMPLEMENTING PRINCIPLES

The implementation of the IPARD II programme shall be carried out by Turkey on the basis of indirect management.

ARTICLE 6 FUNCTIONS AND COMMON RESPONSIBILITIES OF THE STRUCTURES AND AUTHORITIES

The structures and authorities set out in Article 10(1)(c) and Article 10(2) of the FWA shall be established, by a formal act, carrying out the functions and responsibilities set out in Annex 1 to this Agreement.

ARTICLE 7 FUNCTIONS AND RESPONSIBILITIES OF THE NATIONAL AUTHORISING OFFICER

- (1) The National Authorising Officer (hereinafter referred to as the "NAO") shall be responsible for establishing a management structure as referred to in Article 10(2) of the FWA.
- (2) In addition to Clause 2 of Annex A to the FWA, the NAO shall act as the sole interlocutor with the Commission for all questions relating to IPARD as regards:
 - (a) the distribution of Union texts and guidelines relating thereto to the management and control system and to any other bodies responsible for their implementation, as well as their harmonised application;
 - (b) the request for being entrusted with budget implementation tasks referred to in Article 13(1) of the FWA;
 - (c) the availability to the Commission of a full record of all accounting information required for statistical and control purposes.
- (3) The NAO shall assess any proposed changes in the implementing or paying arrangements of the operating structure and management structure. The NAO shall inform the Commission, with copy to the Audit Authority, of any substantial change, including NAO's assessment, appropriate explanations, justifications and supporting documents for examination and approval in advance of their implementation.

ARTICLE 8 FUNCTIONS AND RESPONSIBILITIES OF THE MANAGING AUTHORITY

- (1) The Managing Authority shall be responsible for preparing and implementing the IPARD II programme in accordance with Annex 1 to this Agreement.
- (2) The Managing Authority shall carry out its functions with a view to the effective implementation of the IPARD II programme.

In accordance with Article 10(1)(c) of the FWA, it shall also be responsible for:

- (a) drafting the IPARD II programme and any amendments to it, including those requested by the Commission;

- (b) the controllability and verifiability of the measures, to be defined in the IPARD II programme in cooperation with the IPARD Agency;
 - (c) the selection of measures under each call for applications under the IPARD II programme and their timing, the eligibility conditions and the financial allocation per measure, per call. The decisions shall be made in agreement with the IPARD Agency;
 - (d) ensuring that the appropriate national legal basis for IPARD II implementation is in place and updated as necessary;
 - (e) assisting the work of the IPARD II monitoring committee as referred to in Article 52 of this Agreement, notably by providing the documents necessary for monitoring the quality of implementation of the IPARD II programme.
- (3) The Managing Authority shall in accordance with Clause 4(3)(a)(i) of Annex A to the FWA, set up a reporting and information system to gather financial and statistical information on progress of the IPARD II programme, also on the basis of information to be provided by the IPARD Agency, and shall forward this data to the IPARD II monitoring committee, in accordance with arrangements agreed between Turkey and the Commission, using where possible computerised systems permitting the exchange of data with the Commission and linked to the reporting and information system to be set up by the NAO in accordance with Clause 2(4)(f) of Annex A to the FWA. The reporting and information system should contribute to the annual and final implementation reports referred to in Article 59 of this Agreement.
- (4) The Managing Authority shall propose amendments of the IPARD II programme to the Commission, with copy to the National IPA Co-ordinator (hereinafter referred to as "NIPAC"), after consultation with the IPARD Agency, and following agreement by the IPARD II monitoring committee. The Managing Authority shall be responsible for ensuring that the relevant authorities are informed of the need to make appropriate administrative changes when such changes are required following a decision by the Commission to amend the IPARD II programme.
- (5) Each year the Managing Authority shall draw up an action plan for the intended operations under the Technical Assistance measure, which shall be submitted to the IPARD II monitoring committee for agreement.
- (6) As referred to in Clause 4(3)(a)(iv) of Annex A of the FWA, the Managing Authority shall draw up an evaluation plan in accordance with Article 56 of this Agreement. It shall be submitted to the IPARD II monitoring committee as referred to in Article 52 of this Agreement not later than one year after the adoption of the IPARD II programme by the Commission. It shall report to the IPARD II monitoring committee and to the Commission on the progress made in implementing this plan.
- (7) The Managing Authority shall draw up a coherent plan of visibility and communication activities in accordance with Article 24 of the FWA and shall consult and inform the Commission, having taken advice from the IPARD II monitoring committee. The plan shall in particular show the initiatives taken and those to be taken, with regard to informing the general public about the role played by the Union in the IPARD II programme and its results.
- (8) When a part of its tasks is delegated to another body, the Managing Authority shall

retain full responsibility for the management and implementation of those tasks in accordance with the principle of sound financial management.

ARTICLE 9 FUNCTIONS AND RESPONSIBILITIES OF THE IPARD AGENCY

- (1) The IPARD Agency shall be allocated the functions and responsibilities in accordance with Annex 1.

In accordance with Article 10(1) of the FWA, it shall also be responsible for:

- (a) providing a confirmation to the Managing Authority on the controllability and verifiability of the measures in the IPARD II programme;
 - (b) making calls for applications and publicising terms and conditions for eligibility with prior agreement with the Managing Authority on the issues raised in Article 8(2)(c) of this Agreement;
 - (c) selecting the projects to be implemented;
 - (d) laying down contractual obligations in writing between the IPARD Agency and the recipients including information on possible sanctions in the event of non-compliance with those obligations and, where necessary, the issue of approval to commence work. The IPARD Agency may continue to contract or enter into commitments under this Agreement for a specific measure up to the date when Turkey starts to contract or to enter into commitments for this measure under any successor IPARD II programme;
 - (e) follow-up action to ensure progress of projects being implemented;
 - (f) reporting of progress of measures being implemented against indicators;
 - (g) ensuring that the recipient is made aware of the Union's contribution to the project;
 - (h) ensuring irregularity reporting at national level;
 - (i) ensuring that the NAO, the management structure and the Managing Authority receive all information necessary for them to perform their tasks;
 - (j) ensuring compliance with the obligations concerning publicity referred to in Article 23 of the FWA.
- (2) In respect of investments in infrastructure projects of a type that would normally be expected to generate substantial net revenue, the IPARD Agency shall assess, prior to entering into contractual arrangements with a potential recipient, whether the project is of this type. Where it can be concluded that it is, the IPARD Agency shall ensure that the public aid from all sources does not exceed 50% of total costs related to the project and considered as eligible for Union co-financing.
- (3) The IPARD Agency shall ensure that for any project under the IPARD II programme the accumulation of public aid granted from all sources does not exceed the maximum ceilings for public expenditure set out in Article 32.

TITLE 2: CONTROL SYSTEMS

ARTICLE 10 GENERAL PROVISIONS ON APPLICATIONS FOR SUPPORT, PAYMENT REQUESTS AND OTHER DECLARATIONS

- (1) Turkey shall provide appropriate procedures for submitting applications for support, payment requests and other declarations relating to rural development measures.**
- (2) The results of the administrative and on-the-spot verifications shall be assessed to establish whether there is a risk for other similar operations, recipients or other bodies, of non-compliance with the eligibility criteria and any other applicable obligations imposed in the Agreements and the IPARD II programme, whether the necessary level of control is practiced and corrective and preventive actions are necessary.**
- (3) Where applicable, administrative and on-the-spot verifications on eligibility shall take into account suspected cases of non-compliance reported by other services, bodies or organisations.**

ARTICLE 11 ADMINISTRATIVE VERIFICATIONS

- (1) Administrative verifications shall be carried out on all applications for support, payment requests or other declarations required to be submitted by a recipient, and shall cover all elements that can be checked and are appropriate to be checked by means of administrative verifications. The procedures shall require recording of the control work undertaken, the results of the verification and the measures taken in the event of discrepancies.**
- (2) Administrative verifications on applications for support shall ensure the compliance of the operation with applicable obligations established by the Agreements, including those of other obligatory standards and requirements. The verifications shall in particular include verification of:**
 - (a) the eligibility of the operation for which support is requested;**
 - (b) the eligibility criteria set out in the IPARD II programme, commitments and other obligations of the operation for which support is requested;**
 - (c) compliance with the selection criteria;**
 - (d) the eligibility of the costs of the operation;**
 - (e) the compliance of the operation for which support is requested with applicable national and Union rules on, in particular, and where relevant, public procurement, public aid and the other appropriate obligatory standards established by national legislation or established in the Agreements (including the IPARD II programme);**
 - (f) the reasonableness of the costs proposed, which shall be evaluated using a suitable evaluation system, such as reference costs, standard unit costs, a comparison of different offers or an evaluation committee;**
 - (g) the reliability of the applicant, with reference to any third party information,**

such as court decisions, initiated criminal procedures by the public prosecutor, initiated bankruptcy procedure.

(3) Administrative verifications on payment requests shall include a verification of:

- (a) the delivery of the products and services co-financed. Contractual pre-financing by a contracting authority may qualify as eligible expenditure up to 10% of the amount of the contract;
- (b) the reality of the expenditure claimed;
- (c) the completed operation and fulfilment of the conditions compared with the operation for which the application for support was submitted and granted;
- (d) the reasonableness of the costs claimed, which shall be evaluated using a suitable evaluation system, and the payments made.

(4) Administrative verifications shall include procedures to avoid double financing with other Union or national schemes. Where financing from other sources exists, those verifications shall ensure that the total support received does not breach the maximum permissible aid ceilings.

(5) Administrative verifications shall also cover the documents referred to in Article 36(7).

(6) Indications of irregularities shall be followed-up by an appropriate administrative procedure.

ARTICLE 12 ON-THE-SPOT-VERIFICATIONS

(1) On-the-spot verifications shall be carried out on all applications for support and payment requests required to be submitted by a recipient and shall cover all elements that can be checked at the time of the visit. However in exceptional circumstances, duly recorded and explained, Turkey can decide that an on-the-spot verification is not necessary.

(2) Advance notice of on-the-spot verifications may be given, provided that the purpose of the control is not jeopardised. If the advance notice is given more than 48 hours before the on-the-spot verification, it shall be limited to the minimum necessary, depending on the nature of the measure and the operation being co-financed.

(3) Where appropriate, on-the-spot verifications provided for in this Agreement shall be carried out at the same time as any other checks provided for in Union or national law. The duration of on-the-spot verifications shall be strictly limited to the minimum time period necessary.

(4) The inspectors undertaking the on-the-spot check shall not have been involved in administrative verifications of the same operation.

(5) The Financing Agreement concluded by the Commission and Turkey, or any amendment thereof, may provide that an individual measure be subject of on-the-spot verifications on a sampling basis. In such a case, the Financing Agreement shall also indicate the minimum sample size, the criteria to be applied for the selection of the

sample and how the sample size shall be increased in case the verifications reveal a high frequency of irregularities.

ARTICLE 13 CONTENT OF THE ON-THE-SPOT-VERIFICATIONS

- (1) On-the-spot verifications shall verify that the operation has been applied for and implemented in accordance with the applicable rules and shall cover all the eligibility criteria, commitments and other obligations relating to the conditions for the granting of support, which can be checked at the time of the visit. They shall ensure that the operation is eligible.**
- (2) On-the-spot verifications shall verify the accuracy of the data declared by the recipient against underlying documents.**

This includes a verification that the applications and payment requests submitted by the recipient are supported by accounting or other documents, including, where necessary, a check on the accuracy of the data in the payment request on the basis of data or commercial documents held by third parties.

- (3) On-the-spot verifications shall verify that the use or intended use of the operation is consistent with the use described in the application for support and for which the support was granted. On-the-spot verifications shall include a visit to the place where the operation is implemented or, if the operation is intangible, to the operation promoter.**

ARTICLE 14 EX-POST VERIFICATIONS

- (1) Ex-post verifications shall be carried out on investment operations to verify the respect of commitments laid down in Article 33(6) or in the IPARD II programme.**
- (2) The controllers for the ex-post verifications shall not have been involved in any ex-ante verifications of the same investment operation, unless other controllers did at least one on-the-spot verification in between.**
- (3) The ex-post verifications shall be carried out within five years of the date of final payment to the recipient. All investments shall be checked at least once during the five-year period.**
- (4) The ex-post verifications, carried out throughout the five-year period, shall be based on an analysis of the risks and financial impact of different operations, groups of operations or measures.**
- (5) The sample of approved operations to be checked in accordance with paragraphs (3) and (4) shall take into account in particular:**

- (a) the need to check an appropriate mix of types and sizes of operations;**
- (b) any risk factors which have been identified following national or Union verifications;**
- (c) the need to maintain a balance between measures.**

ARTICLE 15 CONTROL REPORT

- (1) Every on-the-spot verification under this Title shall be the subject of a control report which makes it possible to review the details of the verifications carried out. The report shall indicate in particular:
- (a) the measures and applications or payment requests checked;
 - (b) the persons present;
 - (c) whether notice of the check was given to the recipient and, if so, the period of prior notice;
 - (d) the results of the verifications and, where applicable, any particular observations;
 - (e) any further control measures to be carried out.
- (2) In case of on-the-spot verifications, the recipient shall be given the opportunity to sign the report during the check, to attest the recipient's presence at the check and to add observations.

Where any non-compliance is found, the recipient shall receive a copy of the control report.

- (3) Paragraph (1) and the second subparagraph of paragraph (2) shall apply *mutatis mutandis* to ex-post verifications under this Title.

ARTICLE 16 AREA-RELATED MEASURES

- (1) For the purposes of this Title, 'area-related measures' means measures for which support is based on the size of the area declared.
- (2) Without prejudice to Articles 11(1) and 12, the verifications of area-related measures shall also comply with the rules set out in Articles 17 to 22.

ARTICLE 17 ADMINISTRATIVE VERIFICATIONS OF AREA-RELATED MEASURES

- (1) The administrative verifications shall permit the detection of non-compliances. The verifications shall cover all elements that are possible and appropriate to control by means of administrative verifications, with a view to establishing that:
- (a) the eligibility criteria, commitments and other obligations are fulfilled;
 - (b) there is no double financing through other Union schemes;
 - (c) the aid application or payment request is complete and submitted within the relevant time-limit and, where applicable, that supporting documents have been submitted and that they prove eligibility;
 - (d) there is compliance with long-term commitments, where appropriate.
- (2) Where appropriate, the administrative verifications shall include cross-verifications between the agricultural parcels as declared in the application and/or payment request and the information as contained in an identification system for agricultural parcels

per reference parcel, to verify the eligibility of the areas as such;

- (3) Indications of non-compliance resulting from cross-verifications shall be followed-up by any other appropriate administrative procedure, and where necessary, by an on-the-spot verification.

ARTICLE 18 ELEMENTS OF ON-THE-SPOT VERIFICATIONS OF AREA-RELATED MEASURES

- (1) On-the-spot verifications shall cover all the agricultural parcels for which aid is requested.
- (2) On-the-spot verifications shall cover the area measurement and verification of the eligibility criteria, commitments and other obligations of the recipient under the measures.

ARTICLE 19 AREA MEASUREMENT

- (1) The area measurement of the agricultural parcel as part of an on-the-spot verification shall be carried out on all agricultural parcels for which an aid application and/or payment request has been submitted.
- (2) The Financing Agreement concluded by the Commission and Turkey, or any amendment thereof, may provide that the actual area measurement of the agricultural parcel as part of an on-the-spot verification be limited to a randomly selected sample of parcels. If such a case applies the Financing Agreement shall also indicate the minimum sample size. When this sample verification reveals any non-compliance, all agricultural parcels shall be measured, or conclusions from the measured sample shall be extrapolated.
- (3) Agricultural parcel areas shall be measured by any means proven to assure measurement of a quality at least equivalent to that obtained by Global Navigation Satellite Systems (GNSS) or ortho-imagery.
- (4) A single value buffer tolerance shall be defined for all area measurements performed using GNSS and/or ortho-imagery. For this purpose the measurement tools used shall be validated for at least one validation class of buffer tolerance below the single value. However, the single tolerance value shall not exceed 1.25 m.

The maximum tolerance with regard to each agricultural parcel shall not, in absolute terms, exceed 1.0 ha.

- (5) The total area of an agricultural parcel may be taken into account in the measurement provided that it is fully eligible. In other cases the net eligible area shall be taken into account.

ARTICLE 20 VERIFICATION OF ELIGIBILITY CONDITIONS AND COMMITMENTS OF AREA-RELATED MEASURES

- (1) The verifications shall be carried out by any means that allow the control of the

different commitments and obligations of the recipient.

- (2) Where one single control method is not sufficient for the purpose of paragraph (1), the control system shall provide for multiple control means, which, together, allow to comply with paragraph (1).

ARTICLE 21 CONTROL REPORT OF AREA-RELATED MEASURES

- (1) Every on-the-spot verification of area-related measures shall be the subject of a control report which makes it possible to review the details of the verifications carried out and to draw conclusions on the compliance with the eligibility criteria, commitments and other obligations. The report shall indicate in particular:

- (a) the measures and applications or payment requests checked;
- (b) the persons present;
- (c) the agricultural parcels checked, the agricultural parcels measured including, where applicable, the result of the measurements per measured agricultural parcel and the measuring methods used;
- (d) where applicable, the results of the measurement of non-agricultural land for which support under rural development measures is being claimed and the measuring methods used;
- (e) whether notice of the check was given to the recipient and, if so, the period of prior notice;
- (f) indications of any specific control measures to be carried out in the context of individual measures;
- (g) any further control measures to be carried out;
- (h) indication of any non-compliance found that could require follow-up during the following years.

- (2) The recipient shall be given the opportunity to sign the report during the check to attest the recipient's presence at the check and to add observations. Where any non-compliance is found the recipient shall receive a copy of the control report.

ARTICLE 22 REDUCTIONS AND EXCLUSIONS IN RELATION TO THE SIZE OF AREA

- (1) If the area determined is found to be greater than that declared in the payment request, the area declared shall be used for the calculation of the aid.

If the area declared in the payment request exceeds the area determined, the aid shall be calculated on the basis of the area determined.

However, where the difference between the total area determined and the total area declared in the payment request for a measure is less than or equal to 0,1 hectare, the area determined shall be considered equal to the area declared.

The third subparagraph shall not apply where the difference represents more than 20% of the total area declared for payments.

If a maximum limit or a ceiling has been set for the area eligible for support, the number of hectares declared in the payment request shall be reduced to the limit or ceiling.

- (2) In the case referred to in the second subparagraph of paragraph (1), the aid shall be calculated on the basis of the area determined reduced by twice the difference found if that difference is more than either 3% or two hectares, but not more than 20% of the area determined.

If the difference is more than 20% of the area determined, no aid shall be granted.

TITLE 3: SPECIFIC PROVISIONS RELATING TO ENTRUSTING TURKEY WITH BUDGET IMPLEMENTATION TASKS

ARTICLE 23 COMMON REQUIREMENTS

- (1) At the moment of sending the request for being entrusted with budget implementation tasks, the structures and authorities of the management and control system as defined in Articles 10 and 11 of the FWA shall have a well-defined administrative organisation and system of internal verifications with full internal rules of procedure, clear institutional and personal responsibilities, which comply with the criteria set out in Annex B to the FWA and Annex 2 to this Agreement regarding the following areas:

- (a) control environment;
- (b) risk management;
- (c) control activities;
- (d) information and communication;
- (e) monitoring of the internal control framework.

In respect of the Managing Authority the criteria as set out in Annex B to the FWA and Annex 2 to this Agreement regarding risk management, control activities and monitoring of internal control framework shall not apply.

The role of the Managing Authority under the Technical Assistance measure, if applicable, shall be described in the IPARD II programme.

- (2) Turkey may lay down further criteria to take account of the size, responsibilities and other specific features of the management and control system.
- (3) Following the signature of the FWA and of this Agreement, and after the adoption by the Commission of a financing decision approving the IPARD II programme, a request for entrustment with budget implementation tasks and the supporting annexes, shall be submitted to the Commission.

**ARTICLE 24 PREPARATIONS FOR SENDING THE REQUEST FOR BEING ENTRUSTED
WITH BUDGET IMPLEMENTATION TASKS**

- (1) Before sending the request for being entrusted with budget implementation tasks the NAO shall be satisfied that the IPARD Agency and the management structure's administrative, accounting, payment and internal control arrangements offer the following guarantees:**
 - (a) the eligibility of applications and compliance with the Agreements are checked before contracts with claimants are signed and the commitments recorded;**
 - (b) the admissibility of payment requests as well as their compliance with the Agreements are checked before payment is authorised;**
 - (c) the commitments and payments effected are accurately and completely recorded in the accounts;**
 - (d) the verifications laid down by the Agreements are made;**
 - (e) the requisite documents are presented within the time-limit and in the form stipulated by the Agreements or by the approved procedures;**
 - (f) the documents are accessible and kept in a manner which ensures their completeness, validity and legibility over time, including with regard to electronic documents within the meaning of the Agreements.**
- (2) If the NAO is not satisfied that the management structure and operating structure comply with the criteria laid down in Annexes A and B to the FWA and Annex 2 to this Agreement, it shall address instructions to the respective body which specify the conditions it is required to fulfil before a request for entrustment can be sent to the Commission.**
- (3) The IPARD Agency shall hold documents justifying the payments effected and documents concerning the carrying out of the prescribed administrative and physical verifications. Where the relevant documents are held by local offices or delegated bodies, those offices and bodies shall regularly transmit reports to the IPARD Agency on the number of verifications carried out, their content and the action taken in the light of the results.**
- (4) The NAO shall ensure that the National Fund's and IPARD Agency's accounting systems meet internationally accepted accounting principles.**
- (5) The NAO shall be satisfied that the administrative and internal control arrangements of the Managing Authority offer the following guarantees:**
 - (a) the requisite documents are presented within the time-limit and in the form stipulated by the Agreements;**
 - (b) the documents are accessible and kept in a manner which ensures their completeness, validity and legibility over time, including with regard to electronic documents within the meaning of the Agreements.**

- (6) The examinations needed for the purposes paragraphs (1) and (5) shall be conducted according to methods substantially equivalent to internationally accepted auditing standards.
- (7) The request for being entrusted with budget implementation tasks shall be submitted to the Commission, in accordance with Article 25.
It shall include the results of the examinations needed for the purposes of paragraphs (1) and (5) of this Article.
- (8) The NAO shall ensure that any proposed substantial changes to the working arrangements referred to in Article 7(3) are submitted to the Commission, with copy to the Audit Authority, for examination and approval before those changes are implemented.
- A substantial change shall be considered to be any change introduced in the respective national systems after the entrustment of budget implementation tasks, which may affect significantly the implementing structures and systems initially presented as part of the request.
- (9) The NAO shall keep the management and operating structure under constant supervision in accordance with Article 14(1) of the FWA.
- (10) Turkey shall establish a system that ensures that any information suggesting that the management and operating structure does not comply with the criteria is communicated to the NAO without delay.

ARTICLE 25 REQUEST AND SUPPORTING ANNEXES

The NAO shall send the request for being entrusted with budget implementation tasks in accordance with Article 13 of the FWA to the Commission together with the relevant documents indicated in Annex 3 to this Agreement. A copy of this request and the accompanying documents shall be sent to the Audit Authority.

SECTION III RULES FOR PROGRAMMING

ARTICLE 26 IPARD II PROGRAMME

In accordance with Article 16(5) of the FWA, rural development measures under the agriculture and rural development policy area shall be the subject of a programme to be drawn up at national level covering the entire period of implementation of the IPA II assistance. The programme shall be prepared by the relevant authorities designated by Turkey and shall be submitted to the Commission after consulting the appropriate interested parties. Rural development programmes shall be implemented by Turkey on the basis of indirect management in accordance with Article 58(1)(c) of Regulation (EU, EURATOM) No 966/2012 and shall indicate the actions to be financed with IPA II assistance. The selected types of actions shall be of a similar nature as those provided for under Regulation (EU) No 1305/2013.

ARTICLE 27 IPARD II PROGRAMME MEASURES

- (1) In accordance with the objectives as defined in Article 16(5) of the FWA, the

following measures can be supported under the IPARD II programme for addressing the thematic priorities set out in points (j), (k) and (l) of Annex I to the FWA:

- (1) investments in physical assets of agricultural holdings;
- (2) support for the setting up of producer groups;
- (3) investments in physical assets concerning processing and marketing of agricultural and fishery products;
- (4) agri-environment-climate and organic farming measure;
- (5) implementation of local development strategies - LEADER approach;
- (6) investments in rural public infrastructure;
- (7) farm diversification and business development;
- (8) improvement of training;
- (9) technical assistance;
- (10) advisory services;
- (11) establishment and protection of forests.

Further information on the measures is provided in Annex 4 to this Agreement.

- (2) The Managing Authority and the IPARD Agency shall provide an ex-ante assessment of the verifiability and controllability of the measures to be included in the IPARD II programme. The Managing Authority and the IPARD Agency shall also undertake the assessment of the verifiability and controllability of the measures during the implementation of the IPARD II programme. Ex-ante assessment and assessment during the implementation period shall take into account, where relevant, the results of verifications in the previous and current programming period. Where the assessment reveals that the requirements of verifiability and controllability are not met, the measures concerned shall be adjusted accordingly.

SECTION IV RULES FOR IMPLEMENTATION

TITLE 1 GENERAL RULES AND PRINCIPLES FOR IMPLEMENTATION

ARTICLE 28 RULES ON PROCUREMENT

- (1) For the purposes of this Agreement, the contracting authority referred to in Article 190(2) of Regulation (EU, Euratom) No 966/2012 shall be a national public-sector body being a recipient under the IPARD II programme.

However, public procurement may be done on behalf of the recipient by a national public sector body specifically assigned for this task.

- (2) For procurement under the IPARD II programmes in line with Article 18(5) of the FWA, national law shall only be considered equivalent to the rules applied by the Commission in accordance with Regulation (EU, EURATOM) No 966/2012 if the correctness of the transposition is confirmed by the relevant Commission service.

TITLE 2: TRANSPARENCY AND VISIBILITY

ARTICLE 29 INFORMATION, PUBLICITY AND TRANSPARENCY

- (1) Turkey shall provide information on and publicise the IPARD II programme and the Union contribution in accordance with Annex 8. This information shall be aimed at

the general public. It shall highlight the role of the Union and ensure the transparency of Union assistance.

(2) The Managing Authority shall be responsible for:

- (a) drawing up a plan of visibility and communication activities in accordance with Article 30;
- (b) ensuring the establishment of a single website or a single website portal providing information on, and access to the IPARD II programme of Turkey, including information about the timing of implementation of programming and any related public consultation processes;
- (c) informing potential recipients about funding opportunities under the IPARD II programme.

(3) In order to ensure transparency concerning support under IPARD, the IPARD Agency shall be responsible for the publication of the list of the operations and recipients of IPA II assistance in accordance with the conditions set out in Article 23(2) of the FWA.

The publication shall be available in a spreadsheet data format, which allows data to be sorted, searched, extracted, compared and easily published on the internet, for instance in CSV or XML format. The list of operations shall be accessible through the single website or the single website portal. The minimum information to be set out in the list of operations is laid down in Annex 8 to this Agreement.

(4) The list of operations and recipients shall be updated at least every six months.

(5) The IPARD Agency shall inform the recipients of IPARD II assistance of the Union contribution.

(6) In accordance with Article 23(3) of the FWA, only contract award notices for public procurement contracts subject to an 'international open call for tender' procedure shall be prepared and sent to the Commission for publication.

ARTICLE 30 VISIBILITY AND COMMUNICATION

(1) Activities to make available, and publicise, in Turkey information about assistance under the IPARD II programme as referred to in Article 24 of the FWA shall be implemented based on a plan of visibility and communication activities to be agreed between the Managing Authority and the Commission. This plan of visibility and communication activities shall be approved by the IPARD II monitoring committee, no later than one year after the adoption by the Commission of the IPARD II programme, and shall set out:

- (a) the aims and target groups;
- (b) the content and strategy of the communication and information measures, stating the measures to be taken;
- (c) its indicative budget;
- (d) the administrative departments or bodies responsible for implementation;

- (e) the criteria to be used to evaluate the impact of the information and publicity measures in terms of transparency, awareness of the IPARD II programmes and the role played by the Union.

This plan covering the whole period of the IPARD II programme shall be implemented by an annual list of actions.

- (2) The amount allocated for information and publicity may be part of the technical assistance measure of the IPARD II programme.
- (3) At the meetings of the IPARD II monitoring committee the chairperson shall report on progress in implementing the information and publicity activities and provide the Committee members with examples of such activities.
- (4) When the implementation of this Article implies specific information and publicity activities at project level, such activities shall be the responsibility of the recipients of IPA II assistance and shall be funded from the amount allocated to the relevant project.

SECTION V RULES ON FINANCIAL MANAGEMENT OF IPA II ASSISTANCE

TITLE I: GENERAL PROVISIONS

ARTICLE 31 GENERAL RULES ON FINANCIAL ASSISTANCE

- (1) All activities receiving assistance under the IPARD II programme shall require co-financing by Turkey. Where the execution of activities depends on financial contributions from Turkey's own resources or from other sources of funds, the funding of the Union shall become available at such time as the financial contribution of Turkey and/or the other sources of funds themselves become available. However, in the case of recipients in the public sector, the Union contribution may be made later than that of other public bodies. In no case the Union contribution shall be made before the contribution by public bodies in Turkey.
- (2) The Union contribution shall co-finance public expenditure actually paid to the recipient.
- (3) Union financing shall be subject to the fulfilment of Turkey's obligations laid down in the Agreements and in the Financing Agreement in accordance with Article 3 of this Agreement.
- (4) The euro account opened by the National Fund, on behalf of Turkey in accordance with Article 33(6) of the FWA, shall, including the interest generated on the euro account, not be subject to any charges or taxes.
- (5) Turkey shall communicate to the Commission a sample of the signatures of all actors involved in requests for payment from the Union as referred to in Article 37 of this Agreement.

ARTICLE 32 AID INTENSITIES AND RATE OF UNION CONTRIBUTION

- (1) For the purpose of the IPARD II programme the Union contribution referred to in Article 30(2) of the FWA shall be calculated on the basis of public expenditure.

- (2) Aid intensities and the rate of Union contribution shall be in accordance with the rates and ceilings laid down in Annex 4 to this Agreement.
- (3) In determining the share of public expenditure as a percentage of total eligible cost of investment, account shall not be taken of national aid to facilitate access to loans.

TITLE 2: ELIGIBILITY

ARTICLE 33 ELIGIBILITY OF EXPENDITURE

- (1) Prior to the signature of the relevant Financing Agreement, any contracts and addenda signed or expenditure incurred by the recipients and payments made by Turkey shall not be eligible for funding under the IPARD II programme.

The first subparagraph shall not apply to actions under the Technical Assistance measure and to expenditure relating to the activities referred to in paragraph (5) point (c), provided that the expenditure is incurred by the recipients after 1 January 2014.

- (2) Turkey shall notify the Commission the list of eligible expenditure for each measure. The Commission shall notify Turkey of its acceptance or provide its comments.
- (3) The following expenditure shall not be eligible under the IPARD II programme:
 - (a) taxes, including value added taxes, customs and import duties, or any other charges having equivalent effect, as provided for in Article 28 of the FWA;
 - (b) <deleted>;
 - (c) purchase, rent or leasing of land and existing buildings, irrespective of whether the lease results in ownership being transferred to the lessee unless the provisions of the IPARD II programme provide for it;
 - (d) fines, financial penalties and expenses of litigation;
 - (e) operating costs, except where duly justified by the nature of the measure in the IPARD II programme;
 - (f) second hand machinery and equipment;
 - (g) bank charges, costs of guarantees and similar charges;
 - (h) conversion costs, charges and exchange losses associated with the IPARD euro account, as well as other purely financial expenses;
 - (i) contributions in kind;
 - (j) the purchase of agricultural production rights, animals, annual plants and their planting;
 - (k) any maintenance, depreciation and rental costs, except where duly justified by the nature of the measure in the IPARD II programme;
 - (l) any cost incurred and any payments made by the public administration in

managing and implementing assistance, including those of the management and operating structure and, in particular, overheads, rentals and salaries of staff employed on activities of management, implementation, monitoring and control, except where duly justified by the nature of the measure in the IPARD II programme.

(4) Unless the Commission expressly and explicitly decides otherwise, the following expenditure shall also not be eligible:

- (a) expenditure on projects which, before completion, have charged fees to users or participants unless the fees received have been deducted from the costs claimed;
- (b) promotional costs, other than in the collective interest;
- (c) expenditure incurred by a recipient of whose capital more than 25% is held by a public body or bodies unless the Commission has so decided in a specific case on the basis of a complete reasoned request from Turkey. The Commission shall take its decision within three months of receiving the request. This exclusion shall not apply to expenditure on infrastructure, LEADER approach or human capital.

(5) Notwithstanding paragraphs (2) and (3), in the case of investments:

- (a) construction or improvement of immovable property shall be eligible, up to the market value of the asset, as established in accordance with Article 11(2)(f) and Article 11(3)(d);
- (b) the purchase of new machinery and equipment, including computer software, shall be eligible, up to the market value of the asset, as established in accordance with Article 11(2)(f) and Article 11(3)(d);
- (c) general costs linked to expenditure referred to in points (a) and (b) such as architects', engineers' and other consultation fees and feasibility studies shall be eligible up to a ceiling of 12% of the costs referred to in those points (a) and (b) under the following conditions:
 - (i) the eligible amount of the general costs shall not exceed the reasonable cost established in accordance with Article 11(2)(f) and Article 11(3)(d),
 - (ii) for projects with eligible expenditure of the investments referred to in points (a) and (b) of more than EUR 3 million, the business plan preparation costs shall not exceed 3% of the eligible expenditure of these investments,
 - (iii) for projects with eligible expenditure of the investments referred to in points (a) and (b) of at least EUR 1 million and no more than EUR 3 million, the business plan preparation costs shall not exceed 4% of the eligible expenditure of these investments,
 - (iv) for projects with eligible expenditure of the investments referred to in points (a) and (b) of less than EUR 1 million, the business plan preparation costs shall not exceed 5% of the eligible expenditure of these investments.

The detailed provisions concerning the maximum eligible amount referred to in this paragraph shall be established in the IPARD II programme on the basis of an assessment of the level of costs for similar actions in Turkey.

(6) For the purposes of point (b) of Article 31 of the FWA, substantial modifications to a project are those which result in:

- (a) a cessation or relocation of a productive activity outside the geographical area covered by the IPARD II programme;
- (b) a change in ownership which gives to a firm or a public body an undue advantage;
- (c) a substantial change affecting its nature, objectives or implementation conditions which would result in undermining its original objectives.

Where any such modification is detected by Turkey it shall immediately inform the Commission and start recovering the IPARD II contribution in accordance with Article 50(1) of this Agreement.

(7) The NAO is overall responsible and liable for the legality and regularity of the underlying transactions and shall apply financial adjustments in accordance with Article 42 of the FWA. In the event that the Commission determines that the expenditure declared is not fully in conformity with the Agreements and in particular the principles set out in this Article, it shall assess the amounts to be excluded from Union financing in accordance with Article 49 of this Agreement.

TITLE 3: FINANCING AND PAYMENTS

ARTICLE 34 DE-COMMITMENT OF UNUSED FUNDS

- (1) The Commission shall automatically de-commit any portion of a budgetary commitment for the IPARD II programme that, by 31 December of the third year following that of the budgetary commitment, hereinafter referred to as "n+3", has not been used for the purpose of pre-financing in accordance with Article 38 of this Agreement or making interim payments in accordance with Article 37 of this Agreement or for which the NAO entrusted with budget implementation tasks has not presented a payment request including a certified statement of expenditure in accordance with Article 35(1) of the FWA and Article 37(1) of this Agreement.
- (2) In duly justified circumstances, accepted by the Commission, the period of three years referred to in paragraph (1) can be extended to up to five years in the Financing Agreement referred to in Article 3 of this Agreement.
- (3) The Commission shall inform Turkey by the end of March of the current financial year of any de-commitment risk it has identified based on the information received from Turkey in accordance with Article 33(3) of the FWA and on the need to take decisions to remedy this situation.
- (4) Based on the payment requests submitted by Turkey in accordance with Article 37(4)(b) and (c), the Commission shall again inform Turkey in due time of any risk

of automatic de-commitment.

- (5) After receipt of the payment request referred to in Article 37(4)(d) in January following the year $n+3$ the Commission shall inform Turkey on the amount covered by the automatic de-commitment rule on the basis of the information the Commission has access to.
- (6) By the end of March following the year $n+3$, the Commission shall issue a letter to Turkey, requesting to confirm the amount covered by the automatic de-commitment rule or send their observations within two months of the receipt of the letter together with the revised financing plan.

ARTICLE 35 FINANCING PLAN FOR THE IPARD II PROGRAMME

- (1) The financing plan of the IPARD II programme shall lay down, in particular, the maximum amount of the Union contribution, its annual breakdown, the co-financing rates applicable for each measure, and, for Programme monitoring purposes, a breakdown by measure.
- (2) Contracting and making payments by the IPARD Agency shall only start after the IPARD II programme has been adopted by the Commission and after the Financing Agreement referred to in Article 3 including the entrustment of budget implementation tasks has entered into force.

ARTICLE 36 PAYMENTS OF THE UNION CONTRIBUTION

- (1) Only assistance under the IPARD II programme granted in accordance with the Agreements and paid by the IPARD Agency shall be subject to co-financing by the Union.
- (2) In accordance with the provisions as set out for each measure in the programme and for the simplified costs options as referred to in points (b), (c) and (d) as defined by the IPARD Agency in advance of the call for applications, payments by the Commission of the Union contribution shall cover:
 - (a) eligible costs actually incurred and paid by recipients;
 - (b) standard unit costs;
 - (c) lump sums not exceeding EUR 100 000, per recipient, per year, of public contribution;
 - (d) flat-rate financing, determined by the application of a percentage to one or several defined categories of costs.
- (3) Where aid is granted on the basis of the simplified costs options as referred to in paragraph (2) points (b), (c) and (d) or additional costs and income foregone, Turkey shall ensure that the relevant calculations are adequate and accurate and established in advance on the basis of a fair, equitable and verifiable calculation. To this end, a body that is functionally independent from the authorities responsible for the IPARD II programme implementation and possess the appropriate expertise shall confirm the adequacy and accuracy of the calculations. The relevant documents shall be provided to the Commission in advance of the implementation of the simplified costs options, for information purposes.

- (4) Payments by the Commission of the Union contribution shall be made within the limits of the funds available in accordance with the Financing Agreement referred to in Article 3. Each payment shall be posted to the earliest open budget commitment made for the IPARD II programme.
- (5) The combined total of pre-financing and interim payments shall not exceed 95% of the Union contribution as set out in the financing table of the IPARD II programme.
- (6) When the ceiling referred to in paragraph (5) is reached, the NAO shall continue transmitting to the Commission the payment requests including the certified statement of expenditures in accordance with Article 37, as well as information about the amounts recovered.
- (7) Expenditure paid by recipients shall be substantiated by receipted invoices or accounting documents of equivalent probative value. Where the assistance is not a function of expenditure, other appropriate documents, as specified in the IPARD II programme may be accepted. In all cases, expenditure shall be certified by the NAO.

ARTICLE 37 PAYMENT REQUESTS BY TURKEY

- (1) The NAO shall make payment requests for the IPARD II programme. These requests shall include the certified statements of expenditure as laid down in Clause 2(3) of Annex A to the FWA and shall cover, for each IPARD II programme measure, the amount of eligible public expenditure for which the IPARD Agency has actually paid the corresponding Union contribution during the reference period.
- (2) Payment requests shall be drawn up in accordance with the model in Annex 5. They shall be signed and certified, and transmitted by the NAO, on behalf of Turkey, to the Commission, with copies to the Audit Authority.
- (3) At the closure of the programme, the NAO shall provide a final statement of expenditure.
- (4) Once the conditions of Article 35(2) have been fulfilled, Turkey shall submit to the Commission its payment requests by the following deadlines:
 - (a) by 30 April at the latest in the case of expenditure in the period 1 January to 31 March;
 - (b) by 31 July at the latest in the case of expenditure in the period 1 April to 30 June;
 - (c) by 31 October at the latest in the case of expenditure in the period 1 July to 30 September;
 - (d) by 31 January at the latest in the case of expenditure in the period 1 October to 31 December.

Turkey may modify the data declared in the payments requests in the annual statement of expenditure to be submitted by 15 of February of the financial year following the year in which the expenditure has been made. In duly justified cases the Commission may allow Turkey to declare expenditure from previous financial years in the final statement of expenditure under paragraph (3). The expenditure from

previous financial years shall be accompanied by an opinion and report of the Audit Authority and its inclusion in the final statement shall be without prejudice to acceptance of accounts decisions in accordance with Articles 48 and 49.

Requests shall be sent even in cases in which no reimbursement is requested.

- (5) Where there are disagreements, differences of interpretation or inconsistencies relating to payment requests for a reference period, resulting in particular from the failure to communicate the information required in the Agreements, and these require further checks, Turkey shall be required to provide additional information. Such information shall be provided in accordance with Article 33 of the FWA and Articles 38 and 40 of this Agreement.

The time limit for payment laid down in paragraph (6) may in such cases be interrupted for all or part of the amount for which payment is claimed, from the date on which the request for information is sent until receipt of the information requested.

Where no solution is found within that time limit, the Commission may interrupt or suspend payments in accordance with Articles 39 and 40 of the FWA.

- (6) Interim payments shall be made by the Commission within 90 days of registering the payment request for which the requirements set out in Article 35 of the FWA are met, without prejudice to the decisions referred to in Articles 48 and 49 of this Agreement, provided that:

- (a) the expenditure declared is eligible for Union funding in accordance with Article 33 of this Agreement;
- (b) the checks in Article 41 of this Agreement have not indicated any problems;
- (c) no interruption or suspension of payments has been decided concerning the measure(s) that is or are the subject of the application in question;
- (d) appropriations are available.

ARTICLE 38 PRE-FINANCING

- (1) Pre-financing payments referred to in Article 34 of the FWA may amount to 30% of the Union's contribution for the three most recent years of the IPARD II programme as established in the Financing Agreement. Subject to the availability of budgetary appropriations, pre-financing may be paid in two or more instalments.
- (2) The Commission shall make an initial pre-financing payment of at least 50% of the amount referred to in paragraph (1) as first instalment.

Additional instalments may be paid following a request of Turkey in accordance with the requirements provided for in paragraphs (1) and (4).

- (3) Where the pre-financing payments referred to in paragraph (1) are not sufficient to ensure timely payment of claims from recipients, they may be increased. The increase shall be the amount needed for this purpose. It shall be based on the sum of substantiated expenditure incurred by recipients, but not yet settled due to the

exhaustion of Union funding in the IPARD euro account. However, the cumulative amount of payments for pre-financing shall not exceed 30% of the Union contribution for the three most recent years established in the Financing Agreement.

- (4) The total amount paid as pre-financing shall be reimbursed to the Commission if no payment request for the IPARD II programme is sent within 15 months of the date on which the Commission made the first pre-financing payment. The Union contribution to the IPARD II programme shall not be affected by such reimbursement.

ARTICLE 39 CALCULATION OF THE AMOUNT TO BE PAID

- (1) The Union contribution to be paid in respect of the eligible public expenditure declared for each measure and for each reference period shall be calculated on the basis of the financing plan in force on the first day of that period.
- (2) The amounts of the Union contribution recovered from recipients under the IPARD II programme during each reference period and the debts that have not been collected within two years of their registration in the debtor's ledger as referred to in Article 47(6) of this Agreement and Clause 4(3)(b)(ix) of Annex A to the FWA shall be deducted from the amount to be paid by the Commission in the payment request for that period in accordance with Article 50 of this Agreement.
- (3) Without prejudice to the ceiling of 95% as provided for in Article 36(5), where the combined total of declarations of expenditure exceeds the total programmed for a given measure, the amount to be paid shall be capped at the amount programmed for that measure in the financing plan in force. Expenditure excluded as a result may be taken into account in a subsequent payment request provided that an adjusted financing plan has been submitted by Turkey and accepted by the Commission.

ARTICLE 40 SETTLEMENT OF THE FINAL BALANCE

- (1) For the settlement of the final balance as referred to in Article 37 of the FWA, the deadline referred to in Article 34(2) of this Agreement as laid down in the Financing Agreement shall apply.
- (2) The settlement of the final balance shall not prejudice the adoption of subsequent decisions pursuant to Article 49.
- (3) The settlement shall also not prejudice the follow-up of the provisions laid down in Article 41(7), Article 44 and Article 50.
- (4) No further financial transactions may be made by Turkey on the IPARD euro account after the final payment request was sent to the Commission. Turkey shall ensure that the requirements referred to in Article 37(1) of the FWA are respected until the requirements mentioned in Article 44 of this Agreement are fulfilled. As regards Article 50 of this Agreement, the Commission shall be informed whenever the recovered amounts are recorded in the national accounts.
- (5) Turkey shall set up a system which allows it to follow-up on the requirements set out in paragraph (4). Turkey shall identify the responsible body and shall inform the Commission of the practical arrangements concerning the transfer of responsibilities to this body.

ARTICLE 41 PAYMENTS TO THE RECIPIENTS

(1) Turkey shall ensure that payments to the recipients are:

(a) made in national currency and debited as appropriate against the IPARD euro account. The payable order(s) or any other accounting documents of equivalent probative value to the recipient(s) or to their assignee(s) shall as a general rule be issued within three working days of this debit;

(b) based on declarations of expenditure incurred by the recipient and evidenced by original receipted invoices. Where the assistance is not a function of expenditure, other appropriate documents, as specified in the IPARD II programme may be accepted.

(2) In order to be eligible, expenditure shall be in accordance with Article 33(1).

(3) Payments shall be made by means of a transfer to the bank account on the name of the recipient. Payments to the recipients cannot be seized, withheld or adjusted in any manner in place of a recipient's debt obligation. The IPARD Agency can, however, off-set against the payments, any amount to be recovered from recipients related to financial assistance under the Instrument for Pre-Accession Assistance.

(4) Where original invoices or the other relevant documents referred to in paragraph (1) point (b) are not retained by the IPARD Agency following receipt, the IPARD Agency shall ensure that copies shall be taken and arrangements made to ensure that the originals will be made available for audit and inspection purposes.

(5) The NAO and the IPARD Agency shall ensure that total public expenditure by all public bodies in Turkey for each measure and project is identifiable in the IPARD Agency's accounts.

(6) The IPARD Agency shall maintain records of each payment which include at least the following information:

(a) the amount in national currency;

(b) the corresponding amount in euros.

(7) The ratios of Union and national contributions to public expenditure, and of total public expenditure to total eligible costs, shall be determined in national currency.

(8) The NAO and the IPARD Agency shall ensure that any amount which they find has been paid in excess of the sum due, and which has been incorporated in certified statements of expenditure in accordance with Article 37, is transferred within ten working days in the IPARD euro account and is deducted from the next payment request to the Commission.

(9) The NAO and the IPARD Agency shall ensure timely treatment of payment requests by recipients. In cases where the interval between receipt of the payment request and issuing of the payment order exceeds six months, Union co-financing may be reduced in accordance with the following rules:

(a) where expenditure effected after the deadlines is equal or less than 4% of the

- expenditure effected before the deadlines, no reduction shall be made, irrespective of the number of months' delay;
- (b) where expenditure effected after the deadlines is more than 4% of the expenditure effected before the deadlines, all further expenditure effected with a delay of up to:

- (i) one month shall be reduced by 10%,
- (ii) two months shall be reduced by 25%,
- (iii) three months shall be reduced by 45%,
- (iv) four months shall be reduced by 70%,
- (v) five months or more shall be reduced by 100%.

For the purposes of this paragraph, the receipt of a payment request is considered the date when a payment request made by the recipient has been received by the relevant services of Turkey, irrespective of whether or not that payment request, when received, is complete of all supporting documents needed to make the payments. The IPARD Agency shall provide for procedures ensuring that missing documents are received from the recipients in time for the payment to be made in accordance with the first subparagraph.

The Commission may apply a different time scale and/or lower or zero reductions, if exceptional management conditions are encountered for certain measures, or if well-founded justifications are provided by Turkey. Delays by the recipient to provide documents missing from the payment request shall not be considered a well-founded justification. Turkey shall establish appropriate provisions in the contracts signed with the recipients setting appropriate deadlines for the provision of missing documents.

Before taking the decision the Commission shall inform Turkey allowing it to make its position known within 10 working days. The Commission shall inform Turkey of its final decision, stating the reasons on which the decision is based.

For any expenditure effected after the deadlines Turkey shall submit to the Commission a detailed justification of the delay, written evidence to substantiate this justification as well as a demonstration of a direct relationship between the justification and the relevant expenditure effected after the deadlines.

- (10) When deciding on cancelling all or part of the Union contribution, the NAO and the IPARD Agency shall take into account the nature and gravity of the irregularities and the financial loss to the Union contribution.

ARTICLE 42 EXCHANGE RATE AND INTEREST

- (1) Turkey shall ensure that the rate recorded for conversion between euro and national currency is the monthly accounting rate of the euro established by the Commission for Turkey for the month during which the expenditure was registered in the accounts of the operating structure. However, the following shall apply:

- (a) for payments by the IPARD Agency the date shown in the accounts shall be the date that the payment order is issued to the recipient;
- (b) for overpayments by the IPARD Agency in accordance with Article 41(8), the rate in the month preceding the month during which the overpayment was first noted;
- (c) for debts not yet recovered, as well as debts that have not been collected within two years of their registration in the debtor's ledger in accordance Article 50, the rate in the month preceding the month during which the debt was first noted;
- (d) for amounts fixed by the clearance of accounts and/or conformity clearance Decisions, the rate in the month preceding the month during which the Decision was taken;
- (e) for debts and interest recovered in accordance with Article 50 the rate in the month preceding the month during which the debt was recovered;
- (f) for irregular amounts recovered in accordance with Article 51 of the FWA, the rate in the month preceding the month during which the amount was recovered;
- (g) for interest earned on the National Fund's and the IPARD Agency's account(s), the rate in the month the interest was credited to the account(s) which must be at least monthly;
- (h) for the thresholds written in euro in the IPARD II programme for each measure, the exchange rate for conversion between euro and national currency shall be the monthly accounting rate of the euro established by the Commission for Turkey for the month preceding the month during which the related call for application is published.

Points (a) to (h) shall also apply to cases covered by Article 33(8) of the FWA.

- (2) In the event that a rate for a month is not published, the rate for the most recent previous month of publication shall be used.
- (3) Where the time-limits in the Decisions taken pursuant to Articles 48 and 49 are not complied with, any outstanding amount shall generate interest at a rate equal to the Euribor rate for three month deposits published by the European Central Bank plus 1,5% points. That rate shall be the monthly average of the month in which those Decisions were taken.
- (4) Any interest earned on the IPARD euro account remains the property of Turkey. Interest generated by the financing by the Union of the IPARD II programme shall be posted exclusively to the IPARD II programme, being regarded as a resource for Turkey in the form of a national public contribution, and shall be declared to the Commission, at the time of the closure of the IPARD II programme. At the time of the closure of the Programme any amount of interest that has not been spent in the form of a national public contribution shall be returned to the Commission.

TITLE 4: CLOSURE OF A PROGRAMME

ARTICLE 43 CLOSURE OF THE IPARD II PROGRAMME

- (1) In addition to the minimum requirements for the settlement of the final balance set out in Article 37(1) of the FWA, the IPARD II programme shall be considered closed for the purposes of Article 48 of the FWA as soon as one of the following conditions are fulfilled:
- (a) based on the acceptance of the accounts of the final year in question and of the total years of IPARD II implementation the payment of the final balance due or the issuance of a recovery order by the Commission;
 - (b) de-commitment of appropriations by the Commission;
 - (c) the closure of the debtors' ledger referred to in Clause 4(3)(b)(ix) of Annex A to the FWA and Articles 47(6) and 50(6) of this Agreement.
- (2) The closure of the IPARD II programme shall not affect the obligations of Turkey referred to in Articles 41(9) and 50 and the obligation to continue to retain related documents, in accordance with Article 44, and shall not prejudice a subsequent decision under Article 49.

ARTICLE 44 RETENTION OF DOCUMENTS

- (1) The IPARD Agency and the National Fund shall ensure that if they do not hold the documents referred to in Article 49 of the FWA themselves, the documents are kept at the disposal of the Commission for the period referred to in that Article. In the case of situations referred to in Article 43 of the FWA the supporting documents referred to Article 49 of the FWA shall be kept at the disposal of the Commission for at least seven years following that in which the sums are entirely recovered from the recipient and credited to the IPARD II programme or in which the financial consequences of non-recovery are determined in Article 50 of this Agreement.
- (2) In case of a conformity clearance procedure provided for in Article 49 of this Agreement, the supporting documents referred to in paragraph (1) shall be kept at the disposal of the Commission for at least one year after the conclusion of that procedure or, if a conformity decision is the subject of legal proceedings, for at least one year after the conclusion of those proceedings.

TITLE 5: FINANCIAL CORRECTIONS AND EXAMINATION AND ACCEPTANCE OF ACCOUNTS

ARTICLE 45 CONTENT OF THE ANNUAL ACCOUNTS

The annual accounts, composed of the annual financial reports and statement referred to in Article 59(2)(a) of the FWA shall include:

- (a) the revenues and the expenditure of the IPARD II programme, showing Union, national and total revenues and expenditure summarised by measures and presented on an annual basis and submitted using Form D 2 as set out in

Annex 6 to this Agreement;

- (b) a table of differences by IPARD II programme and measure, between the expenditure and the revenues declared in the annual accounts and that declared for the same period in the documents referred to in Article 37 of this Agreement, accompanied by an explanation for every difference;
- (c) the table of the amounts to be recovered at the end of the financial year (debtors ledger);
- (d) a list of all payments made in the financial year in line with Annex 9 to this Agreement.

ARTICLE 46 TRANSMISSION OF THE INFORMATION NECESSARY FOR THE EXAMINATION AND ACCEPTANCE OF THE ACCOUNTS

- (1) For the purpose of the examination and acceptance of the accounts pursuant to Article 36 of the FWA, the NAO shall send to the Commission:
 - (a) the annual financial reports and statements referred to in Article 45 of this Agreement, together with any reports by authorities acting under delegation from relevant structures, authorities and bodies as referred to in Article 10(1) and (2) of the FWA;
 - (b) the management declaration by the NAO as referred to in Article 59(2)(b) of the FWA, including a summary of the reports in accordance with Article 59(2)(c) of the FWA.
- (2) The documents referred to in points (a) and (b) of paragraph (1) shall be signed, dated and certified, and transmitted by the NAO, on behalf of Turkey, to the Commission in accordance with Article 59(2) of the FWA with copies to the Audit Authority. The documents shall be sent in one single package together with an electronic copy in accordance with the format and under the conditions established by the Commission.
- (3) The opinions and reports established by the Audit Authority shall be signed, dated and transmitted by the Audit Authority, to the Commission in accordance with Article 59(3) of the FWA with copies to the NAO. The documents shall be sent in one single package together with an electronic copy in accordance with the format and under the conditions established by the Commission.
- (4) At the request of the Commission or on the initiative of the NAO, further information concerning the examination and acceptance of the accounts shall be addressed to the Commission within a time period set by the Commission, taking into account the amount of work required for providing that information. In the absence of that information, the Commission may examine and accept the accounts on the basis of such information as is in its possession.

ARTICLE 47 FORM AND CONTENT OF THE ACCOUNTING INFORMATION

- (1) The form and content of the accounting information referred to in Article 46(1)(a) shall be established in accordance with internationally accepted accounting principles and shall ensure that total public expenditure by all public bodies in Turkey for each measure and project under the IPARD II programme is identifiable in the books and

records of the National Fund and the IPARD Agency by an adequate accounting code.

- (2) Where there are disagreements, differences of interpretation or inconsistencies relating to documents and the accounting information referred to in paragraph (1) for a reference period, resulting in particular from the failure to communicate the information required in this Agreement, and these require further checks, Turkey shall be required to provide additional information.
- (3) Where payments due under the IPARD II programme are encumbered by financial claims on the recipient, they shall be deemed to have been made in their entirety:
 - (a) on the date of the payment of the sum still due to the recipient, if the claim is less than the expenditure settled;
 - (b) on the date of the settlement of the expenditure, if the latter is less than or equal to the claim.
- (4) The accounting information shall be used by the Commission for the sole purposes of:
 - (a) carrying out its functions in the context of the examination and acceptance of the accounts or conformity clearance;
 - (b) monitoring developments and providing forecasts in the agricultural sector.

The European Court of Auditors and the European Anti-fraud Office (OLAF) shall have access to that information.

- (5) Payment orders not executed and payments debited to the account and then re-credited shall be deducted, in Form D 2 as set out in Annex 6, from expenditure in respect of the month during which the failure to execute or the cancellation is reported to the IPARD Agency.
- (6) Turkey shall set up, in respect of the IPARD II programme, a system for the recognition of all amounts due and for the recording in a debtors' ledger of all such debts, including irregularities prior to their receipt. Without prejudice to Article 41(5) or any national provisions concerning recovery of debts, any financial contribution charged to the Union in respect of these sums including irregularities shall be written off at the end of the second year following its registration in the debtors ledger and deducted from the next request for payment as provided for in Article 39(2). The IPARD Agency and the National Fund shall ensure that any amounts recovered are credited to the IPARD euro account within three working days of the date of recovery.

ARTICLE 48 EXAMINATION AND ACCEPTANCE OF ACCOUNTS PROCEDURES

- (1) The acceptance of accounts decision shall confirm that the annual financial reports and statements referred to in Article 45(a) and (c) as included in the annual accounts are complete, accurate and true. It shall not prejudice the adoption of a subsequent conformity clearance decision, pursuant to Article 49.
The acceptance of accounts decision shall also cover the balance of the IPARD euro account.

- (2) The Commission shall communicate to Turkey the results of its analysis of the information supplied, together with any amendments it proposes, by 15 July following the end of the financial year at the latest.
- (3) The amount which, as a result of the acceptance of accounts decision, is normally recoverable from or payable to Turkey shall be established by deducting the interim payments in respect of the financial year concerned from the expenditure recognised for the same year in accordance with paragraph (1). That amount shall be deducted by the Commission from or added to the following interim payment or the final payment.
- (4) Where the amount to be deducted fixed by the acceptance of accounts decision exceeds the level of possible subsequent payments, the NAO shall ensure that the amount not covered by the balance shall be credited to the Commission in euro within two months of notification of that decision. The Commission may however, on a case by case basis, decide that any amount to be credited to it shall be offset against payments due to be made by the Commission to Turkey under any Union instrument.
- (5) This Article shall apply *mutatis mutandis* to pre-financing payments within the meaning of Article 38.
- (6) Article 84 of the FWA shall not apply to the financial clearance.

ARTICLE 49 CONFORMITY CLEARANCE

- (1) If the Commission finds that expenditure under the IPARD II programme has been incurred in a way that has infringed applicable rules, it shall decide what amounts are to be excluded from Union financing.
- (2) The Commission shall assess the amounts to be excluded on the basis of the gravity of the non-conformity recorded. It shall take due account of the nature and the gravity of the non-conformity and of the financial damage caused to the Union.
- (3) When, as a result of any inquiry, the Commission considers that expenditure was not effected in compliance with the applicable rules, it shall communicate its findings to the NAO, and indicate the corrective measures needed to ensure future compliance with those rules.

The communication shall make reference to this Article. The NAO shall reply within two months of receipt of the communication, with copy to the Audit Authority, and the Commission may modify its position in consequence. In justified cases, the Commission may agree to extend the period for reply.

After expiry of the period for reply, the Commission may request additional information and, where necessary, convene a bilateral meeting.

- (4) Within two months from the date of the reception of the request for additional information or the minutes of the bilateral meeting referred to in the third subparagraph of paragraph (3), the NAO shall communicate any information requested during that meeting or any other information which it considers useful for the ongoing examination.

In justified cases, the Commission may, upon reasoned request of the NAO, authorise an extension of the period referred to in the first subparagraph. The request shall be addressed to the Commission, with copy to the Audit Authority, before the expiry of that period.

After the expiry of the period referred to in the first subparagraph, the Commission shall formally communicate its conclusions to the NAO, with copy to the Audit Authority, on the basis of the information received in the framework of the conformity clearance procedure. The communication shall evaluate the expenditure which the Commission envisages to exclude from Union financing.

Where the Commission proposes a financial correction, the NAO shall be given the opportunity to provide its assessment of the actual financial impact of the irregularity. The communication of the assessment to the Commission shall take place within two months from the date of reception of the Commission's proposal for a financial correction. In justified cases the Commission may agree to extend the period for reply.

- (5) The NAO shall inform the Commission, copy to the Audit Authority, of the corrective measures it has undertaken to ensure compliance with the applicable rules and the effective date of their implementation.
- (6) The Commission may, at any stage, terminate the procedure, without financial consequences for Turkey, if it expects that the possible financial effects of non-compliance identified as a result of an inquiry referred to in paragraph (1) would not exceed EUR 10 000 and 2% of the relevant expenditure or the amounts to be recovered.
- (7) The deductions from the Union financing shall be made by the Commission from the following interim payment or the final payment. However, at Turkey's request and where warranted by the materiality of the deductions the Commission may set a different date for the deductions.
- (8) In accordance with Article 45(1) of the FWA the deductions made by the Commission shall not be reallocated to the IPARD II programme.
- (9) Article 84 of the FWA shall not apply to the conformity clearance.

ARTICLE 50 RECOVERY OF FUNDS

- (1) The financial adjustments and reuse of the Union contribution shall be undertaken by the NAO and shall be subject to the following conditions:
 - (a) where irregularities are detected, the NAO shall extend its inquiries to cover all operations liable to be affected by such irregularities;
 - (b) the NAO shall notify the corresponding adjustments to the Commission, with copy to the Audit Authority;
 - (c) amounts of the Union contribution which are cancelled and amounts recovered shall be reallocated to the IPARD II programme in accordance with Article 45(2) of the FWA.

- (2) When the annual accounts are sent, as provided for in Article 46, the NAO shall provide the Commission, with copy to the Audit Authority, with a summary report on the recovery procedures undertaken in response to irregularities. This shall give a breakdown of the amounts not yet recovered, by administrative and/or judicial procedure and by year of the primary administrative or judicial finding of the irregularity. Any interest recovered by Turkey attributable to the IPARD II programme in respect of debts recovered shall be recorded in the Turkey's accounts.
- (3) The Union contribution not recovered by the IPARD Agency from the recipients within two years of their registration in the debtor's ledger shall be refunded by the NAO to the Union budget. Where possible, the amount recovered shall be deducted by the Commission from the following interim payment or the final payment to Turkey. Turkey shall ensure that any amounts recovered are credited to the IPARD euro account within three working days of the date of recovery.
- (4) Turkey shall ensure that any amounts to be recovered from recipients in accordance with Article 51 of the FWA are established taking into account the nature and gravity of the irregularities and the financial loss to the Union contribution and are timely registered in the debtor's ledger. If the Commission finds that the late registration of debts has resulted in a lower amount of debts written off in accordance with paragraph (3), it shall determine the financial correction to be applied under Article 49 of this Agreement.
- (5) Where it has been possible to effect the recovery referred to in paragraph (1) when the combined total of declarations of expenditure exceeds the ceiling of 95% as provided for in Article 36(5) of this Agreement or after the final payment by the Union for the IPARD II programme has been made, the NAO shall refund the sums recovered to the Union budget in accordance with the procedures laid down in Article 46 of the FWA.
- (6) Any Union contribution to the IPARD II programme not recovered at the date of the final closure as referred to in Article 48(1) of the FWA and in Article 43 of this Agreement shall be written-off in the debtor's ledger and the corresponding amount shall be refunded to the Union budget. This payment shall not prejudice the adoption of a subsequent decision pursuant to Article 49 of this Agreement.

SECTION VI MONITORING, EVALUATION AND REPORTING

TITLE 1: PROGRAMME MONITORING

ARTICLE 51 PROGRAMME MONITORING AND MONITORING INDICATORS

- (1) The Managing Authority and the monitoring committee for the IPARD II programme (hereinafter referred to as "IPARD II monitoring committee") shall monitor the effectiveness and the quality of the implementation of the IPARD II programme. They shall report to the IPA monitoring committee and to the Commission on progress of the measures.
- (2) Programme monitoring shall be carried out by reference to the indicators presented in the IPARD II programme.

ARTICLE 52 IPARD II MONITORING COMMITTEE

- (1) The IPARD II monitoring committee, which shall be established after adoption of the

programme, shall be chaired by a senior representative of Turkey, who shall have voting rights.

- (2) The Commission, the operating structure, the NAO and the NIPAC shall participate in the work of the IPARD II monitoring committee without voting right.
- (3) For the purposes of Article 53(2) of the FWA, the IPARD II monitoring committee shall examine the results of the IPARD II programme, in particular the achievement of the targets set for the different measures and the progress on utilisation of the financial allocations to those measures. In this regard, the Managing Authority shall ensure that all relevant information in relation to the progress of measures is made available to the monitoring committee and the NIPAC.
- (4) The IPARD II monitoring committee shall periodically review progress made towards achieving the objectives set out in the IPARD II programme. For this purpose, it shall, in particular, be given the following:
 - (a) information on any sectors or measures where difficulties are experienced;
 - (b) information on the results of verifications carried out.
- (5) Article 53(3)(f) of the FWA shall be interpreted for the IPARD II monitoring committee in a way that the IPARD II monitoring committee has to consider and approve, where appropriate, any proposal drawn up by the Managing Authority to amend the IPARD II programme to be submitted to the Commission, with copy to the NIPAC and the NAO.
- (6) Notwithstanding Article 8(4), the IPARD II monitoring committee may, following consultation with the Managing Authority and the IPARD Agency, propose to the Managing Authority for submission to the Commission, with copy to the NIPAC and the NAO, amendments or reviews of the IPARD II programme to ensure the achievements of the Programme's objectives and enhance the efficiency of the assistance provided.
- (7) The IPARD II monitoring committee shall consider and approve the annual and final implementation reports before they are sent to the NIPAC for submission to the Commission, with copies to the NAO and the Audit Authority.
- (8) The IPARD II monitoring committee shall examine the evaluations of the IPARD II programme referred to in Article 57.
- (9) The IPARD II monitoring committee shall consider and approve the plan of visibility and communication activities referred to in Article 30 as well as any subsequent updates of the plan.
- (10) The IPARD II monitoring committee shall be consulted on the technical assistance activities under the IPARD II programme. It shall consider and approve each year an indicative annual action plan for the implementation of technical assistance activities including indicative amounts for information purposes.
- (11) Each visit and seminar co-financed by the Union under measure "technical assistance" of the IPARD II programme shall require the submission of a written report to the IPARD II monitoring committee.

- (12) When required by the IPARD II programme to give an opinion on any matter, the IPARD II monitoring committee shall act accordingly.
- (13) All final documents of IPARD II monitoring committee meetings shall be made public.

ARTICLE 53 INDICATORS

- (1) The progress, efficiency and effectiveness of the IPARD II programme in relation to its objectives shall be measured by means of indicators relating to the baseline situation as well as progress with regard to financial execution.
- (2) The IPARD II programme shall specify a limited number of additional indicators specific to that Programme.

TITLE 2: EVALUATION

ARTICLE 54 PRINCIPLES FOR THE EVALUATION OF THE IPARD II PROGRAMME

- (1) For the purposes of Article 55 of the FWA, evaluations shall aim to improve the quality, effectiveness and consistency of the assistance from Union funds and the strategy and implementation of the IPARD II programme.
- (2) The IPARD II programme shall be subject to ex-ante and ex-post and, where considered as appropriate by the Commission, interim evaluations carried out by independent evaluators under the responsibility of Turkey.
- (3) The evaluations shall assess the implementation of the IPARD II programme towards the achievement of objectives set out in Article 16(5) of the FWA.
- (4) The evaluations shall examine the degree of utilisation of resources, the effectiveness and efficiency of the programming, its socio-economic impact and its impact on the defined objectives and priorities. They shall cover the goals of the IPARD II programme and aim to draw lessons concerning rural development policy. They shall identify the factors which contributed to the success or failure of the implementation of the IPARD II programme, including the sustainability of actions and identifications of best practices.
- (5) Evaluation reports shall explain the methodology applied, and include an assessment of the quality of the data and the findings.
- (6) The quality and implications of evaluations shall be assessed by the Managing Authority, the IPARD II monitoring committee and the Commission.
- (7) The results of the ex-ante and the interim evaluations shall be taken into account in the programming and implementation cycle.

ARTICLE 55 EX-ANTE EVALUATION OF THE IPARD II PROGRAMME

- (1) Ex-ante evaluation shall form part of drawing up the IPARD II programme and aim to optimise the allocation of budgetary resources and improve programming quality. It shall identify and appraise medium and long-term needs, the goals to be achieved, the results expected, the quantified targets, the Union value-added, the extent to

- which the objectives, in accordance with Article 16(5) of the FWA have been taken into account, the lessons learned and the quality of the procedures for implementation, programme monitoring, evaluation and financial management.
- (2) Turkey shall ensure that the ex-ante evaluator is involved in the process of development of the IPARD II programme, is included in the development of the SWOT analysis, in the design of the programme's intervention logic and in the establishment of the programme's targets.
- (3) Ex-ante evaluation shall be carried out under the responsibility of Turkey.

ARTICLE 56 EVALUATION PLAN FOR THE IPARD II PROGRAMME

- (1) An evaluation plan shall be drawn up by the Managing Authority, in consultation with the NIPAC, for the IPARD II programme in accordance with Article 57 of the FWA. The evaluation plan shall be submitted to the monitoring committee no later than one year after the adoption by the Commission of the IPARD II programme.
- (2) The Managing Authority and the IPARD II monitoring committee shall use the evaluation plan to:
- (a) examine the progress of the IPARD II programme in relation to its goals by means of result and, where appropriate, impact indicators;
 - (b) improve the quality of the IPARD II programme and its implementation;
 - (c) examine proposals for substantial changes to the IPARD II programme;
 - (d) prepare for interim and ex-post evaluation.
- (3) The Managing Authority shall report each year on the results achieved under the evaluation plan to the IPARD II monitoring committee with copies to the Audit Authority. A summary of the activities shall be included in the annual report provided for in Article 59.

ARTICLE 57 INTERIM EVALUATION

- (1) If the Commission considers as appropriate, in the third year following the year of adoption of the first entrustment of budget implementation tasks for the IPARD II programme, an interim evaluation shall be performed.
- (2) The interim evaluation shall propose measures to improve the quality of the IPARD II programme and its implementation, where appropriate. In particular Turkey shall ensure that the interim evaluation examines the initial results of the IPARD II programme, their consistency with the ex-ante appraisal, the relevance of the targets and objectives and the extent to which they have been attained. It shall also assess the quality of Programme monitoring and implementation and the experience gained in setting up the system for implementation of the IPARD II programme.
- (3) The interim evaluation shall be submitted to the IPARD II monitoring committee, and to the Commission by 31 December of the year referred to in paragraph (1).
- (4) In addition to the assessment referred to in Article 54(7), the IPARD II monitoring committee, the Managing Authority and the Commission shall consider the implications of the evaluation with a view to reviewing the IPARD II programme.

- (5) The Managing Authority shall inform the Commission about the follow-up to the recommendations in the evaluation report. If Turkey fails to submit the interim evaluation report by the date referred to in paragraph (3), Article 37(5) shall apply.

ARTICLE 58 EX-POST EVALUATION

- (1) At the latest by the end of the first year after the programme implementation period, an ex-post evaluation shall be prepared by Turkey for the IPARD II programme. That report shall be completed and submitted to the Commission not later than the end of that year.
- (2) On the basis of the evaluation results already available as well as evaluation questions relevant to the IPARD II programme, the ex-post evaluation shall cover the utilisation of resources and the effectiveness and efficiency of the IPARD II programme, its impact and its consistency with the ex-ante evaluation. It shall cover factors contributing to the success or failure of implementation, the achievements of the IPARD II programme and results, including their sustainability. It shall draw conclusions relevant to the IPARD II programme and to the enlargement process.
- (3) If Turkey fails to submit the ex-post evaluation report by the date referred to in paragraph (1), Article 37(5) shall apply.

TITLE 3: REPORTING

ARTICLE 59 ANNUAL AND FINAL IMPLEMENTATION REPORTS

- (1) By 30 June each year following a full calendar year of implementation of the IPARD II programme the Managing Authority, after consultation with the IPARD Agency, shall draw up, annual reports on the implementation of the IPARD II programme in the previous calendar year, in accordance with Article 60(2) of the FWA. The first report submitted shall cover the calendar years from 2014 onwards.
- (2) The Managing Authority shall draw up a final report on the implementation of the IPARD II programme. The final report shall be submitted at the latest six months after the final date of eligibility of expenditure under the IPARD II programme in accordance with Article 29(4) of the FWA.
- (3) The annual implementation reports shall cover the previous calendar year and shall include data related to the calendar year before and the cumulative financial and monitoring data for the whole period of implementation of the IPARD II programme as well as aggregated monitoring tables. The final reports on implementation of the IPARD II programme shall cover the whole period of implementation and may include the last annual report.
- (4) The reports referred to in paragraphs (1) and (2) shall be sent, after examination and approval by the IPARD II monitoring committee, to the NIPAC for submission to the Commission with copies to the NAO and the Audit Authority.
- (5) All annual and final implementation reports shall include the following information:

- (a) any change in general conditions of relevance to the implementation of the IPARD II programme, in particular, the main socio-economic trends,

changes in national, regional or sectoral policies and, where applicable, their implications for the consistency between IPARD II assistance and that from other Union financial instruments;

- (b) the progress in the implementation of priorities and measures in relation to the attainment of the objectives of the IPARD II programme by reference to the financial data, common and programme-specific indicators and quantified target values, including changes in the value of result indicators where appropriate. The data transmitted shall relate to values for indicators for fully implemented operations and also, where possible, having regard to the stage of implementation, for selected operations. They shall also set out a synthesis of the findings of all evaluations of the programme that have become available during the previous calendar year, any issues which affect the performance of the programme, and the measures taken;
- (c) on financial commitments and expenditure by measure, and a summary of the activities undertaken in relation to the evaluation plan;
- (d) the steps taken by the Managing Authority, the IPARD II Agency and the IPARD II monitoring committee to help to ensure the quality and effectiveness of implementation, in particular:
 - (i) a summary of any significant problems encountered in implementing the IPARD II programme and any action taken, including that on recommendations for adjustments made pursuant to paragraph (8);
 - (ii) a summary of the results of the verifications carried out per measure and of the irregularities detected;
 - (iii) the use made of technical assistance;
 - (iv) the steps taken to involve local bodies to a greater extent;
 - (v) the steps taken to ensure publicity for the IPARD II programme;
 - (vi) data to demonstrate that Union funds are complementing funding available in Turkey.
- (e) the steps taken to ensure co-ordination of all the Union pre-accession assistance referred to in Article 4;
- (f) financial tables showing Union, national and total expenditure per measure and/or sector;
- (g) a summary of the activities undertaken in relation to the evaluation plan in accordance with Article 56;
- (h) a description of the activities carried out for the implementation of the plan of visibility and communication activities referred to in Article 30.

The content and presentation of the annual and final implementation reports shall be

based on the Commission guidelines.

- (6) The Commission shall inform Turkey within 15 working days of the date of receipt of the annual implementation reports if it is not admissible, failing which it shall be deemed admissible.
- (7) The Commission shall inform Turkey of its observations within four months of the date of receipt of the annual implementation report and within five months of the date of receipt of the final implementation report. Where the Commission does not provide observations within those deadlines, the reports shall be deemed to be accepted.
- (8) If, after this review, the Commission makes comments to Turkey concerning issues which significantly affect the implementation of the IPARD II programme Turkey shall inform the Commission of the action taken on these comments within three months. Where the Commission, without prejudice to the Decisions to be taken pursuant to Articles 48 and 49, makes recommendations to Turkey for adjustments aimed at improving the effectiveness of the Programme monitoring or management arrangements for the IPARD II programme, Turkey shall subsequently demonstrate the steps taken to improve the Programme monitoring or management arrangements or it shall explain why it has not so acted within three months of the receipt of the Commissions' comments. The IPARD II monitoring committee shall be informed on these activities.

SECTION VII SPECIFIC PROVISIONS ON MULTI-ANNUAL ACTION PROGRAMMES WITH SPLIT COMMITMENTS

[No complementary provisions.]

SECTION VIII SPECIFIC PROVISIONS ON CROSS-BORDER COOPERATION PROGRAMMES

[No complementary provisions.]

SECTION IX FINAL PROVISIONS

Articles 81 to 86 and 88 to 90 of the FWA shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement.

ARTICLE 60 APPLICABILITY OF THE SECTORAL AGREEMENTS FOR IPA

Sectoral Agreements signed under IPA between the Commission and Turkey shall remain applicable to assistance adopted under previous pre-accession instruments, until such assistance is completed in accordance with the terms of the relevant Sectoral Agreements. However, Articles 45 to 49 of this Agreement shall apply in respect of expenditure under IPA when financial clearance or conformity clearance procedure is instigated after the entry into force of this Agreement.

ARTICLE 61 ADDRESS FOR COMMUNICATIONS

As regards Article 85 of the FWA, the addresses shall be as follows:

(1) For all correspondence other than that referred to in point (2):

For the European Union:

European Commission

Directorate General for Agriculture and Rural Development

Unit for Pre-accession assistance for agriculture

Rue de la Loi 130

BE - 1049 Bruxelles

For Turkey:

National IPA Coordinator (NIPAC)

Ministry for EU Affairs

Avrupa Birliği Bakanlığı

Mustafa Kemal Mahallesi 6. Cad. No: 4

TR - 06800 Ankara

Fax: (+90 312) 218 14 44

E-mail: sgulsen@ab.gov.tr

(2) For correspondence relating to information set out in Article 51(2) of the FWA, the addresses shall be as follows:

For the European Union:

European Commission

OLAF – European Anti-Fraud Office

Directorate C

30, Rue Joseph II

BE – 1049 Bruxelles

Website: http://ec.europa.eu/anti_fraud/index_en.htm

For Turkey:

AFCOS - Prime Ministry Inspection Board

Başbakanlık Merkez Bina Zemin Kat No:11

TR – Bakanlıklar, Ankara

Fax: (+90 312) 422 24 99

E-mail: teftis@bashakanlik.gov.tr

ARTICLE 62 NON-COMPLIANCE AND TERMINATION

Without prejudice to Article 90 of the FWA, where the Commission has detected non-compliance with the obligations of this Agreement, it:

(a) shall notify Turkey of its intentions, with justification(s), and

(b) shall have the right, with regard to the IPARD II programme, but without prejudice to the Decisions referred to in Articles 48 and 49:

- (i) to make financial corrections against Turkey,
- (ii) to cease to transfer money to Turkey,
- (iii) to refrain from undertaking any new financial obligations on the part of the Union, and
- (iv) if appropriate, to terminate this Agreement with effect from the time non-compliance was first detected.

ARTICLE 63 ENTRY INTO FORCE

This Agreement shall enter into force on the date on which the last of the Parties informs the other one in writing of its approval in accordance with the existing internal legislation or procedure of the Party.

ARTICLE 64 SIGNATURE

This Agreement is drawn up in duplicate in the English language.

Signed, for and on behalf of the Government of the Republic of Turkey, in Ankara, on
7 August 2015
.....

by H.E. Ambassador Rauf Engin SOYSAL
National IPA Coordinator (NIPAC)
Undersecretary
Ministry for EU Affairs

Signed, for and on behalf of the European Commission, in Brussels, on ...24 SEP. 2015

by Mr Jerzy PLEWA
Director-General for Agriculture and Rural Development
Delegated Authorising Officer

ANNEXES

ANNEX 1 MAIN FUNCTIONS OF THE INTERNAL CONTROL SYSTEM

The structures, authorities and bodies of the internal control system as defined in Articles 10(1)(c) and 10(2) of the FWA shall have an organisational structure allowing them to execute the following main functions in respect of IPARD expenditure:

The basic approach for the allocation of functions and responsibilities shall be established in accordance with the following table:

General Functions	Specific Functions	Management Structure		Operating Structure	
		NAO Support Office	National Fund	IPARD Agency	Managing Authority
Managing functions	Selection of measures				*
	Programme monitoring				*
	Management of IPA II accounts and financial operations		*		
	Evaluation				*
	Reporting			*	*
	Coordination				*
Paying functions	Authorisation and control of commitments			*	
	Authorisation and control of payments		(*)	*	
	Execution of payments			*	
	Accounting for commitment and payment		*	*	
	Debt management		*	*	
	Treasury		*		
Implementing functions	Selection of projects			*	
	Publicity			*	*
	Provide assurance on the effective functioning of the internal control system	*			
Audit functions	Internal audit	*	*	*	

In case it is indicated as optional (*), the function may be allocated depending on the size, the responsibilities and other specific features of the internal control systems.

Unless the Commission expressly and explicitly provides for otherwise, allocations of functions and responsibilities must not be in contradiction to the basic approach as shown in this Annex.

Managing functions

- (a) *Selection of the measures*: the objective of this function is that according to Article 10(1)(c)(i) of the FWA the Managing Authority is responsible for the selection of measures and their publicity including the selection of measures under each call in

accordance with Article 8(2)(c) of this Agreement.

- (b) *Programme monitoring*: the objective of this function is to monitor the effectiveness and the quality of the implementation of the IPARD II programme. It shall be carried out by reference to relevant physical, environmental and financial indicators. It shall also ensure that operations are selected for funding in accordance with the criteria and mechanism applicable to the programme, and comply with the relevant Union and national rules.
- (c) *Management of IPA II accounts and financial operations*: the objective of this function is to ensure a smooth financial management including recording of activities, transferring of funds and making financial adjustments when necessary.
- (d) *Evaluation*: the objective of this function is to improve the quality, effectiveness and consistency of the assistance from Union funds and the strategy and implementation of the IPARD II programme. The evaluations shall examine the degree of utilisation of resources, the effectiveness and efficiency of the programming and its socio-economic impact on the defined objectives and priorities, and shall, as a general rule, be accompanied by achievement related criteria and indicators.
- (e) *Reporting*: the objective of this function is to ensure that implementation of the Programme and progress of the individual operations and measures are reported in a way which helps to ensure the effective and efficient implementation of the measure, using adequate information and communication systems.
- (f) *Coordination*: the objective of this function is to guide and monitor the work of the IPARD II monitoring committee in accordance with Article 53 of the FWA, notably by providing the documents necessary for monitoring the quality of the implementation of the programmes.

Paying functions

- (a) *Authorisation and control of commitments and payments*: the objective of this function is to establish that the applications for approval of operations and subsequent amount to be paid to a claimant or to their assignee(s) is in conformity with the Agreements and eligible for the Union assistance claimed, which shall include, inter alia, the administrative and, where appropriate, on-the-spot verifications, in particular those concerning the regularity and legality of the expenditure:
 - (i) checking the eligibility of applications for approval and request for payment,
 - (ii) checking of compliance with commitments entered into, concerning project approvals,
 - (iii) where appropriate, checking of tendering and contracting procedures and verification of the work carried out or services supplied,
 - (iv) applying the necessary verifications.

Verifications may include pre-project selection checks, re-measurement, checks on quantity and quality of goods or services delivered, an analysis or a sample control, pre-payment checks, ex-post payment checks and any special provisions for implementing the Agreements as to the regularity and legality of the expenditure. In

order to establish the regularity and legality, verifications shall include, where appropriate, examinations of a technical nature, which can involve economic financial assessments and checks of a specific agricultural, technical or scientific nature.

- (b) *Execution of payments*: the objective of this function is the issuing of an instruction to the Operating Structure's bankers, or, in appropriate cases, a governmental payments office, to pay the authorised amount to the claimant (or their assignee(s)).
- (c) *Accounting for commitment and payment*: the objective of this function is the recording of all commitments and payments in the separate books of accounts for IPARD II expenditure, which will normally be in the form of an electronic data processing system, and the preparation of periodic summaries of expenditure, including the expenditure declarations to the Commission. The books of account shall also record the assets financed by the IPARD II funds, in particular concerning uncleared debtors.
- (d) *Debt management*: the objective of this function is to have a system in place for the recognition of all amounts due and for the recording in a debtors' ledger of all such debts, including irregularities, prior to their receipt.
- (e) *Treasury*: the objective of this function is to organise the bank accounts, requesting funds from the Commission, verifying the existence and correctness of the co-financing elements, authorising the transfer of IPARD II funds from the Commission to the IPARD Agency or to the recipients and the financial communication to the Commission, which includes the quarterly payment applications and annual declarations.

The organisational structure shall provide for clear assignment of authority and responsibility at all operational levels and for separation of the paying functions referred to in points (a), (b) and (c), the responsibilities of which shall be defined in an organisational chart.

Implementing functions

- (a) *Selection of projects*: the objective of this function is to select projects in accordance with the criteria, mechanisms and rules applicable to the IPARD II programme. Exceptionally, this function may be carried out by the Managing Authority for the measures 'Implementation of local development strategies - LEADER approach' and 'Technical assistance'.
- (b) *Publicity*: the objectives of this function are both:
 - (i) the issuing of calls for applications and publicising terms and conditions for eligibility, including information on contractual obligations and possible sanctions in the event of non-compliance with those obligations and, where necessary, the issue of approval to commence work, and
 - (ii) to highlight the role of the Union and to ensure the transparency of Union assistance.
- (c) *Provide assurance on the effective functioning of the internal control system*: the objective of this function is to continuously check the good performance of the internal control system, including necessary measures as follow-up of audit findings and detected irregularities.

Audit functions

Internal audit: the objective of this function is to ensure that regular specific activities are carried out to provide higher management with independent review of the subordinate systems.

ANNEX 2 INTERNAL CONTROL FRAMEWORK

For the purposes of Annex B to the FWA the following provisions shall apply:

1. Control environment

General complementary provisions to Section 1 of Annex B to the FWA

Delegation

Part or all of the evaluation, reporting, authorisation and control functions⁵ may be delegated to other bodies provided that the following conditions are fulfilled:

- (1) A written agreement must be concluded specifying, apart from the delegated tasks, the nature of the information and the supporting documents to be submitted to the delegating entity and the time limit within which they must be submitted. The agreement must enable the delegating entity to comply with the requirements from Annex B to the FWA and this Annex. A sufficient audit trail shall be maintained.

The Agreement shall provide for access by duly authorised agents or representatives of Turkey or the Union to information held by these delegated bodies and for investigation by such officials of applications including carrying out of checks on projects and recipients of aid and any other information they need for the execution of their tasks.

- (2) The concerned structures, authorities and bodies of the Management and Control System (hereinafter referred to as "MCS") shall in all cases remain responsible for the efficient and sound management of the IPARD assistance concerned. It remains fully responsible for the legality and regularity of the underlying transactions, including protecting the Union's financial interest.
- (3) The responsibilities and obligations of the other body, notably concerning the control and verification of the compliance with the Agreements and any applicable guidelines, shall be clearly defined.
- (4) The concerned structures, authorities and bodies of the MCS shall ensure that the other body has effective systems for ensuring that it fulfils its tasks in a satisfactory manner.
- (5) The body shall explicitly confirm to the concerned structures, authorities and bodies of the MCS that it in fact fulfils its tasks and shall describe the means employed.
- (6) The concerned structures, authorities and bodies of the MCS shall regularly review the tasks delegated to confirm that the work performed is of satisfactory standard and that it is in compliance with the Agreements.

⁵ In no case may the functions of execution of payment, and of accounting of commitment and payment be delegated.

- (7) The Audit Authority shall report on the delegated functions as if they were managed by the delegating entity itself.

The conditions set out in points (1), (2), (3) and (5) shall apply *mutatis mutandis* in the cases where the delegating entity functions are performed by another body as part of its regular tasks on the basis of national legislation.

Specific complementary provisions to Section 1 of Annex B to the FWA

Reference is made to Section 1 of Annex B to the FWA.

(d) Staff planning, recruitment, retention, training and appraisal

For the purposes of point (d) of Section 1 of Annex B to the FWA, staff training shall be appropriate at all operational levels including fraud awareness.

For the purposes of the third indent of point (d) of Section 1 of Annex B to the FWA, job descriptions shall include the setting of financial limits of commitments and payments to the authority of the jobholder.

2. Risk management

[No complementary provisions]

3. Control activities

General complementary provisions to Section 3 of Annex B to the FWA

Ensuring a sound internal control requires the following common written procedures:

A. Procedures for authorising applications and payment request:

- (1) The relevant structures, authorities and bodies of the MCS shall lay down detailed procedures for the receipt, recording and processing of applications for project approval, payment requests and invoices including a description of all documents to be used.
- (2) Each official responsible for authorisation shall have at his/her disposal a detailed checklist of the verifications to be carried out, and shall attest in the supporting documents of the payment request that those verifications have been carried out. That attestation may be made by electronic means. There shall be evidence of systematic, such as sample, system or plan-based review of the work by a senior staff member. The analysis of the project shall be guided by the principles of sound financial management.
- (3) A payment request shall be authorised for payment only after sufficient verifications have been carried out to ensure compliance with the Agreements. Those verifications shall include those required by the regulation governing the specific measure under which aid is claimed, and those required pursuant to Article 51 of the FWA to prevent and detect irregularities and fraud with particular to the risks observed.
- (4) The management shall, at an appropriate level, be informed on a regular and timely basis of the results of administrative and on-the-spot verifications carried

out, so that the sufficiency of those verifications may always be taken into account before a payment request is settled.

- (5) The administrative verification performed shall be detailed in a checklist (see (2) accompanying each payment request or batch of payment requests. The checklist shall be accompanied by an attestation of the eligibility of the approved payment requests and of the nature, scope and limits of the work done. In addition, there shall be an assurance that the criteria for the granting of aid, including contracting, have been respected and that all applicable Union and national rules, including those fixed in the rural development program, have been complied with. The on-the-spot verification performed shall be detailed in a report in accordance with Article 15 or Article 21 of this Agreement.

If any on-the-spot or administrative verification is not exhaustive, but performed on a sample of payment requests, the payment requests selected shall be identified, the sampling method described, the results of all inspections and the measures taken in respect of discrepancies and irregularities reported upon. The supporting documents shall be sufficient to provide assurance that all the required verifications on the eligibility of the authorised payment requests have been performed.

- (6) Where documents (in paper or electronic form) relating to the payment requests authorised and verifications made are retained by other bodies, both those bodies and the concerned structures shall set up procedures to ensure that the location of all such documents relevant to specific payments is recorded.
- (7) Applications from claimants shall be processed in a timely manner.
- (8) Criteria for assessing applications and their order of priority shall be clearly defined and documented.

B. Procedures for payment

- (1) The concerned structures, authorities and bodies of the MCS as defined in Article 10(1) and (2) of the FWA shall adopt the necessary procedures to ensure that the national authorities can fulfil their contractual commitments regardless of the delays or interruptions in funding from the Commission.
- (2) The national authorities shall adopt the necessary procedures to ensure that payments are made only to bank accounts belonging either to recipients or to their assignees. The payment shall be made by the IPARD agency's bank, or, as appropriate, a governmental payments office, within three working days of the date of debiting against the IPARD euro account. Procedures shall be adopted to ensure that all payments for which transfers are not executed are not declared for reimbursement. If such payments have already been declared these should be re-credited to the Fund via the next monthly/quarterly declarations or in the annual accounts at the latest. Payments shall be made by means of a transfer to the bank account on the name of the recipient. The approval of the authorising official and/or his/her supervisor may be made by electronic means, provided an

appropriate level of security over those means is ensured, and the identity of the signatory is entered into the electronic records.

C. Procedures for accounting

- (1) The concerned structures, authorities and bodies of the MCS shall adopt full and transparent accounting procedures following internationally accepted accounting principles and any applicable guidelines. Accounting procedures shall ensure that quarterly and annual declarations are complete, accurate and timely, and that any errors or omissions are detected and corrected, in particular through verifications and reconciliations performed at regular intervals. A full audit trail for every item entered into the accounts shall be provided.
- (2) The national authorities' accounting procedures shall ensure that accounting system can produce, in euro and national currency, and for each project, contract or measure, the total cost, the committed expenditure, part payments and balance payments. Deadlines shall be set for cancellation of commitments where work has not been completed within an agreed timetable. Such cancellations shall be appropriately recorded in the accounting systems.

D. Procedures for advances and guarantees (if applicable)

Payments of advances qualify as eligible expenditure up to 10% of the public aid related to the project and shall be subject to the establishment of a bank guarantee or an equivalent guarantee corresponding to 110% of the amount of the advance. Advances cannot be paid in combination with pre-financing as provided for in Article 11(3)(a).

Procedures shall be adopted to ensure that:

- (1) Payments of advances are separately identified in the accounting or subsidiary records.
- (2) Guarantees are obtained only from financial institutions which are approved by the appropriate authorities and which remain valid until cleared or called upon, on the simple request of the IPARD agency.
- (3) The advances are cleared within the stipulated time limits and those overdue for clearing are promptly identified and the guarantees promptly called upon.

E. Procedures for debts

All the requirements provided for in Sections A. to D. shall apply *mutatis mutandis* to guarantees, reimbursed payments, assigned revenues etc. which the IPARD agency is required to collect on behalf of the IPARD II programme. The IPARD agency shall set up a system for the recognition of all amounts due and for the recording in a single debtor's ledger of all such debts prior to their receipt. The debtor's ledger shall be inspected at regular intervals and action shall be taken to collect debts that are overdue.

F. Audit trail

The information regarding documentary evidence of the authorisation, accounting and payment of payment requests and handling of advances, securities and debts shall be available to ensure at all times a sufficiently detailed audit trail.

The management shall, at appropriate level, be informed on a regular and timely basis of the results of verifications carried out, so that the sufficiency of those verifications may always be taken into account before a payment request is settled.

For those purposes, the concerned structures, authorities and bodies of the MCS shall set up necessary procedures to ensure retention of all documents required to guarantee an adequate audit trail.

Specific complementary provisions to Section 3 of Annex B to the FWA

Reference is made to Section 3 of Annex B to the FWA.

(b) Security control activities

For the purposes of point (b) of Section 3 of Annex B to the FWA, information systems security shall be based on the criteria laid down in a version applicable in the financial year concerned of the following standard:

International Standards Organisation 27002: Code of practice for Information Security controls (ISO) or equivalent.

4. Information and communication

Specific complementary provisions to Section 4 of Annex B to the FWA

Reference is made to Section 4 of Annex B to the FWA.

(c) External communication

For the purposes of point (c) of Section 4 of Annex B to the FWA, the following provisions shall apply:

- (i) every change in the Agreements, including the rates of aid applicable or terms and conditions, has to be recorded and the instructions, databases and checklists updated in good time,
- (ii) all the substantial changes in the MCS after their accreditation and entrustment of budget implementation shall be submitted to the competent national authority(ies) and the Commission, with copy to the Audit Authority, for examination and approval before their implementation.

5. Monitoring of internal control framework

Specific complementary provisions to Section 5 of Annex B to the FWA

Reference is made to Section 5 of Annex B to the FWA.

(a) On-going and specific monitoring

For the purposes of point (a) of Section 5 of Annex B to the FWA, the following provisions shall apply:

- (i) at all levels the daily operations and control activities of the national

authorities shall be monitored on an on-going basis to ensure a sufficiently detailed audit trail,

- (ii) monitoring of the technical services and delegated bodies responsible for carrying out the verifications and other functions to ensure a proper implementation of regulations, guidelines and procedures,
- (iii) monitoring procedures to prevent and detect fraud and irregularity with particular regard to those areas of expenditure under the IPARD agency's competence which are exposed to a significant risk of fraud or other serious irregularities.

For the purposes of the fourth indent of point (a) of Section 5 of Annex B to the FWA, the internal audit service shall be independent of the national authorities' other departments and shall report directly to the entity's director. The internal audit service shall verify that procedures adopted by the entity are adequate to ensure that compliance with Union rules is verified and that the accounts are accurate, complete and timely. Verifications may be limited to selected measures and to samples of transactions provided that an audit plan ensures that all significant areas, including the departments responsible for authorisation, are covered over a period not exceeding five years. The internal audit service's work shall be performed in accordance with internationally accepted standards, shall be recorded in working papers and shall result in reports and recommendations addressed to the agency's top management.

ANNEX3 DOCUMENTS REQUIRED FOR THE APPLICATION OF ENTRUSTMENT OF BUDGET IMPLEMENTATION TASKS

This Annex provides by entity which documents are required for the application of entrustment of budget implementation tasks.

Turkey shall provide:

- (a) the signed request for entrustment in paper and in electronic format; and
- (b) the documents indicated in this Annex and any other relevant supporting documents in electronic format only, on a physical support (CD/DVD/USB key or other similar commonly used means).

No.	Evidences
1	Formal legal designation, confirmation of readiness and procedures
1.1	Formal legal designation of the NIPAC, the NAO and the AA.
1.2	Confirmation of its own readiness of the NIPAC, the NAO and the AA.
1.3	Procedures by which the main functions of the NIPAC are implemented The Commission shall issue further clarification and guidance regarding the required documents, their format and their level of detail.
1.4	Procedures by which the main functions of the NAO are implemented The Commission shall issue further clarification and guidance regarding the required documents, their format and their level of detail.
1.5	Procedures by which the main functions of the AA are implemented The Commission shall issue further clarification and guidance regarding the required documents, their format and their level of detail.
1.6	Self-assessment reports for all management and control system entities prepared by the internal auditors.
1.7	Supporting audit opinion and report on the management structure and the operating structure drawn up by an external auditor independent from the structures and authorities under Article 10(1) and (2) of the FWA and be based on examinations conducted according to internationally accepted auditing standards.
2.	MANAGEMENT STRUCTURE

2.1	Written confirmation by the NAO that the management structure satisfies the requirements for being entrusted with budget implementation tasks.
2.2	Name and statute of the concerned structures, bodies and authorities (NAO support office, NF), including copies of the formal legal designation at ministerial level.
2.3	Description of the following: - the responsibilities vested in the NAO support office and the National Fund, - the allocation of responsibilities between their departments, - relationship of the management structure with other bodies, public or private, which also hold responsibilities for executing measures under which it charges expenditure to the IPARD II programme, - the administrative, accounting and internal control requirements under which payments are made relating to implementation of the IPARD II programme.
2.4	Procedures by which the main functions of the NAO support office are implemented The Commission shall issue further clarification and guidance regarding the required documents, their format and their level of detail.
2.5	Procedures by which the main functions of the NF are implemented The Commission shall issue further clarification and guidance regarding the required documents, their format and their level of detail.
3	OPERATING STRUCTURE
3.1	Written confirmation by the NAO that the operating structure satisfies the requirements for being entrusted with budget implementation tasks.
3.2	Name and statute of the constituting bodies of the Operating Structure (IPARD Agency, Managing Authority, and any of their delegated bodies where applicable), including copies of the formal legal designation at ministerial level.

3.3	Description of the following: - the responsibilities vested in the IPARD Agency and the Managing Authority (including their delegated bodies, if applicable), - the allocation of responsibilities between their departments, - relationship of the operating structure with other bodies, public or private, which also hold responsibilities for executing measures under which it charges expenditure to the IPARD II programme, - the administrative, accounting and internal control requirements under which payments are made relating to implementation of the IPARD II programme. - written agreements between the bodies in the system including memorandum of understanding or protocols signed also with other delegated or technical bodies. - information on how the delegated functions will be supervised must also be included.
3.4	Procedures by which the main functions of the IPARD Agency are implemented The Commission shall issue further clarification and guidance regarding the required documents, their format and their level of detail.
3.5	Procedures by which the main functions of the MA are implemented The Commission shall issue further clarification and guidance regarding the required documents, their format and their level of detail.

The requirements stated above should be considered as indicative and not limitative. The responsibility for providing all the necessary documentation in view of the request for entrustment of budget implementation tasks remains primarily with the national authorities.

The Commission services may request additional documentation prior to, or in the course of their assignments.

ANNEX 4 RULES FOR PROGRAMMING

Aid intensities, rates of Union contribution and eligibility for IPA Rural Development programmes 2014-2020

1. Definitions

For the purposes of this Annex, the following definitions apply:

- (a) 'Union standards' means the standards laid down by the Union in the fields of environmental protection, public health, animal and plant health, animal welfare and occupational safety;
- (b) 'mountain areas' means the areas referred to in Article 32(2) of Regulation (EU) No 1305/2013;
- (c) 'young farmer' means a farmer under 40 years of age at the time when the decision to grant support is taken, possessing adequate occupational skills and competence.

2. IPARD II programme

Each programme shall include:

- (a) a description of the current situation, SWOT and identification of needs, by providing a quantified description of the current situation showing disparities, shortcomings and potential for development;
- (b) SWOT analyses (strengths, weaknesses, opportunities and threats) focussing on a few specific areas;
- (c) an overview of main results of previous intervention, by national funds, Union assistance or multilateral assistance;
- (d) a description of the existing national rural development strategy;
- (e) an indicative overall financial table;
- (f) a description of each of the measures selected, including, national minimum standards, national legislation relevant to the programme, evidence of targeting, confirmation that verifiability and controllability of measures have been ensured.
- (g) a description of the existing and/or planned national rural development network;
- (h) information on the complementarity of IPARD with the measures financed by other (national or international) sources;

- (i) a description of the operating structure, including monitoring and evaluation;
- (j) summary description of management and control structure;
- (k) a description of the results of consultations on programming and provisions to involve relevant authorities and bodies as well as appropriate economic, social and environmental partners;
- (l) the results and recommendations of the ex-ante evaluation of the programme;
- (m) a description of actions foreseen in the context of publicity, visibility and transparency in accordance with IPA legislation, to inform potential beneficiaries, professional organisations, economic, social and environmental partners, bodies involved in promoting equality between men and women and NGOs about possibilities offered by the programme and rules of gaining access to funding;
- (n) a description of provisions linked to the equality between men and women and non-discrimination promoted at various stages of programme (design, implementation, monitoring and evaluation);
- (o) a description of the actions taken to ensure the availability of sufficient technical and advisory capacity for the proper implementation of the programme.

Guidance, provided by the Commission, shall be respected.

3. Aid intensities

Public expenditure shall in principle not exceed a ceiling of 50% of the total eligible cost of the investment, with the following exceptions:

- (a) 60% for investment in physical assets of agricultural holdings;
- (b) 65% for investments:
 - in physical assets of agricultural holdings made by young farmers,
 - in farm diversification and business development.
- (c) 70% for investments in physical assets of agricultural holdings in mountain areas;
- (d) 100% for investments in/support for:
 - rural public infrastructure not of a nature to generate substantial net revenue,
 - activities financed under the Technical Assistance measure,
 - establishment and protection of forests,
 - implementation of local development strategies - LEADER approach,
 - setting-up of producer groups,
 - agri-environment-climate and organic farming measure;
 - improvement of training,
 - advisory services.

An additional 10% can be given for investments related to effluent and waste management in:

- physical assets of agricultural holdings,
- physical assets concerning processing and marketing of agricultural and fishery products.

4. Rates of Union contribution

The Union contribution shall in principle be 75% of public expenditure. However, it shall be raised to:

- (a) 85% for:
 - agri-environment-climate and organic farming measure,
 - establishment and protection of forests,
 - in the case of activities under the Technical Assistance measure,
 - improvement of training,
 - advisory services,
 - in the case of investment projects carried out in regions where the Commission determines that exceptional natural disasters have occurred.
- (b) 90% for "implementation of local development strategies – LEADER approach".

5. Eligibility

For the different measures the following will be applicable:

Investments in physical assets of agricultural holdings

Recipients under this measure are farmers or groups of farmers, whether natural or legal persons and other agricultural legal entities (e.g. private agricultural enterprises, producer groups, etc.) responsible for carrying-out and financing investments in the agricultural holding (as defined by the national law of Turkey and included in the national farm register).

No later than before final payment of the investment, the entire holding must comply with appropriate national minimum standards in force regarding environmental protection and animal welfare. If the national standards are similar to the Union standards, in duly justified cases, derogation from this rule may be approved by the Commission. This must be clearly written in the IPARD II Programme.

The investment when concluded must respect the relevant Union standards as regards environmental protection and animal welfare.

The investment must concern the production of agricultural products (products listed in Annex I to the Treaty on the Functioning of the European Union ("TFEU")).

Minimum conditions regarding farmer's occupational skills and competences must be defined in the programme.

Economic viability of the holding shall be demonstrated.

Support for the setting up of producer groups

Assistance shall be granted to facilitate the setting-up and administrative operation of producer groups, for the purposes of:

- (a) adapting the production and output of the members of producer groups to market requirements;
- (b) jointly placing goods on the market, including preparation for sale, centralisation of sale, and supply to bulk buyers;
- (c) adapting the production and output of producers to meet the relevant EU standards, compliance with the *acquis communautaire*;
- (d) establishing common rules on production information, with particular regard to harvesting and availability;
- (e) ensuring effective standardization in all marketing steps and delivery of products in the food-chain.

Assistance under this measure may only be granted to producer groups officially recognised by the relevant national authorities of Turkey after 1 January 2014. Producer groups eligible under the conditions of Commission Regulation (EC) No 718/2007 may also apply for assistance under this measure, provided that they continue to meet the conditions for support under the IPARD programme 2014-2020.

Professional and/or inter-professional organisations representing one or more sectors do not qualify as producer groups.

Applicants shall comply with the following conditions:

- (a) producer groups should be set up for the first time and officially recognised by the competent national authority after 1 January 2014;
- (b) producer groups should be recognised by the competent authority on the basis of a business plan.

Assistance shall be granted as a flat-rate aid in annual instalments for the first five years following the date on which the producer group was recognised and shall be calculated on the basis of the group's annual marketed production. It shall be limited to a maximum of 10% of marketed production for the first year and shall be degressive for the following years. Assistance shall not exceed EUR 100 000 per year.

Investments in physical assets concerning processing and marketing of agricultural and fishery products

Recipients are enterprises (as defined by the national law of Turkey) responsible for carrying-out the projects in their establishment(s). An enterprise can consist of one or more establishments.

The main focus should be on enterprises which employ fewer than 250 persons and which have an annual turnover not exceeding EUR 50 million, and/or an annual balance sheet in

total not exceeding EUR 43 million which corresponds to the current definition of SME provided in Commission Recommendation 2003/361/EC⁶.

The economic viability of the enterprise must be demonstrated by the end of the realisation of the investment.

Not later than at the end of the project (before a final payment), the entire enterprise must comply with the main relevant national minimum standards in force regarding environmental protection, public health, animal welfare, and occupational safety. If the national standards based on Union standards are particularly demanding, and only in duly justified cases, derogation from this rule may be granted by the Commission. This must be clearly written in the IPARD II programme.

The relevant EU standards applicable to the investment will be attained at the end of the project.

Investments supported must concern the processing and/or marketing of products covered by Annex I to the TFEU, including fishery products, and/or the development of new products, processes and technologies linked to products covered by Annex I to the TFEU, including fishery products.

Agri-environment-climate and organic farming measure

The recipients can be farmers, group of farmers who, as a general rule, for minimum five years undertake commitment(s) within type of operation(s).

Turkey should present in the IPARD II programme how the "pilot" dimension of the measure/type of operation(s) will be achieved.

Turkey will have to ensure that the commitments are clear in terms of objectives and content, have potential to provide the environmental benefits, and are verifiable and controllable.

Eligible for this measure will be the recipients who will voluntarily undertake the type of operation(s), going beyond relevant mandatory standards (baseline). The recipients will have to respect the relevant mandatory standards on the entire holding. Description of the relevant mandatory standards will have to be presented in the IPARD II programme.

Turkey should establish a minimum size of agricultural land that can be declared under any type of operation, a minimum size of a herd of endangered animal breeds.

Recipients will be compensated for additional costs and income forgone resulting from the commitment made within the selected type of operation(s).

For each type of operation, Turkey will prepare a calculation that will constitute a basis to establish a payment level within this type of operation. Calculation must be made or approved by a certified body independent from the body which implements the measures.

Implementation of local development strategies - LEADER approach

⁶ Commission Recommendation of 6 May 2003 concerning the definition of micro, small and medium-sized enterprises (OJ L 124, 20.5.2003, p. 36).

The LEADER approach at programme level shall comprise at least the following elements:

- (a) area-based local development strategies intended for well-identified sub-regional rural territories;
- (b) local public-private partnerships (Local Action Groups);
- (c) bottom-up approach with a decision-making power for local action groups concerning the elaboration and implementation of local development strategies;
- (d) multi-sectoral design and implementation of the strategy based on the interaction between actors and projects of different sectors of the local economy;
- (e) networking of local partnerships;

The recipients are Local Action Groups (LAG) that satisfy the following conditions:

- (a) they must propose an integrated local development strategy based on the LEADER characteristics as defined under (a) to (e) above;
- (b) they must consist of a group representing partners from the various locally based socio-economic sectors in the territory concerned;
- (c) they must show an ability to define and implement a development strategy for the area;
- (d) they must have the ability to administer public funds.

Area covered by the strategy:

- (a) shall be coherent and offer sufficient critical mass in terms of human, financial and economic resources to support a viable development strategy;
- (b) the population of each area must be, as a general rule, greater than 10 000 inhabitants and not exceed 150 000 inhabitants, including settlements with a population of less than 25 000;
- (c) the same location must not belong to more than one LAG, meaning one partnership, one strategy, one territory;
- (d) beneficiary countries may opt to cover either their whole territory or part of it by adapting accordingly the criteria for selecting the local action groups and the areas they represent.

LEADER approach in IPA II beneficiaries will be supported through the following measures:

- (a) the Technical Assistance (TA) measure for capacity building of potential LAGs (TA activity "Acquisition of skills and animating the inhabitants of rural territories");

(b) measure "Implementation of local development strategies – LEADER approach" – for selected LAGs with the following activities:

- (i) "Acquisition of skills, animating the inhabitants of LAG territories" for capacity building and animation of selected LAGs,
- (ii) "Running costs and small projects" for running the selected LAGs and implementation of small projects,
- (iii) "Cooperation projects" for inter territorial or transnational projects.

Investments in rural public infrastructure

Recipients are administrative entities in rural areas with up to 10.000 inhabitants according to the official results of the latest available census of population and as justified in the programme.

The project must concern public infrastructure needed for the development of rural areas including community roads, local access to roads of particular importance for the local economic development, access to farm and forest land, energy supply, waste and water management, local access to information and communication technologies etc.

Farm diversification and business development

Recipients are:

- (a) farmers or members of the farm household diversifying on or off farm activities; farms and/or their household members may be eligible beneficiaries no matter whether these are located in urban or in a rural area;
- (b) natural persons in rural areas; natural persons, running an economic activity, who are beneficiaries under the measure should be living in a rural area, which could be proven, for example, by their registration. They can work, for example, as self-employed (e.g., in the case of crafts);
- (c) private legal entities in rural areas; private legal entities established or operating in rural areas shall include micro and small-sized enterprises, including craft enterprises, which have the potential for carrying out the project as well as any type of legal person established by rural population in rural areas. Legal entities established outside of rural areas, can be also eligible if supported investments/activities are located in rural areas.

The projects shall be compliant with the relevant national standards at the latest by the end of investment.

The applicant has to demonstrate that the investment will be economically viable at the end of the realisation of the project.

Assistance under this measure concerns only support for physical investments.

Improvement of training

Recipients of the assistance granted under this measure shall be professional and/or inter-professional organisations (training providers) capable and responsible for the delivery of training courses.

Participants in the training provided under this measure should be persons engaged in the agricultural, food, and forestry sectors and other economic actors operating in areas covered by the relevant IPA Rural Development programme. Participants shall not be required to pay for training courses.

Turkey shall elaborate a training strategy for the implementation of the operations for improvement of the occupational skills and competence of the persons engaged in the agricultural, food, and forestry sectors and other economic actors operating in the fields covered by the IPA Rural Development programs. The training strategy should be approved by the IPARD monitoring committee.

Assistance shall not be granted to courses of instruction or training which form part of normal programmes or systems of education at secondary or higher levels.

Eligible are only expenditures for administrative operation activities of training, such as:

- (a) for the organisations providing training courses/information actions;
- (b) travel, accommodation and per diem expenses, where necessary, for the trainees.

Technical assistance

The recipient under this measure is the Managing Authority.

Eligible expenditure is based on real costs which are linked to the implementation of the co-financed operation and must relate to payments effected by the recipient, supported by receipted invoices or accounting documents of equivalent probative value.

The following actions are eligible provided they are covered by the indicative technical assistance action plan:

- (a) expenditures on meetings of the monitoring committee;
- (b) other expenditure necessary to discharge responsibilities of the monitoring committee;
- (c) expenditure on information and publicity campaigns, including costs of printing and distribution;
- (d) cost of translation and interpretation provided in response to requests by the Commission;
- (e) expenditure associated with visits and seminars;

- (f) expenditure associated with "acquisition of skills" to prepare potential LAGs for the implementation of the measure "Implementation of local development strategies – Leader approach";
- (g) expenditure associated with the preparation, or streamlining of implementation, of measures in the programme to ensure their effectiveness including those measures where application is foreseen at a later stage;
- (h) expenditure for evaluations of the programme;
- (i) expenditure associated with the establishment and operation of a national network supporting the coordination of activities preparing and implementing local rural development strategies.
Public administrations and organisations established in Turkey and active in the field of rural development may benefit from the actions of the European Network for Rural Development as foreseen by Article 52(3)(g) of Regulation (EU) No 1305/2013. Relevant detailed provisions shall be agreed with Turkey;
- (j) a level of salary support which takes into account remuneration levels on the labour market in order to retain staff and build/keep know-how in the administration. Introduction of this expenditure can only be done after prior approval of the Commission and may be limited in time.

Advisory services

This measure can cover:

- (a) group advisory; Group advisory services to farmers or micro- and small enterprises can cover economic, agricultural and environmental performance of the agricultural holdings, forest holdings or micro- and small enterprises;
- (b) advice on preparation of applications for IPARD programme and advice on project implementation, such as preparation of payment claims;
- (c) training of advisors; Training of advisors must be related to the areas in which advice is provided.

The authorities or bodies, which will provide advice, shall be the recipient of support.

The authorities or bodies, which will provide advice, shall have the appropriate resources in the form of regularly trained and qualified staff and advisory experience and reliability with respect to the fields they advise in. The staff of the advisory service has to be regularly trained.

The authorities or bodies providing advice could include: public advisory services, sector organisations (such as agricultural chambers), development agencies, NGOs, municipal councils, etc.).

Advice shall be provided free of charge to farmers, forest holders and SMEs in rural areas.

Fixed rates of payment should be given per group advisory meeting held/IPARD project application/IPARD payment claim.

The level of payments for project application/payment claim should be fixed in the IPARD programme depending on the measure, type of sectors/project sizes supported, as appropriate.

Establishment and protection of forests

This measure seeks to contribute to extension and improvement of forest resources, restoration of forests damaged by fire, and forest-fire prevention. In addition, it provides a possibility of enhancing the balance of production of commodities (food, feed, fuel, fibre, etc.) with non-commodity outputs, such as environmental protection and cultural and landscape amenities.

The supported projects must be in compliance with the National Forest Programmes/Strategies or equivalent instruments and, if applicable, with the national afforestation programme or guidance document, climate change adaptation or mitigation plan, biodiversity or equivalent strategy. Each country may select the most appropriate actions to be financed, while providing appropriate justification. However, the single measure also allows beneficiaries to implement integrated projects with increased added value.

Public expenditure under this measure could be up to 100%; EU contribution - 85% of public expenditure. Maintenance costs are to be calculated based on the methodology proposed in the programme. Payments per hectare afforested or agroforestry systems established are to be determined in the programmes. IPA II beneficiaries shall ensure that calculations for aid granted on the basis of standard costs or additional costs are adequate and accurate and established in advance on the basis of a fair, equitable and verifiable calculation. To this end, a body that is functionally independent from the authorities responsible for programme implementation and possesses the appropriate expertise shall perform the calculations or provide a certificate confirming the adequacy and accuracy of the calculations.

While afforesting, priority should be given to afforestation that is done for protective purposes, such as soil and water protection, as well as to the private land owners. Only in cases when there is limited interest by private land owners in this activity, support should be provided to the managers of State land. Applicant for afforestation should prepare an afforestation plan.

Further guidance

Guidance, provided by the Commission, shall be respected.

ANNEX 5 FORM D 1 – DECLARATION OF EXPENDITURE AND REVENUE[illegible]

**ANNEX 6 FORM D 2 – ANNUAL DECLARATION OF ACCOUNTS FOR
FINANCIAL YEAR (.....)**

(to be sent together with the documents referred to in Articles 45 and 46 to the Commission)

IPARD II programme:

Commission Decision(s) No **of** **(as last modified by Decision No** **of**)

Commission reference number (CCI): 2014TR06I4NP001

The undersigned,, as the National Authorising Officer representing Turkey as provided for in the Agreements concluded between Turkey and the Commission, hereby declares that the total eligible expenditure in accordance with the programme incurred from (1/1/year to 31/12/year) amounts to euros.

Details relating to this expenditure are set out in the table annexed hereto and form an integral part of this declaration.

I also declare that the measures are progressing at a satisfactory rate in accordance with the objectives laid down in the Programme, and that the supporting documents are, and will remain, available as provided for in Article 44 of the Sectoral Agreement.

I declare that:

1. The listing of expenditure is exact. It is based on accounts at the level of individual operations and supported by documentary evidence.
2. Payments to the recipients were made without any specific charge, deduction or withholding of any amount which might reduce the amount of financial assistance to which they are entitled.
3. I have checked that the expenditure declared eligible has been carried out in compliance with the IPARD II programme, the Financing Agreement, the Commission Decision(s) referred to in Articles 48 and 49 of the Sectoral Agreement and the principles of sound financial management.
4. The declaration includes all debts which have been registered for less than two years. The total amount of these debts at the end of the year to which this declaration refers amounts to euros.
5. The volume of Union funds in the IPARD euro account as at the end of the year to which this declaration refers amounts to euros, out of which the interest accrued during the years amounts to euros.
6. Conversions between national currency and euro have been carried out in conformity with the provision of Article 42 of the Sectoral Agreement.

7. The acceptance information, as referred to in Article 46 of the Sectoral Agreement, has been certified and transmitted to the Commission on time.
8. The form and the content of the annual accounts, as referred to in Article 45 of the Sectoral Agreement, and the accounting information, as referred to in Article 47 of the Sectoral Agreement, have been established in accordance with internationally accepted accounting principles.
9. The supporting documents are, and will remain, available as provided for in Article 46 of the Sectoral Agreement. They are open to verification.

This declaration of accounts contains numbered pages.

This declaration has been made by:

(Date, stamp and signature of the Head of the National Fund)

The declaration has been established on the basis of financial amounts provided by:

.....
(Date(s), stamp(s) and signature(s) of the Accountant of the IPARD Agency and/or the National Fund)

Certified by:

(Date, stamp and signature of the National Authorising Officer on behalf of Turkey)

Done at (Date)

FORM D 2 - ANNUAL DECLARATION OF ACCOUNTS FOR FINANCIAL YEAR
(.....)

IPARD II programme:

CCI Number: 2014TR0614NP001

Measure	European Union part that has been declared to the Commission in quarterly payment applications for the financial year (YEAR) in EUR
	<i>to be filled in by Turkey</i>
Investments in physical assets of agricultural holdings	
Support for the setting up of producer groups	
Investments in physical assets concerning processing and marketing of agricultural and fishery products	
Agri-environment-climate and organic farming measure	
Implementation of local development strategies - leader approach	
Investments in rural public infrastructure	
Farm diversification and business development	
Improvement of training	
Technical assistance	
Advisory services	
Establishment and protection of forests	
Total	
Total amount of outstanding debt at 31.12. (YEAR)	
Closing balance of the IPARD Euro-account at 31.12. (YEAR)	
Out of which interest accrued during the year	

ANNEX 7 PAYMENT FORECASTS**FORECASTS OF THE AMOUNT TO BE PAID BY IPARD II
TO BE SUBMITTED NOT LATER THAN 15 JANUARY AND 15 JULY**

Estimate of the amounts in euro to be paid by IPARD II in year 'N' for:				
Programme	January - March	April - June	July - September	October - December
Estimate of the amounts in euro to be paid by IPARD II in year 'N+1' for:				
Programme	January - March	April - June	July - September	October - December

ANNEX 8 INFORMATION AND COMMUNICATION ON SUPPORT FROM THE IPA II ASSISTANCE

1. LIST OF OPERATIONS

The list of operations referred to in Article 29(3) shall contain the following data fields:

- recipient name (only of legal entities; no natural persons shall be named),
- operation name,
- operation summary,
- operation start date,
- operation end date (expected date for physical completion or full implementation of the operation),
- total eligible expenditure allocated to the operation,
- Union co-financing rate, as per priority axis,
- operation postcode; or other appropriate location indicator,
- country,
- name of category of intervention for the operation,
- date of last update of the list of operations.

The headings of the data fields shall be provided in English.

2. INFORMATION AND COMMUNICATION MEASURES FOR THE PUBLIC

Turkey, the operating structure and the recipients shall take the steps necessary to provide information to, and communicate with, the public on operations supported by an IPARD II programme.

2.1. Responsibilities of Turkey and the operating structure

1. Turkey and the operating structure shall ensure that the information and communication measures are implemented in accordance with the plan of visibility and communication activities and that those measures aim for the widest possible media coverage using various forms and methods of communication at the appropriate level.
2. Turkey or the operating structure shall be responsible for at least the following information and communication measures:
 - a. organising a major information activity publicising the launch of the programme or programmes, even prior to the approval of the relevant plan of visibility and communication activities;
 - b. organising one major information activity a year which promotes the funding opportunities and the strategies pursued and presents the achievements of the programme or programmes, including project examples;
 - c. displaying the Union emblem at the premises of each entity of the operating structure;

- d. publishing electronically the list of operations in accordance with Section 1 of this Annex;
 - e. giving examples of operations, by programme, on the single website or on the programme's website that is accessible through the single website portal; the examples should be in English and in the national language of Turkey;
 - f. updating information about the programme's implementation, including, when appropriate, its main achievements, on the single website or on the programme's website that is accessible through the single website portal.
3. The operating structure shall involve relevant stakeholders in information and communication measures. These bodies shall widely disseminate the information described in Article 29(1).

2.2. Responsibilities of the recipients

1. All information and communication measures provided by the recipient shall acknowledge support from the Funds to the operation by displaying:
 - a. the Union emblem in accordance with the technical characteristics laid down in the relevant implementing act adopted by the Commission⁷, together with a reference to the Union;
 - b. a reference to the Fund or Funds supporting the operation.
2. During implementation of an operation, the recipient shall inform the public about the support obtained from the Funds by:
 - a. providing on the recipients' website, where such a website exists, a short description of the operation, proportionate to the level of support, including its aims and results, and highlighting the financial support from the Union;
 - b. placing, for operations not falling under points 4 and 5, at least one poster with information about the project (minimum size A3), including the financial support from the Union, at a location readily visible to the public, such as the entrance area of a building.
3. Any document, relating to the implementation of an operation which is used for the public or for participants, including any attendance or other certificate, shall include a statement to the effect that the operational programme was supported by the Fund or Funds.
4. Where an operation under an IPARD programme results in an investment (for example, on a farm or on food enterprise) the total public support of which exceeds EUR 20 000,

⁷ Commission Implementing Regulation (EU) No 821/2014 of 28 July 2014 laying down rules for the application of Regulation (EU) No 1303/2013 of the European Parliament and of the Council as regards detailed arrangements for the transfer and management of programme contributions, the reporting on financial instruments, technical characteristics of information and communication measures for operations and the system to record and store data (OJ L 233, 29.7.2014, p. 7).

the recipient shall place an explanatory plaque. An explanatory plaque shall also be installed in the premises of the local action groups financed by LEADER.

5. The recipient shall put up, at a location readily visible to the public, a temporary billboard of a significant size for each operation consisting of the financing of infrastructure or construction operations for which the total public support to the operation exceeds EUR 100 000.

No later than three months after completion of such an operation, the recipient shall put up a permanent plaque or billboard of significant size at a location readily visible to the public for each operation that fulfils the following criteria:

- a. the total public support to the operation exceeds EUR 100 000;
- b. the operation consists of the purchase of a physical object or of the financing of infrastructure or of construction operations.

This billboard shall state the name and the main objective of the operation and highlight the financial support provided from the Union.

The billboards, posters, (explanatory) plaques and websites, as mentioned under 4. and 5., shall carry a description of the project/operation and indicating that the project has been supported by IPARD and including the Union emblem. That information shall take up at least 25% of the billboard, plaque or webpage. It shall be prepared in accordance with the technical characteristics laid down in the relevant implementing act adopted by the Commission¹.

3. INFORMATION MEASURES FOR POTENTIAL RECIPIENTS AND RECIPIENTS

3.1. Information measures for potential beneficiaries

1. The operating structure shall ensure, in accordance with the plan of visibility and communication activities, that the programme's strategy and objectives, and the funding opportunities offered through joint support from the Union and the IPA II recipient, are disseminated widely to potential beneficiaries and all interested parties, with details of the financial support from the Funds concerned.
2. The operating structure shall ensure that potential recipients have access to the relevant information, including updated information where necessary, and taking into account the accessibility of electronic or other communication services for certain potential recipients, on at least the following:
 - a. the funding opportunities and the launching of application calls;
 - b. the eligibility of expenditure conditions to be met in order to qualify for support under an IPARD II programme;

¹ Commission Implementing Regulation (EU) No 821/2014.

- c. a description of the procedures for examining applications for funding and of the time periods involved;
- d. the criteria for selecting the operations to be supported;
- e. the contacts at national, regional or local level that are able to provide information on the programmes;
- f. the responsibility of potential recipients to inform the public about the aim of the operation and the support from the Funds to the operation in accordance with point 2.2. The operating structure may request potential recipients to propose indicative communication activities, proportional to the size of the operation, in the applications.

3.2. Information measures for recipients

- 1. The operating structure shall inform recipients that acceptance of funding constitutes an acceptance of their inclusion in the list of operations published in accordance with Article 29(2) of this Agreement.
- 2. The operating structure shall provide information and communication tools, including templates in electronic format, to help recipients to meet their obligations set out in point 2.2, where appropriate.

4. ELEMENTS OF THE PLAN OF VISIBILITY AND COMMUNICATION ACTIVITIES

The plan of visibility and communication activities drawn up by the operating structure and, where appropriate, by Turkey shall include the following elements:

- 1. a description of the approach taken, including the main information and communication measures to be taken by Turkey or the operating structure and aimed at potential recipients, recipients, multipliers and the wider public, having regard to the aims described in Article 29 of this Agreement;
- 2. a description of materials that will be made available in formats accessible for people with disabilities;
- 3. a description of how recipients will be supported in their communication activities;
- 4. the indicative budget for implementation of the plan of visibility and communication activities;
- 5. a description of the administrative bodies, including the staff resources, responsible for implementing the information and communication measures;
- 6. the arrangements for the information and communication measures referred to in point 2, including the website or website portal at which such data may be found;
- 7. an indication of how the information and communication measures shall be assessed in terms of visibility and awareness of policy, programmes and operations, and of the role played by the Funds and the Union;
- 8. where appropriate, a description of the use of the main results of the previous IPARD II programme;
- 9. an annual update setting out the information and communication activities to be carried out in the following year.

